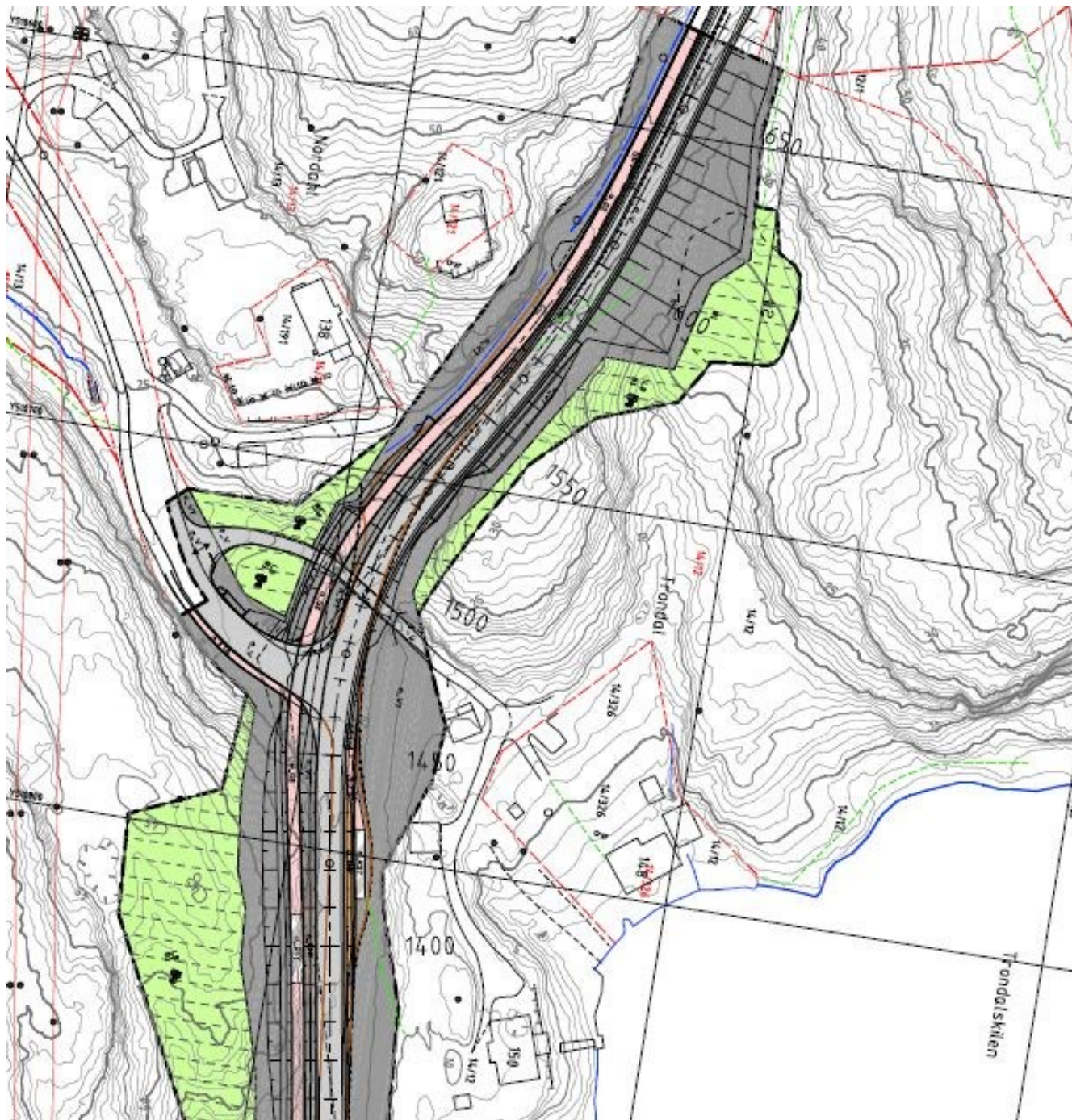

RISØR KOMMUNE

HANDLINGSPROGRAM OG ØKONOMIPLAN 2015-2018

Utsnitt av detaljreguleringsplan for gang-sykkelveg FV 416 Frydendal - Østebø

VEDTATT AV RISØR BYSTYRE 28.08.2014, POLITISK SAK 83/14, ARKIVSAK 2014/906

Vi skal vokse

- gjennom kunnskap, regional utvikling og attraktivitet

INNHold

1) Vedtak.....	4
Del I: Innledning.....	4
2) Rådmannens innledning	5
3) Sammendrag av rådmannens forslag	6
3.1 Tiltak og utredninger	6
3.2 Nye/endrede tiltak og utredninger i perioden	10
3.3 Forslag til drifts- og investeringsrammer for perioden	12
Del II: Bakgrunn for handlingsprogram og økonomiplan	13
4) Styringssystem	13
4.1 Kommuneplanlegging i lovverket	13
4.2 Kommuneplan og satsingsområder for perioden.....	14
4.3 Handlingsprogram og økonomiplan	14
4.4 Budsjett og virksomhetsplaner	14
4.5 Regionale og statlige planer	14
5) Økonomisk utvikling i kommunen	15
5.1 Forslag i kommuneproposisjonen	15
5.2 Endringer i perioden	15
5.3 Lønns- og prisvekst	15
5.4 Renter og avdrag	15
5.5 Skatt og rammetilskudd.....	16
5.6 Økonomiske konsekvenser av befolkningsendringer.....	16
5.7 Økonomiske konsekvenser av samhandlingsreformen	16
Del III: Handlingsprogram.....	17
6) Tiltak, utredninger og pådriverfunksjon innen satsingsområdene	18
6.1 Kunnskap: Vi skal ha skoleresultater over landsgjennomsnittet.....	18
6.2 Kunnskap: Vi skal utvikle talenter innen kunst, kultur og idrett.....	22
6.3 Regional utvikling: Vi skal styrke det interkommunale samarbeidet	24
6.4 Regional utvikling: Vi skal delta aktivt i utvikling av regionen	27
6.5 Attraktivitet: Vi skal være en kommune der flere flytter inn enn ut	29
6.6 Attraktivitet: Vi skal ha mer besøk.....	38
6.7 Organisasjons- og tjenesteutvikling: Rådmannen	45
6.8 Organisasjons- og tjenesteutvikling: Område Helse og omsorg	48
6.9 Organisasjons- og tjenesteutvikling: Område Plan, teknisk, kultur og støtte	55
Del IV: Økonomiplan	62
7) Investeringsplan for perioden	62
7.1 Forslag til investeringsplan for perioden.....	62
7.2 Tiltak som ikke tidligere er omtalt	65
7.3 Vurdering av kommunens investeringsaktivitet i perioden.....	65
8) Driftsrammer for perioden.....	67
8.1 Økonomiske konsekvenser av tiltak i handlingsprogrammet.....	68
8.2 Fellesområdene.....	68
8.3 Fordeling av rammer	75
8.4 Overordnet rammeutvikling i perioden	77

9) Oppsummering og konklusjon	80
Del V: Vedlegg	81
Vedlegg 1: Tiltak i handlingsprogram for 2014-2017	81
Vedlegg 2: Utskiftingsplan biler og utstyr	84
Vedlegg 3: Plan for utskifting ihht. hovedplan for vann og avløp	85
Vedlegg 4: Oppgradering av kommunale veier	86
Vedlegg 5: Vedlikehold av kommunale bygg	87
Vedlegg 6: Forvaltningsplan for friluftslivsområdene i skjærgården i Aust-Agder	90
Vedlegg 7: handlingsplan for utbedring av kommunale kaier.....	91

1) Vedtak

Behandlet i bystyret 28. august 2014 (sak 83/2014) med følgende vedtak:

Risør bystyre vedtar Handlingsprogram og økonomiplan 2015-2018 med følgende endringer:

- *Bystyret ser med bekymring på forfallet på kommunale bygg, redusert antall vaktmestre og større kommunal bygningsmasse. Det er ønskelig at dette skal bli prioritert i neste fire-årsperiode.*
- *I indikatorer pkt. 3.2.1 Overnattinger – hotell og camping/hyttegjeng:
Ny egen linje for bobilbesøk.*
- *Det lages en ny kulturplan.*
- *Som en prøveordning bevilges det kr 100.000,- pr. år til drift av baderute- og taxibåt i Risør 15. juni til 15. august for 2015 og 2016. Ordningen evalueres etter hver sesong og nødvendige justeringer tas av rådmannen som legger frem en sak til politisk behandling høsten 2016.*
- *Med bakgrunn i behov for bedre tilbud til bobilturister, må kommunen initiere kontakt med private grunneiere, firma eller personer som kan se mulighet for tilrettelegging for disse.*
- *Budsjettposten om finansiering av historiebok på kr 600 000 årlig opprettholdes. Rådmannen finner inndekning fortrinnsvis ved å hente midler fra alle sektorer, såkalt osthøvelprinsippet.*
- *Bokprosjektet “Ny Risørbok” innarbeides i Handlingsprogram og økonomiplan 2015-2018.*
- *Andre og tredje setning på side 23 under pkt. 6.2.2 endres til:
Skansen skal stilles til gratis disposisjon for det frivillige teater- og musikkmiljøet, først og fremst til Risør barneteater og Risør ungdomsteater sin aktivitet, med gratis leie til brukerne.*
- *Det bevilges kr 200 000,- til treningsapparater på Sønedeled, Hope/Sandnes og i Urheia. Det søkes om eksterne folkehelsemidler. Inndekning disposisjonsfond.*
- *Tiltaket “Allmenpedagogiske tiltak” innarbeides i handlingsprogrammet, spesielt sett i forhold til satsingen på Kvello-modellen og tidlig innsats.
Administrasjonen bes vurdere hvordan dette tiltaket kan finansieres og eventuelt fremme en sak for politisk behandling i komiteen og i bystyret.*
- *Pkt. 6.1.6, første avsnitt, endres til:
Skolene og barnehagene skal kontinuerlig oppdatere datautstyr til ansatte, elever og barnehagebarn.*
- *Tiltak 6.9.3 i investeringsbudsjett - Nytt verksted/brannstasjon – budsjettert med 20 millioner i 2018 tas ut. Bruk av lånemidler reduseres tilsvarende. Tiltaket tas inn i handlingsprogram og økonomiplan etter at utredningen av de ulike alternativene foreligger og saken er behandlet i bystyret.*
- *Bystyret ønsker fortsatt vekt på forebygging og psykisk helse.
Bystyret ønsker videre å satse på helsestasjon og samarbeid i de øvrige helsetjenester, herunder tiltak fra NAV og frivillige organisasjoner.*

DEL I: INNLEDNING

2) Rådmannens innledning

Handlingsprogrammet for perioden 2015-2018 som nå legges fram er noe endret i forhold til tidligere års handlingsprogram. Handlingsprogrammet er tilpasset strukturen i utkastet til Kommuneplan som er under sluttbehandling.

Planen er nå bygd opp utfra Kommuneplanens satsingsområder KUNNSKAP – REGIONAL UTVIKLING – ATTRAKTIVITET. For hvert satsingsområde er det satt opp to målformuleringer med tilhørende måleindikatorer. Årsmeldingen vil bli strukturert etter samme inndeling og det vil da bli rapportert på måleindikatorene.

En befolkningsutvikling som ikke holder tritt med landet medfører at Risør kommune får en stadig mindre relativ del av de statlige overføringene gjennom skatt og rammetilskudd. Også de store investeringene de senere årene spiser en stadig større del av kommunens driftsmidler. Begge disse forholdene medfører et stort press på enhetenes driftsrammer. Kommuneplanens hovedmål VI SKAL VOKSE, i denne sammenheng i betydning befolkningsvekst, er viktig. Det vil også være av stor betydning å holde investeringsnivået lavere de kommende årene enn hva tilfellet har vært.

Risør kommune leverer gjennomgående tjenester av god kvalitet til sine innbyggere. Med de stadig strammere rammene og økte forventninger til tjenestene, stilles det store krav til kontinuerlig effektivisering av tjenesteproduksjonen.

Det framlagte Handlingsprogrammet for perioden 2015-2018 balanserer mellom ivaretagelse av dagens aktiviteter og en offensiv holdning til utvikling av kommunen. Det er mange utfordringer å ta tak i, men også svært mye positivt som det er viktig å bygge videre på.

Risør 19. juni 2014

Odd Eldrup Olsen

Rådmann

3) Sammendrag av rådmannens forslag

Under følger et kortfattet sammendrag av rådmannens forslag til vedtak og prioriteringer i Handlingsprogram og Økonomiplan for perioden 2015 – 2018.

3.1 TILTAK OG UTREDNINGER

Drifts- og investeringsmidler som ikke foreslås lagt inn i økonomiplanen er markert med **rød tall**. Tiltak som utgår/avventer behov er markert med **rød tekst**.

Alle tiltakene og Rådmannens vurderinger er nærmere omtalt i dokumentet, referanse finnes i venstre kolonne.

Beløpene i tabellen er i 1 000 kroner.

Kunnskap: Vi skal ha skoleresultater over landsgjennomsnittet

Ref.	Ansv.	Tiltak/Utredning/Pådriverfunksjon	2015		2016		2017		2018	
			D	I	D	I	D	I	D	I
		Totalt	900	800	900	0	900	300	900	0
6.1.1	RÅD	Oppvekstplan (U)								
6.1.2	RÅD	Lærertetthet i grunnskolen (U) - nytt								
6.1.3	BS	Innarbeiding av LP- modellen i daglig drift ved barneskolene i Risør (T) - nytt	100		100		100		100	
6.1.4	RÅD	Videreutdanning av lærere/Kompetanse for kvalitet (T) - nytt	600		600		600		600	
6.1.5	RÅD	Veiledning av nyutdannede lærere (T) - nytt								
6.1.6	RÅD	IKT i barnehagene og skolene (T) – nytt		800				300		
6.1.7	BHG	Kompetanseheving i kommunale barnehager (T) – nytt	200		200		200		200	

Kunnskap: Vi skal utvikle talenter innen kunst, kultur og idrett

Ref.	Ansv.	Tiltak/Utredning/Pådriverfunksjon	2015		2016		2017		2018	
			D	I	D	I	D	I	D	I
		TOTALT	40	1950	40	1750	40	0	40	0
6.2.1	BS	Lokal del av den kulturelle skolesekken (T) - nytt	40		40		40		40	
6.2.2	KUL	Øvings- og produksjonslokale for barne- og ungdomsteater i Skansen (U/T) – nytt		200						
6.2.3	ETT	Oppgradering av idrettsanlegget på Kjempesteinsmyra (T) - nytt		1 750		1 750				

Regional utvikling: Vi skal styrke det interkommunale samarbeidet

Ref.	Ansv.	Tiltak/Utredning/Pådriverfunksjon	2015		2016		2017		2018	
			D	I	D	I	D	I	D	I
		TOTALT	0	0	0	0	0	0	0	0
6.3.1	RÅD	Ny kommunestruktur (U)								
6.3.2	BV	Felles barnevern (T) - endret								
6.3.3	OMS	Håndholdte enheter til Habilitering og Omsorg (T)								
6.3.4	RÅD	Interkommunalt samarbeid om kart- og oppmålingstjenester (U)								

Regional utvikling: Vi skal delta aktivt i utvikling av regionen

Ref.	Ansv.	Tiltak/Utredning/Pådriverfunksjon	2015		2016		2017		2018	
			D	I	D	I	D	I	D	I
		TOTALT	0	0	0	0	0	0	0	0
6.4.1	RÅD	Næringsplan (U)								
6.4.2	RÅD	BeyondRisør (T) - endret								
6.4.3	RÅD	Oversikt over helsetilstanden (U) - Nytt								

Attraktivitet: Vi skal være en kommune der flere flytter inn enn ut

Ref.	Ansv.	Tiltak/Utredning/Pådriverfunksjon	2015		2016		2017		2018	
			D	I	D	I	D	I	D	I
		TOTALT	450	22600	0	17600	0	10250	0	8900
6.5.1	BHG	Utvidelse av Fargeskrinet Barnehage (T) - endret								
6.5.2	BHG	Utvidelse av Trollstua (Randvik) barnehage (T)		4 000		5 000				
6.5.3	BHG	Ny Barnehage på Akland / Moen (U)								
6.5.4	RÅD	Kommunale utleieboliger (T) - endret	200	8 200		5 500		3 500		3 500
6.5.5	RÅD	Arealanalyse Leideren / Flisvika inkludert kyststi (U)	250							
6.5.6	ETT	Båthavn Søndeled / Jeppstrand (U)								
6.5.7	ETT	Oppgradering av kommunale veier - fast dekke (T)		1 000		1 000		1 000		1 000
6.5.8	BYG	FV 416 (P)								
6.5.9	RÅD	Stamveinettt – E18 parsell Vinterkjær (P)								
6.5.10	ETT	Hovedplan vann og avløp (T)		8 900		6 100		5 750		4 400
6.5.11	ETT	Vann og avløp Gjernes (T)								
6.5.12	ETT	Buvikveien & Fiskerihavn (T)								
6.5.13	BYG	Reguleringsplan Hasalen (U)								
6.5.14	RÅD	Næringsarealer (T) – endret		250						
6.5.15	RÅD	Omregulering av næringsområdet Moland Øst (U) – nytt		250						
6.5.16	RÅD	“Risør Vekst” (U)								

Attraktivitet: Vi skal ha mer besøk

Ref.	Ansv.	Tiltak/Utredning/Pådriverfunksjon	2015		2016		2017		2018	
			D	I	D	I	D	I	D	I
		TOTALT	0	6600	0	9600	0	6200	0	1400
6.6.1	RÅD	Parkering i sentrum (U)								
6.6.2	KUL	Det historiske Risør (T)								
6.6.3	ETT	Stangholmen (T)		4 200		4 500				
6.6.4	ETT	Kommunale kaier (T) *		2 100		2 100		3 200		1 400
6.6.5	ETT	Moen (T) - endret		300						
6.6.6	KUL	Omlegging av turistinformasjonen (T)								
6.6.7	RÅD	Bobiler (U)								
6.6.8	ETT	Steinmolo i Strandgata (U/T) – nytt				3 000		3 000		
6.6.9	ETT	Molo i Mindalen (T) - nytt		2 500						

Organisasjons- og tjenesteutvikling: Rådmannen

Ref.	Ansv.	Tiltak/Utredning/Pådriverfunksjon	2015		2016		2017		2018	
			D	I	D	I	D	I	D	I
		TOTALT	500	200	60	0	60	0	60	0
6.7.1	RÅD	Kompetanseplan (U)								
6.7.2	RÅD	Rullering av planstrategi (U)								
6.7.3	RÅD	Innarbeide premieavvik i rammebetingelsene – nytt								
6.7.4	RÅD	Informasjon til innbyggere via sms (T) – nytt	110		60		60		60	
6.7.5	RÅD	iPad til politisk arbeid (T) - nytt		200						
6.7.6	RÅD	Analyse av kommunens tjenester - nytt	500							

Organisasjons- og tjenesteutvikling: Område Helse og omsorg

Ref.	Ansv.	Tiltak/Utredning/Pådriverfunksjon	2015		2016		2017		2018	
			D	I	D	I	D	I	D	I
		TOTALT	1750	6800	2000	0	2000	0	2000	0
6.8.1	RÅD	Tilpasning Linken (T)		4 000						
6.8.2	OMS	Bemannings psykisk helse (T)	1 200		1 200		1 200		1 200	
6.8.3	OMS	Frisklivssentral (T)	300		300		300		300	
6.8.4	ETT	Garasjer til beboere ved Orreveien ressurscenter (T)		300						
6.8.5	RÅD	Etablering av kommunalt øyeblikkelig hjelp døgnopphold tilbud (T)								
6.8.6	OMS	Sykehjemslegetjeneste (T) – nytt	250		500		500		500	
6.8.7	RÅD	Fremtidige helsetjenester (T) – nytt								
6.8.8	OMS	Transporttilbud til hjemmeboende eldre (T) - nytt		500						

6.8.9	Helse	Styrke kapasiteten på helsestasjonen (T) - nytt								
6.8.10	HAB	Alternativt dagtilbud og avlastning (U/T) - nytt		2 000						
6.8.11	NAV	Tiltakskoordinator (U) - nytt								

Organisasjons- og tjenesteutvikling: Område Plan, teknisk, kultur og støtte

Ref.	Ansv.	Tiltak/Utredning/Pådriverfunksjon	2015		2016		2017		2018	
			D	I	D	I	D	I	D	I
		TOTALT	1500	6150	1500	5300	1500	800	1500	810
6.9.1	ETT	Etterslep fornying biler/maskiner (T)		2 050		800		800		810
6.9.2	ETT	Økt bemanning av vaktmester- og tekniske driftstjenester (T)					500		500	
6.9.3	ETT	Nytt verksted / brannstasjon (T)								20 000
6.9.4	ETT	Utvidelse av kirkegård / minnelund (T)		2 000		4 500		2 500		2 000
6.9.5	ETT	Vedlikehold av kommunale bygg (T) – endret	1 000		1 000		1 000		1 000	
6.9.6	ETT	Trafikksikringstiltak i Tjenngata (T) - nytt		100						
6.9.7	ETT	SD-anlegg i kommunale bygg (T) - nytt		1 000						
6.9.8	ETT	Flytebrygge i Mindalen (T) - nytt		1 000						
6.9.9	BYG	Gamle kommunale eiendomssaker (T)	500		500					
6.9.10	BYG	Landbruk i fokus (T)								
6.9.11	KUL	Ny Risørbok (T)	600*		600*		600*		600*	
6.9.12	STØ	Plan for avvikling av uønsket deltid (T) - endret								
6.9.13	STØ	Evaluerings av seniortiltak (U)								

Oversikt over status på tiltak fra forrige handlingsprogram finnes i vedlegg 1.

* Vedtak i bystyret i sak 83/14 Handlingsprogram og økonomiplan 2015-18:
Bokprosjektet "Ny Risørbok" innarbeides i Handlingsprogram og økonomiplan 2015-2018. Økonomiplan 2015-2018 er ikke justert i henhold til vedtaket. Justeringen gjøres i forbindelse med budsjett 2015.

3.2 NYE/ENDREDE TILTAK OG UTREDNINGER I PERIODEN

Rådmannen har tatt utgangspunkt i forrige handlingsprogram. I tillegg kommer tiltak som følge av nye politiske vedtak. Utover dette foreslår Rådmannen tiltak knyttet til de ulike tjenesteområdenes behov og/eller til mål og strategier i kommuneplanen. Rådmannen har følgende innstilling i forslag til nye/endrede tiltak og utredninger i perioden:

1. *Lærertetthet i grunnskolen (U) – nytt*
Formålstjenlig sammensetning av personell og kompetanse ved grunnskolene i Risør kommune skal utredes.
2. *Innarbeiding av LP- modellen i daglig drift ved barneskolene i Risør (T) - nytt*
LP-modellen skal innarbeides i ordinær drift. Prosjektet evalueres i løpet av siste prosjektår (vår 2015) for å fastsette struktur for videreføring.
3. *Veiledning av nyutdannede lærere (T) – nytt*
Nyutdannede lærere skal, i tråd med opplæringslova, ha et tilbud om veiledning i Risør kommune.
4. *IKT i barnehagene og skolene (T) – nytt*
Skolene skal kontinuerlig oppdatere datautstyr til ansatte og elever.
5. *Kompetanseheving i kommunale barnehager (T) – nytt*
Det skal satses på kompetanseheving i barnehagene for å nå målsetningen om bedre skolerresultater.
6. *Lokal del av den kulturelle skolesekken (T) - nytt*
Den kulturelle skolesekken skal tilbys elevene på alle skolene på en hensiktsmessig måte.
7. *Øvings- og produksjonslokale for barne- og ungdomsteater i Skansen (U/T) – nytt*
Skansen utredes med formål å bli en produksjons- og øvingsscene for Risør Barne- og Risør Ungdomsteater. I utredningen tas flytting av Musikkcontaineren fra Kjempesteinsmyra med. Det siste må være en prøveordning.
8. *Oppgradering av idrettsanlegget på Kjempesteinsmyra (U/T) – nytt*
Rådmannen legger frem egen sak høsten 2014.
9. *Felles barnevern (T) - endret*
 1. Med hjemmel i kommunelovens § 28 - 1b etableres et vertskommunesamarbeid om interkommunal barneverntjeneste Øst i Agder med kommunene Gjerstad, Risør, Tvedestrand og Åmli.
 2. Barneverntjenesten Øst i Agder starter opp 01.01.15 eller så snart det praktisk lar seg gjøre.
 3. Risør Bystyre godkjenner samarbeidsavtalen inkludert de økonomiske betingelsene som følger av denne, jfr. revidert økonomimodell for 4 kommuner i vedlegg 1 fra rådmannsmøte den 23.05.14.
 4. Rådmennene i deltagerkommunene utgjør samarbeidsorgan for det interkommunale barnevernsamarbeidet. Samarbeidsorganet konstituerer seg selv.
 5. Kommunestyret godkjenner at barneverntjenesten lokaliseres til Brokelandsheia, med Gjerstad kommune som vertskommune.
 6. Utredning av barnevernvakt fremmes i egen sak i regi av Barneverntjenesten Øst i Agder.

7. Samarbeidet gjennom BiØ opphører pr. 1. januar 2015, men forpliktelser som påhviler virksomheten ivaretas av Barneverntjenesten øst i Agder fram til 31. desember 2015. Ved bruk av dette tilbudet betaler Vegårshei kommune for medgått tid til utredninger.
10. *Omregulering av næringsområdet Moland Øst (U) – nytt*
Bystyret vedtar å utvide Moland Øst ved å omregulere friområdet til nærings-/offentlige formål.
11. *Moen (T) - endret*
Med bakgrunn i Vegvesenets vurdering vil det ikke bli etablert gang- og sykkelvei/fortau langs Moensveien. Det etableres belysning.
12. *Steinmolo i Strandgata (U/T) – nytt*
Reguleringsplan for området utarbeides snarest mulig.
13. *Molo i Mindalen (T) – nytt*
Eksisterende molo er for lav med tanke på sikkerhet og bølgebrytende effekt. Moloen bygges høyere.
14. *Innarbeide premieavvik i rammebetingelsene – nytt*
Rådmannen tilstreber å gjøre driftsrammene økonomisk uavhengig av premieavviksinntekten i planperioden.
15. *Informasjon til innbyggere via sms (T) – nytt*
Løsning for sms-varsling etableres med sikte på effektiv varsling ved kriser.
16. *iPad til politisk arbeid (T) - nytt*
Oppgradering av nettbrett og tilbehør vurderes før neste bystyreperiode.
17. *Analyse av kommunens tjenester (U) – nytt*
Ekstern kompetanse benyttes for å gjennomføre analyse av kommunale tjenesteområder.
18. *Sykehjemslegetjeneste (T) – nytt*
På bakgrunn av krav om kommunalt øyeblikkelig hjelp tilbud fra 1. januar 2016, bør Risør som ett av tiltakene styrke legetjenesten ved sykehjemmet.
19. *Transporttilbud til hjemmeboende eldre (T) – nytt*
Rådmannen anbefaler innkjøp av buss til omsorgsenheten
20. *Styrke kapasiteten på helsestasjonen (T) - nytt*
Kapasiteten på helsestasjonen styrkes med 30 % stilling for å bedre dekke dagens behov.
21. *Alternativt dagtilbud og avlastning (U/T) - nytt*
Alternativt dag- og avlastningstilbud utredes med sikte på snarlig etablering av tilbud.
22. *Trafikksikringstiltak i Tjenngata (T) - nytt*
Det etableres fortau og gatebelysning i øvre del av Tjenngata (strekningen Frydendal barnehage og opp bakken).
23. *SD-anlegg i kommunale bygg (T) - nytt*
Energibesparende tiltak prioriteres for å oppnå redusert strømforbruk i kommunale bygg.
24. *Flytebrygge Mindalen båthavn (T) - nytt*
Oppgradering av flytebrygge i Mindalen må prioriteres.

3.3 FORSLAG TIL DRIFTS- OG INVESTERINGSRAMMER FOR PERIODEN

Det foreslås følgende rammer for kommunens investeringsaktivitet i perioden:

	2015	2016	2017	2018	Totalt
Annen finansiering	1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
Mva komp inntekt	4 180	2 610	340	200	7 330
Lånebehov	40 920	31 940	16 810	30 100	119 770
SUM INVESTERINGER	46 600	36 050	18 650	31 800	133 100

Det foreslås følgende rammer for kommunens drift i perioden:

Fordeling 2015 - 2018				
	2015	2016	2017	2018
Rådmannen	22 381 000	22 323 000	22 151 000	22 091 000
Støttefunksjoner	10 060 000	10 034 000	9 957 000	9 930 000
Habilitering	28 614 000	28 539 000	28 320 000	28 243 000
Omsorg	93 365 000	93 122 000	92 409 000	92 159 000
Kultur	10 945 000	10 916 000	10 832 000	10 803 000
Plan og byggesak	1 591 000	1 587 000	1 575 000	1 571 000
VAR	0	0	0	0
Eiendom og tekniske tjenester	24 545 000	24 481 000	24 293 000	24 227 000
Barnehage og barneskole	90 127 000	89 891 000	89 200 000	88 958 000
Ungdomskole og VIRK	28 487 000	28 413 000	28 195 000	28 119 000
Kvalifisering	31 589 000	31 508 000	31 269 000	31 186 000
Felles	-354 810 000	-352 919 000	-350 607 000	-349 393 000
Særskilte satsninger	-726 000	-726 000	-726 000	-726 000
Avsetninger	13 832 000	12 832 000	13 132 000	12 832 000
SUM	0	0	0	0

DEL II:

BAKGRUNN FOR HANDLINGS-PROGRAM OG ØKONOMIPLAN

4) Styringssystem

4.1 KOMMUNEPLANLEGGING I LOVERKET

4.1.1 Kommune-loven

Det kommunale styret skal, ihht. kommunelovens § 1, være ansvarlig for en rasjonell og effektiv forvaltning av lokale interesser innenfor rammen staten (nasjonale fellesinteresser) gir og med sikte på bærekraftig utvikling.

Kommune-lovens § 44 pålegger kommunestyret å ha en økonomiplan som omfatter minst de neste fire budsjettår. Økonomiplanen skal rulleres årlig.

4.1.2 Plan og bygnings-loven

For å ivareta en langsiktig planlegging, pålegger plan og bygnings-loven av 2008 kommunen å ha en kommuneplan (§ 11-1) hvor handlingsdelen skal rulleres årlig.

I plan og bygnings-lovens (PBL) § 11-1 står følgende om kommuneplan;

Kommunen skal ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel.

Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn.

Om virkning av handlingsdelen sier PBL følgende i § 11-3;

Kommuneplanens handlingsdel gir grunnlag for kommunens prioritering av ressurser, planleggings- og samarbeidsoppgaver og konkretiserer tiltakene innenfor kommunens økonomiske rammer.

Om rulling av handlingsdelen sier PBL følgende i § 11-4;

For den årlige rulling av kommuneplanens handlingsdel, jf. § 11-1, skal kommunen innhente synspunkter fra berørte statlige og regionale organer og andre som har ansvar for gjennomføring av tiltak i handlingsdelen. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

4.1.3 Lov om folkehelsearbeid (Folkehelse-loven)

I folkehelse-lovens § 6 om mål og planlegging pålegges kommunen å fastsette overordnede mål og strategier for folkehelsearbeidet i sitt arbeid med kommuneplaner etter plan- og bygnings-loven kapittel 11. Det betyr at folkehelseperspektivet også skal ivaretas i kommunens handlingsprogram.

4.2 KOMMUNEPLAN OG SATSINGSOMRÅDER FOR PERIODEN

Kommuneplanen fremmes for politisk behandling høsten 2014.

Handlingsprogrammet tar utgangspunkt i hovedmål, satsingsområder og mål i høringsutkastet.

4.3 HANDLINGSPROGRAM OG ØKONOMIPLAN

Kommunens handlingsprogram og økonomiplan skal speile vedtatte målsetninger i kommuneplan og temaplaner.

Handlingsprogrammet skal skissere når de forskjellige tiltakene skal utføres i tid, og vurdere om tiltakene bør endres eller byttes ut. I tillegg skal økonomiplanen skissere de økonomiske mulighetene/konsekvensene av gjennomføring av tiltak.

4.4 BUDSJETT OG VIRKSOMHETSPLANER

Budsjett og virksomhetsplan er kommunens plan for det neste året. Budsjettet bør i så stor grad som mulig være en konsekvens av økonomiplanen slik at kommunen kan innrette seg best mulig, og så tidlig som mulig, på de økonomiske og driftsmessige konsekvensene av budsjettet.

Enhetenes virksomhetsplaner følger budsjettet og skisserer hva de vil levere innenfor de økonomiske og driftsmessige rammene de har fått tildelt i budsjettåret.

4.5 REGIONALE OG STATLIGE PLANER

Av andre planer som er spesielt viktige for Risør kommune, er Regionplan Agder 2020 den mest sentrale. I tillegg forholder kommunen seg til en mengde statlige og regionale planer innenfor alle sine tjenestoområder.

5) Økonomisk utvikling i kommunen

Kapittelet skisserer kort de utviklingstrendene som er av størst betydning for innholdet i handlingsprogrammet. For ytterligere vurderinger henvises det til ny kommuneplan og underliggende utfordringsdokument.

Risør kommunes økonomi påvirkes både av lokale, nasjonale og internasjonale forhold. Som for resten av landet, befinner vi oss i en situasjon der de nasjonale utviklingstrendene avviker sterkt fra de internasjonale. For Risør kommune avviker også den lokale utviklingen fra den nasjonale, ved at vi har en betydelig svakere befolkningsvekst enn gjennomsnitt i landet.

5.1 FORSLAG I KOMMUNEPROPOSISJONEN

Kommuneproposisjonen for 2015 inneholder ingen nye satsinger som har vesentlig betydning for Risør kommune.

Hoveddelen av veksten i inntekter vil komme som frie inntekter som kommunen kan disponere fritt. Det varsles om en styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenester, samt rus- og psykiatritjenestene som fordeles særskilt i rammefordelingen.

Samhandlingsreformen trekkes fra 2015 helt ut av kommunene og rammetilskuddet blir redusert tilsvarende det vi fikk inn i 2012, justert for faktiske kostnader. Det er noe uklart hva uttrekket faktisk blir, og presenteres først ved fremleggelse av Statsbudsjettet.

5.2 ENDRINGER I PERIODEN

Ordningen hvor mva-kompensasjon på investeringer blir ført i driftsregnskapet har vært nedtrappet over 5 år og falt helt bort i 2014. All kompensasjoninntekt blir nå en del av finansieringen av investeringene og reduserer lånebehovet.

Distriktsindeksen er revidert og Risør kommune kryper oppover på skalaen som medfører at vi får økt distriktstilskudd fra 2015, men medfører også til at INGAR-tilskuddet faller bort.

Risør kommune får redusert arbeidsgiveravgift fra 1/7-2014 fra 14,1 % til 10,6 % som vil gi betydelig kostnadsreduksjon i driftsregnskapet. Det varsles om at regjeringen vil gjøre endringer i rammetilskuddet som trekker inn største delen av denne innsparingen, og vil medføre at vi også får en betydelig inntektsreduksjon. Hvordan dette skal gjennomføres er uklart, og vil først bli presentert i forbindelse med fremleggelse av statsbudsjettet til høsten. I denne økonomiplanen er ikke kostnadsreduksjonen, eller inntektssvikten hensyntatt da konsekvensene ikke er klare. Det som er positivt er at næringslivet i Risør kommune får betydelig reduserte kostnader ved denne endringen, noe som også er hovedformålet i endringen.

5.3 LØNNS- OG PRISVEKST

I økonomiplanen er det forutsatt en deflator på 3 % som inneholder en lønnsvekst på 3,3 % fra 2014 til 2015 og en prisvekst på 2,4 % for samme periode. Resten av perioden 2015-2018 er fremskrevet i 2015 kroner, dvs. uten lønns- eller prisvekst.

5.4 RENTER OG AVDRAG

Økt låneopptak de senere år medfører vesentlige utfordringer på driftssiden som følge av økte kapitalkostnader. Når investeringene det enkelte år overstiger

nedbetalingen på den samlede lånemassen, medfører dette at driftsrammene må reduseres (kr. 10 mill. i lån tilsvarer kr. 1 mill. i kapitalkostnader og omtrent 2 årsverk).

Renter og avdrag er budsjettet ut fra investeringstakten i perioden. Det er lagt til grunn en anbefalt økning av renten i perioden. Detaljer om dette omtales senere.

5.5 SKATT OG RAMMETILSKUDD

Det er lagt inn en vekst i frie inntekter på 4,5 milliarder til kommunene i 2015, og ingen realvekst utover dette da det ikke er gitt noen slike signaler i kommuneproposisjonen. Det er særskilt fordelt 200 mill til rustiltak og psykisk helse, og 200 mill til helsestasjon og skolehelsetjenesten.

	2014-St.bud	2014-Rev.bud	2015	2016	2017	2018
Rammetilskudd	177 241 000	177 418 000	177 523 000	177 523 000	177 523 000	177 525 000
Inntektsutjevning	32 275 000	30 961 000	31 711 000	31 711 000	31 711 000	31 711 000
Distriktstilskudd	4 371 000	4 371 000	8 049 000	8 049 000	8 049 000	8 049 000
Skatt	134 792 000	134 171 000	137 423 000	137 423 000	137 423 000	137 423 000
SUM	348 679 000	346 921 000	354 706 000	354 706 000	354 706 000	354 708 000

Tabell 1: Utvikling i skatt og rammetilskudd

Endring i 2014 mellom Statsbudsjett og Revidert Nasjonalbudsjett skyldes nedjustering av skatteanslag på 1 mrd. i forbindelse med revidert budsjett som førte til en reduksjon i skatteinntektene og inntektsutjevningen for Risør kommune på kr. 1,92 mill. I tillegg ble uttrekket i rammetilskuddet som ble foretatt i statsbudsjettet på effekten av økt kontantstøtte redusert med 175 mill som ga positivt utslag på rammetilskuddet for Risør kommune på kr.177.000.

Det er ikke hensyntatt i rammetilskuddet at Risør kommune fra 1/7-2014 vil få redusert arbeidsgiveravgift fra 14,1 % til 10,6 %. Det er varslet at det vil bli korrigert i statsbudsjettet høsten 2014, og at netto effekt av kostnadsbesparelsen og reduksjonen i rammetilskuddet vil bli liten. Det er derfor i planperioden ikke gjort justeringer for denne endringen.

5.6 ØKONOMISKE KONSEKVENSER AV BEFOLKNINGSENDINGER

Det er ikke lagt inn forutsetninger om endret befolkning i perioden, hverken når det gjelder antall eller sammensetning.

Det er et krav i loven om at budsjett og økonomiplan skal være realistisk. Som følge av dette er det ikke lagt inn endring av befolkningen i perioden i henhold til SSBs framskrivinger.

Handlingsprogram/økonomiplan rulleres hvert år, og eventuelle faktiske endringer innarbeides da i planen.

5.7 ØKONOMISKE KONSEKVENSER AV SAMHANDLINGSREFORMEN

Samhandlingsreformen faller bort fra 2015 og kommunene trekkes derfor i rammetilskuddet tilsvarende det som ble lagt inn i 2012, justert for faktiske kostnader. Dette innebærer at det er tatt bort kostnaden på 8 mill i kommunens driftsbudsjett, og at rammetilskuddet vil bli justert tilsvarende. Det er ikke avklart beløpet som trekkes ut, det kommer først ved fremleggelse av statsbudsjettet høsten 2014.

Risør kommune vil allikevel satse på folkehelseiltak og friskliv i planperioden.

DEL III:

HANDLINGSPROGRAM

Kapittelet er inndelt etter satsingsområder og delmål i kommuneplanen. For hvert av målene i kommuneplanen gis en status på tidligere vedtak med konsekvens i perioden. Det foreslås også endringer til tidligere vedtak, og nye tiltak eller utredninger i perioden. Enkelte tiltak/utredninger kunne også vært omtalt under andre mål.

Alle tiltak er markert i overskriften med en (T) for tiltak, en (U) for utredning eller en (P) for pådriverfunksjon.

Det vises til vedlegg med indikatorer angitt i kommuneplanen for hvert mål, samt målsettinger for perioden for indikatorer som direkte eller indirekte kan påvirkes av kommunen. For indikatorer som vurderes som vanskelige å påvirke, men som er viktige mål for samfunnsutviklingen, oppgis bare status for siste 4-års periode.¹

¹ Legges med i forkant av behandling høsten 2014

6) Tiltak, utredninger og pådriverfunksjon innen satsingsområdene

6.1 KUNNSKAP: VI SKAL HA SKOLERESULTATER OVER LANDSGJENNOMSNITTET

6.1.1 Oppvekstplan (U)

Saken ble behandlet i Komité for barnehage, skole og voksenopplæring - 03.04.2014

Saken ble drøftet og følgende konkludert:

Administrasjonen lager en sak for en oppvekstplan. En slik plan blir sektorovergripende og må lages i samarbeid (dvs. involvere andre komitéer).

Økonomi

Det settes ikke av midler til utarbeiding av denne planen.

Status per juni 2014

Arbeidet har gått parallelt med utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel for at oppvekstplan og kommuneplan skal henge sammen innholdsmessig. I arbeidet har oppvekstkomiteen dermed også gitt føringer til de strategiske, overordna temaene i kommuneplanen. Oppvekstkomiteen anbefalte at videre arbeid med planen utsettes til ny kommunalsjef skole er på plass.

Ny sak vil legges frem for behandling i komiteene høsten 2014 og vurderes ved rullering av Planstrategi høsten 2014.

Vurdering av tiltaket

Plan for oppvekst vil være svært sentral for kommuneplanens mål om bedre skoleresultater. Det er derfor viktig at planen ferdigstilles så raskt som mulig.

6.1.2 Lærertetthet i grunnskolen (U) - nytt

Vedtak i bystyret i sak 83/14 Handlingsprogram og økonomiplan 2015-18:

Formålstjenlig sammensetning av personell og kompetanse ved grunnskolene i Risør kommune skal utredes.

Økonomi

Det er ikke knyttet økonomi til tiltaket. Målsetningen med utredningen er bedre bruk av eksisterende ressurser.

Status per juni 2014

Tilstandsrapporten som ble lagt fram våren 2014 (PS 47/14) viser at det er lav lærertetthet ved grunnskolen i Risør. På den annen side er driftskostnadene relativt høye, og det har vært utstrakt bruk av assistenter. Det er behov for å gå gjennom sammensetningen av personell ved den enkelte skole og analysere de tallene som kommer fram gjennom KOSTRA sett opp imot behovene. Utredningen kan gjennomføres som en del av arbeidet med Oppvekstplan.

Vurdering av tiltaket

Det er viktig å få klarhet i hva tilstandsrapportene viser, og hva som er mest hensiktsmessig bruk av ressurser for å oppnå gode resultat i skolen.

6.1.3 Innarbeiding av LP- modellen i daglig drift ved barneskolene i Risør (T) - nytt

Vedtak i bystyret i sak 83/14 Handlingsprogram og økonomiplan 2015-18:

LP-modellen skal innarbeides i ordinær drift. Prosjektet evalueres i løpet av siste prosjektår (vår 2015) for å fastsette struktur for videreføring.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler	100 000	100 000	100 000	100 000
Investeringsmidler				

Status per juni 2014

LP-modellen er en systemteoretisk analysemodell, der hensikten er å få en eksplisitt forståelse av de faktorer som utløser, påvirker og opprettholder elevenes handlinger og atferd.

Målet er å skape bedre sosial og skolefaglig læring hos alle elever. Det slås ettertrykkelig fast i ulike policydokumenter at skolen skal bli en lærende organisasjon, som systematisk vurderer egen virksomhet for å forbedre praksis (St. meld nr.30 og nr.19). LP- modellen er et rammeverk som hjelper skolen i kvalitetsutviklingsarbeidet.

Barneskolene i Risør initierte modellen skoleåret 2012/13 og prosjektperioden vil vare frem til våren 2015. Faglig ansvarlig for prosjektet er Nasjonalt senter for læringsmiljø og atferdsforskning fra Universitetet i Stavanger (UiS). Det er etablert prosjektkoordinator på hver skole med tidsressurs knyttet til oppgaven.

Vurdering av tiltaket

Erfaringene så langt er gode, men forskning viser at endringsarbeid tar tid og at fasen mellom implementering og daglig drift er sårbar. Det vil derfor være behov for opprettholdelse av koordinator på hver skole og støtte fra UiS utover prosjektperioden.

6.1.4 Videreutdanning av lærere/Kompetanse for kvalitet (T) - nytt

Behandlet siste gang i bystyret i sak PS 128/13 Budsjett 2014, punkt 8, med følgende vedtak:

Det arbeides systematisk for kompetanseheving blant lærere i skolen, først og fremst gjennom programmet Kompetanse for Kvalitet (KFK), men også kompetansedeling lærere i mellom. Kostnadene dekkes innenfor enhetens rammer.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler	600.000	600.000	600.000	600.000
Investeringsmidler				

Status per juni 2014

Seks lærere deltar i den statlige satsingen Kompetanse for kvalitet. Staten finansierer bruk av vikar, men ordningen er ikke fullfinansiert og det medfører ekstra utgifter på ca. 100 000 pr studieplass. Det har hittil vært ujevn fordeling av plasser mellom skolene, blant annet fordi prioritering av fagområder i stipendordningen styres sentralt.

I 2014 ble dette finansiert innenfor enhetens rammer, men det ser ut til å være vanskelig å gjennomføre i ønsket omfang i tiden framover.

Vurdering av tiltaket

Lærerkompetansen er avgjørende for elevens læringsutbytte. Videreutdanning av lærere etter skolens behov er et godt tiltak ved siden av skolebasert kompetanseheving.

6.1.5 Veiledning av nyutdannede lærere (T) - nytt

Vedtak i bystyret i sak 83/14 Handlingsprogram og økonomiplan 2015-18:

Nyutdannede lærere skal, i tråd med opplæringslova, ha et tilbud om veiledning i Risør kommune.

Økonomi

Ordningen finansieres innenfor egen drift.

Status per juni 2014

Skolen skal tilby veiledning av nyutdannede lærere. Risør barneskole og Risør ungdomsskole har en ansatt hver med veiledningskompetanse. Det vil søkes om statlige midler til arbeidet.

Vurdering av tiltaket

En mentorordning kan ha positiv effekt både for den som gir og den som mottar veiledning. Det er nødvendig å få på plass en ordning snarest mulig.

6.1.6 IKT i barnehagene og skolene (T) – nytt

Vedtak i bystyret i sak 83/14 Handlingsprogram og økonomiplan 2015-18:

Skolene og barnehagene skal kontinuerlig oppdatere datautstyr til ansatte, elever og barnehagebarn.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler				
Investeringsmidler	800 000		300 000	

Status per juni 2014

Risør ungdomsskoles behov for oppgradering av utstyr falt ved en feil ut av investeringsbudsjettet for 2014.

Ved innføring av nytt elevnett vil det være behov for oppgradering av utstyr også på de andre skolene fra skolestart 2015. Det er tilsvarende behov for oppgradering til å benytte lærernet.

Vurdering av tiltaket

Oppgradert utstyr er nødvendig for opplæringen innenfor grunnleggende ferdigheter i å kunne bruke digitale verktøy, og gjennomføre nasjonale prøver og eksamen i grunnskolen. Bruk av lærernett forutsetter oppdatert utstyr også for ansatte.

6.1.7 Kompetanseheving i kommunale barnehager (T) – nytt

Vedtak i bystyret i sak 83/14 Handlingsprogram og økonomiplan 2015-18:

Det skal satses på kompetanseheving i barnehagene for å nå målsetningen om bedre skolerresultater.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler	200 000	200 000	200 000	200 000
Investeringsmidler				

Status per juni 2014

Det er fortsatt flere ufaglærte ansatte i kommunale barnehager. Barnehagene tilfredsstiller normen for pedagogisk bemanning. Dersom man i fremtiden ønsker å øke pedagogtettheten bør man stimulere fagarbeidere til å ta barnehagelærerutdanning.

Vurdering av tiltaket

Det er behov for kompetanseheving på alle nivåer blant personale i barnehagene. Dette er i tråd med strategien om at alle som jobber med barn og unge har en formell utdanning eller er i et utdanningsløp.

For å oppnå gode skolerresultater kan fokus på spesifikke fagområder i barnehagenes rammeplan som for eksempel antall, rom og form (matematikk) og språk, tekst og kommunikasjon (lesing) økes de to siste år før skolestart. Mange ansatte vil da ha behov for etter- og/eller videreutdanning.

6.2 KUNNSKAP: VI SKAL UTVIKLE TALENTER INNEN KUNST, KULTUR OG IDRETT

6.2.1 Lokal del av den kulturelle skolesekken (T) - nytt

Vedtak i bystyret i sak 83/14 Handlingsprogram og økonomiplan 2015-18:

Den kulturelle skolesekken skal tilbys elevene på alle skolene på en hensiktsmessig måte.

Økonomi

Tiltaket, kostnadsberegnet til kr. 40 000, dekkes fra skolenes driftsramme.

Status per juni 2014

Risør kommune mottar kr. 77 000 av fylket til tilbud innen den kulturelle skolesekken i Risør støtter prosjekter i Kunstparken, og skolene får tilbud om å delta. Skolene ønsker mer en form for workshop/verksted hvor kunstnerne kan komme til skolene slik at elevene kan jobbe sammen med dem. Særlig for Hope og Søndeled skole så går det mye tid til reising når det meste skal foregå i Risør. Det er behov for å utarbeide en plan for gjennomføring av tilbud.

Kulturskolen er kommunens viktigste arena for talentutvikling. De aller fleste som velger musikk og teater ved Dahlske videregående skole, deltar på Ungdommens kulturmonstring, står på scenen under Kulturnatt, underholder på våre festivaler osv., har sin bakgrunn i Kulturskolen

Derfor er Kulturskolen, sammen med gode idrettsarenaer, fotballfritidsordningen, frivillige lag og foreninger, helt sentrale, både ved å bidra til et bredt aktivitetstilbud i kommunen, og ved å oppdage og videreutvikle talentene. Det er gjennom breddetilbudene en oppdager talentene.

Kommunens egen Kulturelle Skolesekk må samordnes med skolen langt bedre enn i dag skal innhold og nivå utvikles videre. Det er i dag ikke satt av kommunale midler til kommunens egen kulturelle skolesekk utover Kulturenhetens egeninnsats. Egne kommunale midler tas av skolenes egne budsjetter.

Vurdering av tiltaket

Gode lokale kulturarenaer er avgjørende for å utvikle små og store talenter. Skolen trenger flere arenaer hvor elevene selv kan få være med å skape, og da helst ved workshop på sine skoler. Forskning har også påvist at elevers skolering i estetiske fag medfører økt læreevne i andre fag (jfr. hovedområde kunnskap delmål 1: vi skal ha skolerresultater over landsgjennomsnittet).

6.2.2 Øvings- og produksjonslokale for barne- og ungdomsteater i Skansen (U/T) – nytt

Vedtak i bystyret i sak 83/14 Handlingsprogram og økonomiplan 2015-18:

Skansen utredes med formål å bli en produksjons- og øvingsscene for Risør Barne- og Risør Ungdomsteater. I utredningen tas flytting av Musikkcontaineren fra Kjempesteinsmyra med. Det siste må være en prøveordning.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler				
Investeringsmidler	200 000			

Det vil søkes om spillemidler til etablering av en øvings- og produksjonsscene i Skansen.

Skansen skal stilles til gratis disposisjon for det frivillige teater- og musikkmiljøet, først og fremst til Risør barneteater og Risør ungdomsteater sin aktivitet, med gratis leie til brukerne.

Status per juni 2014

Det foreligger en søknad fra Risør Barneteater, Risør Ungdomsteater og Risør bandverksted om nye lokaler, og Skansen vurderes som aktuell. Dette blir en viktig del av Risør kommunes ungdomsarbeid og talentutvikling.

Det tidligere tiltaket *Rehabilitering ungdomshuset* begrenses til ombyggingsarbeider for sceneaktiviteter. Ungdomsklubben Skansen vurderes ikke som aktuell å videreføre.

En bedre bruk av Risørhuset relatert til kommunens satsning barn og unge og talentutvikling, må vurderes. Særlig må scenekapasiteten i henhold til frivillige lag og foreninger vurderes annerledes enn i dag

Ombygging av Risørhuset har vært en stor satsing økonomisk, og bygget sto ferdig januar 2014. Det forventes større aktivitet i huset, og lag og foreninger med aktivitet innen teater og musikk, blir viktig del av dette. Skansen skal være en avlastningsscene, slik at ikke alle øvingene må legges til Risørhuset. Gratis bruk for Risør Barneteater og Risør Ungdomsteater til øving, må vurderes på lik linje med gratis bruk av idrettsarenaer.

Vurdering

Skansens beliggenhet ved Risørhuset gjør det mer attraktivt til bruk for barn og unges teater- og musikkvirksomhet enn Risør museum.

6.2.3 Oppgradering av idrettsanlegget på Kjempesteinsmyra (U/T) – nytt

Vedtak i bystyret i sak 83/14 Handlingsprogram og økonomiplan 2015-18:

Rådmannen legger frem egen sak høsten 2014.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler				
Investeringsmidler	1 750 000	1 750 000		

Det vil legges frem egen politisk sak i løpet av høsten 2014 vedrørende kommunens egenandel. Det vil søkes om spillemidler.

Status per juni 2014

Tiltaket planlegges gjennomført i samarbeid med Idrettsrådet og egen sak legges frem i løpet av høsten 2014.

Vurdering

Prosjektet medfører at idrettsanlegget på Kjempesteinsmyra legger til rette for aktivitet hele året og fremmer flere målsetninger i kommuneplanen.

6.3 REGIONAL UTVIKLING: VI SKAL STYRKE DET INTERKOMMUNALE SAMARBEIDET

6.3.1 Ny kommunestruktur (U)

Risør bystyre fattet i august 2012 følgende vedtak i sak 134/12;

1. *Risør bystyre ber rådmannen gjennomføre en utredning av ny kommunestruktur og følgene av dette for Risør. Det forutsettes at utredningen finansieres av prosjektmidler fra Kommunal- og regionaldepartementet og Fylkesmannen i Aust-Agder.*
2. *Bystyret inviterer Gjerstad kommune og andre nabokommuner i Østre Agder samt Kragerø og Drangedal kommuner til å delta i utredningen*
3. *Når invitasjoner til andre kommuner er besvart samler ordføreren ordførere og rådmenn i de interesserte kommuner og legger en plan for mandat, tidsløp og finansiering for videre prosess i utredningsarbeidet.*

Økonomi

Melding om ny kommunestruktur gir blant annet økonomiske insitamenter til kommuner som vil slå seg sammen.

Status per juni 2014

Både fra lokalt og sentralt politisk nivå er det de senere år satt sterkt politisk fokus på spørsmålet om kommunesammenslåing/kommunestruktur. Ordføreren i Risør tok i 2012/2013 initiativ til samtaler om temaet med nabokommuner og med de øvrige kommunene i Østre Agder.

Lokalt har dette arbeidet i den senere tid blitt satt noe på vent. Dette skyldes blant annet at det sentralt er nedsatt et ekspertutvalg som kom med sin første delrapport mars 2014, med forslag til kriterier og prinsipper for en god kommuneinndeling – basert på de oppgaver kommunene har i dag. Disse kriteriene skal brukes på lokalt, regionalt og sentralt nivå som et grunnlag for å vurdere kommunesammenslåing og ny kommunestruktur.

I ekspertutvalgets sluttrapport som vil komme i desember 2014 vil utvalget også vurdere kriteriene for nye oppgaver til kommunene.

Fylkesmennene har fått ansvar for å koordinere prosessene innenfor respektive fylke, og Risør kommune vil delta i dette arbeidet.

Regjeringens tidsplan for kommunereformen:

- Vår 2014: Stortingsbehandling av mål for reformen og opplegget for videre arbeid.
- Høst 2014, 2015 og vår 2016: Regionale prosesser med KS, fylkesmenn og kommuner. Oppsummeres av fylkesmennene høsten 2016.
- Vår 2015: Regjeringen legger frem forslag til nye oppgaver for kommunene. Stortingsbehandling av denne meldingen.
- Høst 2015 og vår 2016: Kommunale vedtak om sammenslåing.
- Vår 2016: Vedtak i kongelige resolusjoner om sammenslåing av kommuner for de kommuner som er tidlig ute med lokale vedtak.
- Vår 2017: Regjeringen fremmer proposisjoner om ny kommunestruktur og om nye oppgaver til kommunene. Stortingsbehandling av disse proposisjonene.

Vurdering av tiltaket

Utvidet samarbeid mellom kommunene er sentralt i ny kommuneplan og rådmannen mener Risør kommune bør stille seg positive til de forestående prosessene for ny kommunestruktur.

6.3.2 Felles barnevern (T) - endret

Saken er behandlet i flere saker i bystyret i forbindelse med forskjellige tiltak.

Styrking av barnevernet er behandlet i sak 11/13 med følgende vedtak:

Bystyret er positiv til at Østre-Agder kommunene fremmer en felles søknad om midler fra fylkesmannen til en stilling som prosjektmedarbeider for 2013 i det interkommunale barnevernet. Fra 2014 vil stillingen gå inn å styrke barnevernssamarbeidet med 1/1 stilling.

Og i sak 12/13 med følgende vedtak:

Bystyret er kjent med Risør kommunes søknad om styrking av det kommunale barnevernet. Det anbefales at felles søknad med de andre kommunene i Østre – Agder prioriteres først, men at det også søkes på en styrkning med 1,5 stilling i Risør kommune.

Opprettelse av interkommunalt barnevern øst i Agder sak 17/14 ble behandlet i bystyret i april. Vegårshei valgte å trekke seg ut, dette fikk økonomiske konsekvenser og saken behandles på nytt.

Økonomidelen skal behandles i bystyret i slutten av juni. Rådmannens innstilling:

1. Med hjemmel i kommunelovens § 28 - 1b etableres et vertskommunesamarbeid om interkommunal barneverntjeneste Øst i Agder med kommunene Gjerstad, Risør, Tvedestrand og Åmli.
2. Barneverntjenesten Øst i Agder starter opp 01.01.15 eller så snart det praktisk lar seg gjøre.
3. Risør Bystyre godkjenner samarbeidsavtalen inkludert de økonomiske betingelsene som følger av denne, jfr. revidert økonomimodell for 4 kommuner i vedlegg 1 fra rådmannsmøte den 23.05.14.
4. Rådmennene i deltagerkommunene utgjør samarbeidsorgan for det interkommunale barnevernsamarbeidet. Samarbeidsorganet konstituerer seg selv.
5. Kommunestyret godkjenner at barneverntjenesten lokaliseres til Brokelandsheia, med Gjerstad kommune som vertskommune.
6. Utredning av barnevernvakt fremmes i egen sak i regi av Barneverntjenesten Øst i Agder.
7. Samarbeidet gjennom BiØ opphører pr. 1. januar 2015, men forpliktelser som påhviler virksomheten ivaretas av Barneverntjenesten øst i Agder fram til 31. desember 2015. Ved bruk av dette tilbudet betaler Vegårshei kommune for medgått tid til utredninger.

Økonomi

Økonomien i dette er foreløpig ikke endelig avklart. Det kan påregnes noe økning i kostnader når samarbeidet kommer i gang fordi Risør kommune har ligget lavt i forhold til de andre kommunene når det gjelder utgifter. Økte satser fra staten utgjør også en mer kostnad, se eget tiltak.

Status pr. juni 2014

Utredningen er noe forsinket. Planen er at det skal komme en sak til politisk behandling juni 2014, og at felles barnevern startes opp januar 2015.

Vurdering av tiltaket

Risør kommune har vært positiv til en interkommunal organisering av barnevernet lenge, og håper at det vil realiseres. Tiltaket er derfor høyt prioritert.

6.3.3 Håndholdte enheter til Habilitering og Omsorg (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 85/10-Budsjett 2011.

Økonomi

Investeringen i prosjektet vil enten finansieres med midler avsatt i investeringsbudsjettet (kroner 300 000,-) gjennom vertskommunen Vegårshei, eller bli lagt frem som egen sak for bystyret.

Status per juni 2014

Tiltaket planlegges påbegynt i 2015.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket vil være av stor betydning for utføring av tjenesten i begge enheter. Det er imidlertid et krav at de bakenforliggende systemer håndterer dette grensesnittet og at organisasjonen er klar til å ta verkøyet i bruk.

6.3.4 Interkommunalt samarbeid om kart- og oppmålingstjenester (U)

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017

Risør kommune tar initiativ til en utredning om interkommunalt samarbeid om kart- og oppmålingstjenester i østregionen.

Økonomi

Det er ikke kjent om et samarbeid vil være kostnadsdrivende eller besparende. Hovedhensikten er ikke å få lavere kostnader, men å styrke fagmiljøet og redusere sårbarheten.

Status per juni 2014

Risør kommune og flere av nabokommunene vil i løpet av få år oppleve at ansatte med denne kompetansen går av med pensjon og at ny kompetanse må rekrutteres. Erfaringene fra tidligere tilsier at dette vil bli vanskelig og at en samordning med andre kommuner vil være hensiktsmessig. Øvrige kommuner har hittil ikke vært interessert når tjenesteområdet har tatt initiativ, men det ser ut til å være endringer i den nærmeste tiden fremover. Initiativ må tas på rådmannsnivå.

Vurdering

Eventuelle fremtidige investeringer som følge av samarbeidet er ukjente. Samarbeidet kan imidlertid føre til en kostnadseffektiv organisering av tjenestene i regionen.

6.4 REGIONAL UTVIKLING: VI SKAL DELTA AKTIVT I UTVIKLING AV REGIONEN

6.4.1 Næringsplan (U)

Behandlet / vedtatt i bystyret i sak 132/12, med følgende vedtak:

Arbeidet med revisjon/etablering av plan for næringsutvikling i Risør kommune igangsettes høsten 2012. Planen skal inkludere reiseliv og kultur.

Også behandlet i bystyret i sak 86/13, med følgende vedtak:

1. *Bystyret stiller seg positiv til utarbeidelsen av en felles strategisk næringsplan for kommunene i Østre Agder i tråd med vedlagte prosjektplan.*
2. *Risør kommune bidrar til dette arbeidet med ressurser inn i arbeidsgruppen, slik som skissert i vedlagte prosjektplan.*

Økonomi

Det er kun knyttet interne ressurser til tiltaket.

Status per juni 2014

Arbeidsgruppen som har hatt ansvar for å utarbeide et forslag til en felles strategisk næringsplan for Østre Agder er ferdig med sitt arbeid. Forslaget behandles av Østre Agder i august 2014 før planen blir politisk behandlet i alle de 7 involverte kommunene høsten 2014.

Vurdering av tiltaket

Arbeidet med en felles strategisk næringsplan for Østre Agder erstatter behovet for en lokal plan. Felles plan støtter godt opp om utvikling og styrking av det regionale næringsarbeidet og har allerede medført et tettere samarbeid mellom de involverte kommunene. Dette er et område som det er både naturlig og hensiktsmessig å samarbeide om.

6.4.2 BeyondRisør (T) - endret

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017

Den treårige Partner City avtalen mellom Risør kommune og INDEX avsluttes i nåværende form. Videre muligheter for samarbeid kartlegges. Det arbeides videre med å finne en god organisasjonsform for BeyondRisør og alternativene legges fram for politisk behandling.

Økonomi

Regionale og nasjonale tilskudd bevilges hvert år, og for 2014 mottok Risør kommune kr. 450 000 til drift og utvikling av nærings- og designtreffet BeyondRisør. Dersom tilskuddene endres for 2015 må Risør kommune vurdere sin økonomiske involvering.

Status per juni 2014

Det treårige samarbeidet mellom Risør kommune og INDEX, som har vært støttet av både Aust- og Vest-Agder fylkeskommune, Kulturdepartementet og Innovasjon Norge Agder, er avsluttet. BeyondRisør har så langt i 2014 blitt drevet som et kommunalt utviklingsprosjekt med en faglig styringsgruppe bestående av Risør kommunes næringssjef, næringssjefen i Aust-Agder fylke, industridesigner Katinka Von Der Lippe, designrådgiver i Norsk Designråd, Benedicte Wildhagen og tidligere utviklingsleder for BeyondRisør, Nina Gresvig.

BeyondRisør gjennomfører 18. og 19. juni seks workshops som er skreddersydd for bransjenettverk og bedrifter på Sørlandet og fagdagen Innovation Day. Arrangementene foregår på Hødnebø Showroom i Risør.

Risør kommune er inne i sitt første pilotår i prosjektet Masterkurs i Design og Entreprenørskap i samarbeid med Arkitektur og Designhøgskolen i Oslo, Universitetet i Agder og Sørlandsporten Næringshage. Prosjektet mottok kr. 700.000,- i støtte fra Aust-Agder utviklings- og kompetansefond for 2014.

Vurdering

BeyondRisør er et viktig næringsprosjekt for Risør kommune. BeyondRisør legger til rette for at bedrifter og nettverk i regionen får en relevant kunnskapsarena knyttet til innovasjon. For 2014 mottok BeyondRisør kr. 200.000,- fra Aust-Agder fylkeskommune gjennom det regionale næringsfondet. Dette signaliserer at BeyondRisør er en regional næringsarena.

6.4.3 Oversikt over helsetilstanden (U) - Nytt

Behandlet i bystyret i sak 50/2014, med følgende vedtak:

Bystyret tar foreløpig presentasjon av folkehelsetilstanden til orientering og ber om å få oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i Risør kommune til behandling våren 2015.

Økonomi

Det er kun knyttet interne ressurser til tiltaket.

Status per juni 2014

Arbeidet med å fordele ansvar og kartlegge tilstanden innenfor de ulike indikatorene og virksomhetsområdene er påbegynt.

Vurdering

Kommunen har et lovpålagt ansvar for å ha oversikt over helsetilstanden og bruke denne som utgangspunkt for kommunal planlegging. Arbeidet er ressurskrevende og det er viktig å ha et godt grunnlag når planstrategien skal rulleres i løpet av nytt bystyres første år.

6.5 ATTRAKTIVITET: VI SKAL VÆRE EN KOMMUNE DER FLERE FLYTTER INN ENN UT

6.5.1 Utvidelse av Fargeskrinet Barnehage (T) – endret

Vedtak i bystyret i sak 83/14 Handlingsprogram og økonomiplan 2015-18:

Tiltaket utgår/avventer behov.

Behandlet / vedtatt i bystyret i sak 84/13 med følgende vedtak:

Bystyret godkjenner revidert behovsplan for barnehager for perioden 2013 – 2025 med følgende vedtak:

1. *Det prosjekteres ferdig for bygging av to nye avdelinger i tilknytning til nye Randvik barnehage. Ved behov for plasser legges saken frem til behandling.*
2. *Utbygging av Fargeskrinet barnehage utsettes. Ved behov for plasser legges saken frem til ny behandling.*

Økonomi

Rådmannen vil komme tilbake til finansiering av tiltaket når det blir aktuelt å bygge.

Status per juni 2014

Ved ny godkjenning av et høyere antall plasser i barnehagene i kommunen totalt sett, har kapasiteten økt uten utbygging. Bygging av 1 ½ ny avdeling er ferdig prosjektert og har vært ute på anbud. Anbudskonkurransen er avlyst, og gjennomføringen av prosjektet er utsatt på ubestemt tid.

Vurdering av tiltaket

Gjennomføring av tiltaket utsettes til det er behov for utvidelse av Fargeskrinet barnehage, mot slutten av perioden eller eventuelt senere, jamfør vedtatt behovsplan.

6.5.2 Utvidelse av Trollstua (Randvik) barnehage (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 20/13, med følgende vedtak:

Prosjekteringsarbeidet for 2 nye avdelinger ved Trollstua barnehage påstartes snarest med henblikk på utbygging.

Tidspunkt for byggestart og fremdriftsplan tas opp som egen sak i bystyret, så snart det er behov. Det utredes utbygging av nye Trollstua barnehage med 1-2 avdelinger.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler				
Investeringsmidler	4 000 000	5 000 000		

Status per juni 2014

Prosjekteringsarbeid er fullført. Ved ny godkjenning av et høyere antall plasser i barnehagene i kommunen totalt sett, har kapasiteten økt uten utbygging.

Vurdering av tiltaket

Rådmannen anbefaler å bygge ut Trollstua barnehage før Fargeskrinet, jamfør vedtatt behovsplan. Trollstua er den av kommunens barnehager som er dyrest i

drift. En utvidelse fra to til fire avdelinger vil gjøre barnehagen mer kostnadseffektiv. Det er en utfordring å bygge ut på optimalt tidspunkt, jamfør vedtaket om løpende opptak og resultatene av nasjonal barnehagepolitikk.

6.5.3 Ny Barnehage på Akland / Moen (U)

Vedtak i bystyret i sak 83/14 Handlingsprogram og økonomiplan 2015-18:

Tiltaket utgår/avventer behov.

Behandlet / vedtatt i bystyret i sak 20/13, med følgende vedtak:

Det utredes for eventuell ny barnehage i Akland/Moen-området.

Økonomi

Økonomien i dette er foreløpig ukjent.

Status per juni 2014

Utredningen har ikke vært igangsatt da behovet for barnehageplasser i kommunen som helhet ikke er til stede.

Vurdering av tiltaket

Rådmannen vil foreslå at utredningen legges til slutten av perioden.

6.5.4 Kommunale utleieboliger (T) – endret

Vedtak i sak 63/14 Kommunale boliger – utredning og tiltak:

Risør kommune legger utredningen til grunn for det videre arbeidet med kommunale boliger. Det opprettes en Boligkoordinerende enhet internt i Risør kommune, som får ansvar for gjennomgang og implementering av tiltak.

Vurdering av kommunale eiendommer ble behandlet i bystyret den 13.12.2012, sak 170/12 Budsjett, med følgende vedtak:

“Bystyret nedsetter et utvalg med politisk og administrativ representasjon som skal vurdere salg av bebygd og ubebygd eiendom til markedspris. Formålet er å styrke kommunens økonomi, gjennom direkte inntekter (fondsoppbygging) og eventuelt gjennom reduserte kostnader til vedlikehold. En målsetting ved tiltaket er også tilrettelegging for privat verdiskaping og offentlig verdiskaping gjennom alternativ anvendelse (investeringer) av midlene som bygges opp – nå og/eller senere. I de interesseavveininger utvalget må gjøre, skal det legges stor vekt på hensynet til allmenheten. Utvalgets innstilling skal legges fram for politisk behandling senest i juni 2013”

Utvalget ble oppnevnt 20.06.2013, sak 67/13.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler	200 000			
Investeringsmidler	8 200 000	5 500 000	3 500 000	3 500 000

Investeringene finansieres innenfor Navs rammer ved at det blir betalt leie for boenhetene til enhet for eiendom og tekniske tjenester.

Ved salg av kommunale boliger vil det frigjøres midler som kan brukes til å kjøpe nye. Dette gjelder én av de to flyktningeboligene som skal skaffes årlig i HP-perioden og de nye boligene til familier.

Det er fra tidligere satt av kr. 1,2 mill i 2015 til etablering av hjelpemiddellager. Utredningen vil vise hva som blir av investeringsbehov i tiltaket utover dette.

Egne saker for hvert enkelt prosjekt må legges frem til politisk behandling etter prioritering i Boligkoordinerende enhet (BKE).

Status pr juni 2014

Boligutredningen ble behandlet i mai 2014 og legges til grunn for videre utredninger og investeringer. Kommunens totale boligportefølje gjennomgås og vil konkludere før sommeren og ses som en del av beslutningsgrunnlaget for BKEs videre arbeid.

Fremdriftsplanen som ligger i Boligsosial utredning kan være utfordrende i forhold til tilgjengelige ressurser i Enhet for eiendom og tekniske tjenester og det vil være behov for å trekke inn ekstern kompetanse til gjennomføring av videre utredninger. Behov for nye kommunale boliger i perioden 2014-2017 i henhold til utredningen:

Tiltak	Type tiltak	2014	2015	2016	2017	Lengre sikt
Etablere boligkoordinerende enhet	Organisasjon	X				
Etablere to forsterkede boliger (I HP)	Investering	2 000				
Etablere to flyktningeboliger årlig i HP-perioden (I HP)	Investering	5 000	5 000	3 500	3 500	
Etablere to boliger til familier	Investering		2 000	2 000		
Opprette prosjekt for å etablere nye boliger til rusmisbrukere	Prosjekt	X				
Opprette prosjekt for å bygge 3-5 boliger, hjelpemiddellager og garasjer ved Frydenborgsenteret	Prosjekt	X				
Attraktive eldreleiligheter på Tjennasenteret	Prosjekt		X			
Ombygging av søsterboligen og det gamle sykehuset til boliger til unge med lettere psykisk utv.hemming	Prosjekt		X			
Etablere 16-20 nye omsorgsboliger ved Frydenborgsenteret	Investering					X
Etablere bofellesskap med bemanning for rys/psykiatri	Prosjekt					X
Bygge 3-5 nye leiligheter i tilknytning til Orreveien ressursenter	Prosjekt					X

Boligkoordinerende enhet vurderer prioritering videre.

Tiltaket inkluderer tiltakene “Tilpasse Tjennasenteret (U)”, “Flyktninger – mottak og boliger (T)” og “Etablering av kommunalt hjelpemiddellager (U)”.

Vurdering av tiltaket

Plan for å dekke boligbehovene i tiden framover er lagt i boligutredningen. Det er svært viktig at Boligkoordinerende enhet (BKE) etableres og at en raskt kan høste erfaringer fra denne måten å organisere dette viktige arbeidet på.

6.5.5 Arealanalyse Leideren / Flisvika inkludert kyststi (U)

Behandlet i bystyret i sak 55/13, med følgende vedtak:

Det innhentes ny arealanalyse for området Leideren – Flisvika ihht tidligere vedtak. Vurdering av mulighetene for universelt utformet kyststi fra Flisvika til Randvik tas inn i utredningen.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler	250 000			
Investeringsmidler				

Kostnader til utredninger som ikke ender i gjennomføring må føres som driftsmidler. Investeringskostnadene ved gjennomføring av tiltaket er ukjente men forventes å bli betydelige.

Status per juni 2014

Utredningen er ikke påbegynt. Trase for kyststi er lagt inn i kommuneplanen.

Vurdering av tiltaket

Det er behov for å vurdere fordeler og ulemper ved å benytte området til boliger og hvor universelt utformet sti fra Flisvika til Randvik skal gå. Det vil være nødvendig å leie inn konsulent til arbeidet.

6.5.6 Båthavn Søndeled / Jeppestrand (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 44/11, med følgende vedtak:

C. Det opptas forhandlinger med berørte grunneiere på Søndeled (Jeppestrand) om utbygging av regulert båthavn, herunder å sikre nødvendige rettigheter. Forhandlingene igangsettes snarest mulig. Videre vurderes muligheten for privat eierskap og drift av kommunale båtplasser ved Karolina (Sandnes) og Hødnebøkilen.

Økonomi

I og med at dette foreløpig er planlagt som et privat anlegg, vil kommunens kostnader være begrenset.

Status per juni 2014

Tiltaket avventes på grunn av uklarheter mellom grunneierne i området. Kommunen er en pådriver for at det finnes en løsning.

Vurdering av tiltaket

Det er viktig å få på plass ytterligere båtplasskapasitet i området. Dette vil gjøre både helårs- og fritidsboliger i området mer attraktive.

6.5.7 Oppgradering av kommunale veier - fast dekke (T)

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017

Oppgradering av kommunale veier utføres i henhold til Tiltaksplan for oppgradering av kommunale veier.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler				
Investeringsmidler	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000

Det settes av kr. 1 000 000,- til generell investering i veier i perioden i henhold til Tiltaksplan for oppgradering av kommunale veier.

Status pr. juni 2014

Deler av Øyaveien forutsettes oppgradert høsten 2014.

Vurdering av tiltaket

Oppgradering av kommunale veier prioriteres i henhold til *Tiltaksplan for oppgradering av kommunale veier*, se vedlegg 4.

6.5.8 FV 416 (P)

Behandlet / vedtatt i bystyret i sak 132/12, med følgende vedtak:

Bystyret ber administrasjonen være en aktiv pådriver ift. fylket for å oppnå følgende, i prioritert rekkefølge;

1. *Gjennomføring av vedtatt utbygging*
 - a. *Fase 1: Frydendal til og med rundkjøringen ved REMA*
 - b. *Fase 2: Fra rundkjøringen ved REMA til og med avkjørselen til Hestemyr*
2. *Gjennomføre regulering av strekningen fra etter avkjørselen til Hestemyr og frem til garasjene på Lindstøl i egen regi ihht. avtale med fylket.*
 - *Gjennomføring av utbedring av strekningen regulert i pkt. 2.²*
 - *Veglys på hele strekningen fra Vinterkjær til Østebøsletta.*

Økonomi

Tiltaket har i utgangspunktet ingen økonomisk konsekvens, men synliggjør hva Risør kommune vil prioritere i samtaler med fylket.

Status per juni 2014

Detaljreguleringsplan for gang- og sykkelvei Frydendal-Østebø er sluttbehandlet i Risør bystyre, men vedtaket er påklagd og ligger til avgjørelse hos Fylkesmannen. Det er behov for deponering av 100 000 m³ med stein og Statens vegvesen ønsker en avklaring på hvor massene kan legges før arbeidet med g/s-vei legges ut på anbud. Det jobbes for tiden med å finne et egnet sted.

Område- og detaljreguleringsplan for Østebøområdet har vært ute til offentlig ettersyn, men det skal foretas arkeologiske undersøkelser før planen kan sluttbehandles. Forventet sluttbehandling er høsten 2014.

Vurdering av tiltaket

Utbedring av FV 416 er særdeles viktig for å bedre trafikksikkerhet og bringe Risør nærmere det regionale arbeidsmarkedet. Bedre veistandard, og ikke minst veilys vil øke attraktiviteten til Risør.

6.5.9 Stamveinett – E18 parsell Vinterkjær (P)

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017:

Bystyret vil, sammen med administrasjonen, være en aktiv pådriver i forhold til fylke og stat for å oppnå følgende, i prioritert rekkefølge;

1. *Ferdigstilling av reguleringsplan for strekningen Akland til Lunde*
2. *Utbedring av Vinterkjærkrysset fra og med rundkjøringen på Akland til og med tunnelen etter krysset*
3. *Trafikksikring av E18 mellom Vinterkjær og Lunde*
 - *Midtdeler*

² De siste punktene er i uprioritert rekkefølge, da rekkefølgen er svært avhengig av Statens Vegvesen.

- *Forbikjøringsfelt*
- *Nye avkjørsler*

Økonomi

Tiltaket har i utgangspunktet ingen økonomisk konsekvens, men synliggjør hva Risør kommune vil prioritere i samtaler med fylket og statens vegvesen.

Status per juni 2014

Nytt Vinterkjærkryss er under planlegging av Statens vegvesen. Risør kommune bidrar i planleggingen. Planen forventes på høring i 2014.

Faktisk utbedring av krysset forventes påbegynt tidligst i 2015/16.

Vurdering

Det er viktig å fortsette arbeidet i henhold til bystyrets vedtak, både fra administrasjonen og politisk hold.

6.5.10 Hovedplan vann og avløp (T)

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017

Tiltak innen vann- og avløpsområdene gjennomføres i henhold til plan, men justeres dersom faglige hensyn tilsier en annen prioritering. Se vedlegg 3 for planlagte tiltak i planperioden.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler				
Investeringsmidler	8 900 000	6 100 000	5 750 000	4 400 000

Status per juni 2014

Prosjektering/anbud pågår for tiltakene i handlingsplanen.

Vurdering av tiltaket

Det er viktig at kommunens ledningsnett oppgraderes jevnlig og i henhold til vedtatt Hovedplan. Handlingsdelen rulleres årlig.

6.5.11 Vann og avløp Gjernes (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 9/13, med følgende vedtak:

Risør bystyre vedtar å igangsette arbeide med fremføring av vann og kloakk (delvis) til Gjernesområdet med en kostnadsramme på 12, 7 mill kr. pluss avgift. Arbeidene søkes igangsatt snarest mulig i samsvar med rapport/forprosjekt dat. 04.01.13. og med fremdrift som anført i saksforarbeidet.

Det fastsettes et anleggsbidrag på kr. 35 000,- pr. abonnent for vann og kr. 35 000,- pr. abonnent for kloakk. I tillegg kommer fastsatt engangsavgift – jfr. betalingsregulativ (kr. 7000,-/abonnent for vann og kr. 7000,-/abonnent for kloakk + mva).

Økonomi

Prosjektet har en foreløpig kostnadsramme på kr. 15 mill. Kr. 1 mill. ble bevilget og brukt i 2013. Kr. 14 mill. ble bevilget i 2014 og deler av beløpet vil benyttes i 2014, resten i 2015.

Status per juni 2014

Det er skrevet kontrakt på arbeidet, men tiltaket er forsinket grunnet grunneieres rettigheter. Tiltaket må forventes videreført i 2015.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket er viktig fordi presset fra både fastboende, hytteeiere og utbyggere er stort. I tillegg vil prosjektet kunne løse deler av problematikken med vann og avløp til øyene.

6.5.12 Buvikveien & Fiskerihavn (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 60/10 – Handlingsprogram 2011-2014.

Økonomi

Prosjektet vil finansieres når det kommer til realisering.

Status pr. juni 2014

Ingen endring fra 2013.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket er nært knyttet til utbygging på Holmen og vil komme til utføring i forbindelse med realisering av denne. Gjennomføring av tiltaket vil kreve en egen politisk sak.

6.5.13 Reguleringsplan Hasalen (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 120/12, med følgende vedtak:

Det igangsettes arbeid med detaljreguleringsplan for Hasalen i samsvar med saksframleggets vurderinger og i.h.t. plan- og bygningslovens § 12-3, jmf. § 12-8. Reguleringsplan utarbeides av Risør kommune. Formannskapet gis fullmakt til å godkjenne de økonomiske rammene for planarbeidet.

Hovedformålet med planarbeidet skal være å tilrettelegge for leiligheter for fastboende.

Det skal utarbeides nødvendig dokumentasjon i.h.t. kap. 4 i plan- og bygningsloven. Det skal tidlig i prosessen avklares om området er egna for utbygging m.h.t. geotekniske forhold.

Saken ble etter dette behandlet i formannskapet i sak 109/12, med følgende vedtak:

Rådmannen gis fullmakt til å igangsette planarbeid for Hasalen innenfor en økonomisk ramme på kr. 400 000,- inkl. mva. Beløpet skal dekke alle utgifter til planarbeidet, inkludert geotekniske vurderinger av området.

Midlene tas fra ubrukte lånemidler for kart og plan. Planarbeidet igangsettes i slutten av 2013.

Økonomi

Utgifter til geotekniske undersøkelser dekkes av budsjett for 2014. Dersom det skal lages reguleringsplan må dette dekkes av budsjett 2015.

Status per juni 2014

Planarbeidet skal startes opp i slutten av 2014 hvis de geotekniske undersøkelsene tilsier at området kan bebygges. Tilbud på geotekniske undersøkelser er avgjort og tildelt.

Vurdering av tiltaket

Planarbeidet bør sees i sammenheng med evt. småbåthavn langs Buvikveien. Det lages en egen sak til bystyret om dette.

6.5.14 Næringsarealer (T) – endret

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017:

Tilgjengelige næringsarealer i Risør kommune utvides etter behov i følgende rekkefølge;

- 1. Moland øst, siste etappe i gjeldende bebyggelsesplan*
- 2. Hestemyr, utvidelse mot øst (Trondalen), ihht. Reguleringsplan som er under behandling*
- 3. Moland vest, bak (vest for) eksisterende bebyggelse*

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler				
Investeringsmidler	250 000			

Utredningen lånefinansieres. Det vil tilstrebes å dekke gjennomføring av prosjektene fra investeringsfond som er opparbeidet av inntekter fra solgte tomter så langt det lar seg gjøre. Dersom det skulle være behov for ytterligere finansiering, vil rådmannen komme tilbake til dette spesielt.

Status per juni 2014

Moland øst søkes videreutviklet ved å omregulere friområdet midt i feltet til næringsareal, se eget tiltak.

SIVAs eiendom på Moland Vest er ervervet av Risør kommune i henhold til vedtak fra november 2013.

Vurdering av tiltaket

Utvikling av næringsarealer er viktig for å holde på eksisterende og tiltrekke ny næringsvirksomhet.

6.5.15 Omregulering av næringsområdet Moland Øst (U) – nytt

Vedtak i bystyret i sak 83/14 Handlingsprogram og økonomiplan 2015-18:

Bystyret vedtar å utvide Moland Øst ved å omregulere friområdet til nærings-/offentlige formål.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler				
Investeringsmidler	250 000			

Utredningen lånefinansieres. Det vil tilstrebes å dekke gjennomføring av prosjektene fra investeringsfond som er opparbeidet av inntekter fra solgte tomter

så langt det lar seg gjøre. Dersom det skulle være behov for ytterligere finansiering, vil rådmannen komme tilbake til dette spesielt.

Status per juni 2014

Moland øst søkes videreutviklet ved å omregulere friområdet midt i feltet til næringsareal. Reguleringsplanarbeidet vil kreve ekstern bistand og forventes gjennomført i 2015.

Kostnader til opparbeiding av næringsareal vil måtte defineres nærmere som resultat av reguleringsplanen.

Vurdering av tiltaket

Utvikling av næringsarealer er viktig for å holde på eksisterende og tiltrekke ny næringsvirksomhet

6.5.16 "Risør Vekst" (U)

Behandlet i bystyret i sak 112/13 – Handlingsprogram 2014-2017, med følgende vedtak:

Rådmannen gjør en enkel utredning for etablering av "Risør Vekst" der formålet er å sikre kapital og investeringslyst for mer boligbygging, og eventuelt næringsutvikling, særlig i distriktene i kommunen.

Også andre tiltak som kan bidra til å styrke en miljø- og samfunnsnyttig boligbygging utredes.

Det forutsettes at næringens erfaringer og råd tas inn i utredningsgrunnlaget.

Økonomi

Det er ikke knyttet økonomi til tiltaket.

Status per juni 2014

Rådmannen har ikke hatt ressurser til å følge opp vedtaket så langt. Utredningsarbeidet vil igangsettes høsten 2014.

Vurdering av tiltaket

Det er behov for å utrede Risør Vekst nærmere.

6.6 ATTRAKTIVITET: VI SKAL HA MER BESØK

6.6.1 Parkering i sentrum (U)

Behandlet / vedtatt i bystyret i sak 52/11, med følgende vedtak:

Risør bystyre gir sin prinsipielle tilslutning til arbeidsgruppas rapport dat. 26.07.11 og utarbeidd forprosjekt, parkeringsanlegg i Urheia – alternativ 2, sist datert 14.06.11. Bystyret ber rådmannen nedsette en hurtigarbeidende arbeidsgruppe som skal:

- vurdere/klargjøre eierskap, herunder undersøke interessen for deltagere/aksjonærer i et aksjeselskap*
- avklares/utredes formaliteter ved dannelse av aksjeselskap/vedtekter m.m.*
- vurdere lånefinansiering og fremdrift i forhold til etablering av aksjeselskap m.m.*
- se på avtaleforhold med berørte grunneiere, herunder vilkår for utb. avtale med kommunen m.m.*

Risør bystyre er innstilt på å kunne delta med inntil 6,5 mill. kr. som aksjekapital i et as-selskap.

Vedtak i bystyret i sak 92/13 med følgende vedtak:

Risør kommune kjøper ikke parkeringsplasser av Rose Prosjekt- og Eiendomsutvikling og gir ikke driftstilskudd til parkeringsplasser.

Det settes av kr. 400 000 eks. mva til å utarbeide et forprosjekt for et parkeringsanlegg i Hasdalen og et forprosjekt i fjell i Urheia. Noen nødvendige avklaringer i forprosjekt vil være:

- *Tekniske og plassemessige forutsetninger*
- *Parkeringsbehov, betalingsvillighet og investeringsmuligheter*
- *Naboforhold, støy/utsikt/visuelle muligheter i Hasdalen*
- *Kostnadsanalyser*

Risør kommune legger planer for oppgradering av Tjenna på vent inntil vi har en avklaring på et parkeringsanlegg. Inntil vi har avklart dette, ber man kommunen om å sikre en midlertidig løsning på Tjenna slik det gjøres i dag.

Det er ikke ønskelig med generell fortetting av offentlige parkeringsplasser i Risør sentrum

Informasjon om parkering i og omkring Risør sentrum skal bedres til besøkende for å minske unødvendig bilkjøring i sentrum.

Etterfølgende vedtak i bystyret i sak 116/13 med vedtak:

Oppgradering av parkeringsplassen på Tjenna gjennomføres med en kostnadsramme på inntil kr. 3 000 000 eks. mva.

Økonomi

Økonomien i tiltaket er foreløpig ukjent.

Status per juni 2014

Rådmannen vurderer i øyeblikket alternative parkeringsløsninger i Risør sentrum.

Vurdering av tiltaket

Det synes ikke å være tilstrekkelig interesse fra andre aktører for å danne et aksjeselskap for etablering av parkeringsanlegg i Urheia. Da Risør kommune ikke alene kan stå for utbygging av anlegget tilrår Rådmannen å ikke arbeide videre med

dette prosjektet men heller søke andre muligheter for å etablere flere sentrumsnære p-plasser.

Det er først og fremst et stort behov for å avgjøre hvilket alternativ kommunen skal velge i forhold til fremtidige parkeringsløsninger. Rådmannen fremmer derfor egen sak til politisk behandling.

6.6.2 Det historiske Risør (T)

Behandlet / vedtatt i bystyret i sak 132/12, med følgende vedtak:

Det etableres en felles satsing på utvikling og formidling av det historiske Risør.

Satsingen tar opp i seg allerede etablerte tiltak som:

Nytt museumskonsept med Trehusbyen som plattform

DIVE analyse av Mortensenkvartalet

Utvikling av Festningsanleggene i Urheia

I tillegg er prosjektet rundt museumskonsept behandlet i bystyresak 123/12 med følgende vedtak:

Rådmannen etablerer en prosjektgruppe for utvikling av en ny type museal formidling av Risørs historie. Styringsgruppen i prosjektet er nærings- og kulturkomiteen.

Økonomi

Avsatte midler til Risør Museum, kr. 150 000, videreføres i et nytt museumskonsept.

Status per juni 2014

DIVE analyse av Mortensenkvartalet gjennomføres 2014.

Flere avgjørelser må tas om videre utvikling av nytt museumskonsept og hva det knyttes opp til. Aust-Agder Fylkeskommune er i ferd med å videreutvikle den maritime delen av museumsarbeidet sitt. Det er logisk at Båtbyggeriene blir en del av dette konseptet. Det inngås en bilateral avtale med Aust- Agder Museum og Arkiv om utvikling av museum ved Moen Trebåtbyggeri. Det er utviklet en rapport om museum ved Moen Båtbyggeri som vil være et godt grunnlag for det videre arbeidet.

Arbeidet med QR- koding av bygg i Trehusbyen Risør fortsetter.

Kommunen overtok festningsanleggene i Urheia fra Forsvaret juni 2012 og det ble åpnet for allmennheten etter at Forsvaret hadde gjennomført sikringstiltak i overenskomst med kommunen. Det vil legges QR kode på festningsanleggene og disse blir en viktig del av et nytt museumskonsept. Det er foreløpig ikke andre konkrete planer for videreutvikling av området.

BeyondRisør gjennomfører en workshop i samarbeid med Norsk Design- og Arkitektursenter med Festningsanleggene i Urheia som case. Dette vil være et godt grunnlag for videre utvikling og drift av området.

Vurdering av tiltaket

Utviklingen av ett nytt konsept for Risør museum med formidling av Risørs historie kan bli et viktig mål i reiselivssammenheng. Samarbeidet mellom Moen og Trebåtfestivalen og med Aust-Agder Fylkeskommune er viktig i oppbyggingen av et museumskonsept hvor kystkultur og vår historie rundt trevirke står sentralt. Alle disse tiltakene fremmer besøksattraktivitet. Det er imidlertid en utfordring for kommunen å finne ressurser til å utvikle tiltakene.

6.6.3 Stangholmen (T)

Behandlet i bystyret i sak 8/13, med følgende vedtak:

Reguleringsplan for Stangholmen, datert 09.11.12 godkjennes med de endringer som følger av saksfremleggets vurderinger, og i henhold til bestemmelsene i plan og bygningsloven § 12-12.

Videre er finansiering av første del av Stangholmen friluftspark behandlet av bystyret i sak 135/12 med følgende vedtak:

Risør bystyre vedtar å avsette ytterligere 0,5 mill. kr til gjennomføring av 1. etappe av Stangholmen friluftspark. I første etappe inngår servicebygg og avløpsanlegg. Beløpet 0,5 mill. kr. innarbeides i årsbudsjettet for 2013.

Bystyret er videre innstilt på å videreføre prosjektet (etappene 2 og 3) i samsvar med utarbeidd mulighetsstudie dat. 08.02.2010. Rådmannen anmodes å søke om ytterligere friluftsmidler til videreføring av prosjektet.

Følgende vedtak ble fattet i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017:

Pkt. 8.3.4: Dersom utbygging av molo på Stangholmen vedtas, tas dette inn i handlingsprogrammet og økonomiplanen.

Sak 117/13 vedrørende gjennomføring og finansiering av molo ble utsatt.

I tillegg er det i bystyresak 65/14 bevilget 1,7 mill. kr. til oppgradering av strømforsyningen til Stangholmen.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler				
Investeringsmidler	4 200 000	4 500 000		

Det er usikkerhet rundt omfanget av kostnadene for videre utvikling og om søknader om eksterne midler innvilges. Gjennomføring av prosjektet må skje i takt med avklaring av de økonomiske forholdene.

Kostnadene til fase II er beregnet til kr. 8,7 mill. Gjennomføringen av prosjektet er avhengig av tilgang på fjellmasser til fylling av molo. Framdriftsmessig er fase II delt i to trinn:

- trinn 1: fylling av molo med fjellmasser (råmolo) til anslagsvis kr. 4,2 mill
- trinn 2: etablering av toppdekke kr. 4,5 mill.

Fase III er etablering av gangbruer, stier, badestrand med mer og foreløpig beregnet til en kostnad på kr. 6,4 mill.

Videreføring av prosjektet er med i Aust-Agder fylkeskommunes "Forvaltningsplan for statlig sikra friluftsområder, Risør 2013-2018" og det søkes om tilskudd til delfinansiering.

Status per juni 2014

Fase I, servicebygg og rensenanlegg, er ferdigstilt. Kostnadene var totalt kr. 2 250 000,-, som budsjettert. Av dette har vi mottatt kr. 1 188 000,- mill. i tilskudd.

Videreføring av prosjektet er med i Aust-Agder fylkeskommunes "Forvaltningsplan for statlig sikra friluftsområder, Risør 2013-2018". Om/når søknader om tilskudd innvilges, legges det frem egen sak for bystyret om finansiering og framdrift.

Vurdering av tiltaket

Etablering av fast molo prioriteres høyt av hensyn til videre utvikling av Stangholmen og utnyttelse av steinmasse fra andre pågående utviklingsprosjekter. I den anledning vil det bli tilgang på steinmasser i 2015 med muligheter for å etablere en råmolo som trinn 1 i fase II.

Rådmannen kommer tilbake til finansiering som egen sak.

6.6.4 Kommunale kaier (T)

Det gjennomføres rehabilitering / utbedring av Dampskipsbrygga i 2 etapper. I første etappe utbedres akutte skader. Etappe 2 omfatter en full utbedring av brygga.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler				
Investeringsmidler	2 100 000	2 100 000	3 200 000	1 400 000

Status per juni 2014

Utbedring av Dampskipsbrygga er utsatt grunnet akutt behov for utbedring av andre kaier. Seilbrygga på Holmen er ferdig utbedret. Brygga utenfor YX og i enden av Enghavgata prioriteres for gjennomføring før sommeren innenfor rammen av 2,3 mill. som ble bevilget 2014.

Det er gjennomført hovedinspeksjon av alle brygger/kaier i havneområdet samt en spesialinspeksjon av kaier med alvorlige avvik.

Vurdering av tiltaket

Spesialinspeksjonen avdekket behov for å omprioritere utbedring av kaiene. Handlingsplan for tiltakene er ført opp i vedlegg 7. Utbedring av Dampskipsbrygga er noe forskjøvet i forhold til opprinnelige planer.

6.6.5 Moen (T) - endret

Vedtak i bystyret i sak 83/14 Handlingsprogram og økonomiplan 2015-18:

Med bakgrunn i Vegvesenets vurdering vil det ikke bli etablert gang- og sykkelvei/fortau langs Moensveien. Det etableres belysning.

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 83/08, med følgende vedtak:

Forprosjektrapport april 2008 – Plan for utvikling av Båtbyggeriene på Moen, legges til grunn for det videre plan og utviklingsarbeidet.

Det igangsettes arbeid med reguleringsplan for Moenområdet i samsvar med saksframleggets vurderinger og i henhold til plan- og bygningslovens § 27-1. Arbeidet påbegynnes høsten 2008.

Prosjektet må ved kjennskap til vesentlige avvik fra fremlagte budsjett sendes tilbake til ny behandling i bystyret.

Det forutsettes at Moensveien fra krysset ved Risørveien og ned blir utvidet og tilpasses den økte biltrafikken som økt aktivitet medfører, inkludert belysning, gang- og sykkelvei/fortau.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler				
Investeringsmidler	300 000			

Tiltaket er tidligere finansiert med 1 mill. kr. til VA-arbeider i 2014. Kr. 300 000 i 2015 er til belysning.

Status per juni 2014

Reguleringsplanen vil fremmes til politisk behandling før høring i løpet av høsten 2014. Avventer arkeologiske undersøkelser, august 2014. Planen skal fremmes for sluttbehandling etter dette. Avventer oppstart for VA-tiltak.

Vurdering av tiltaket

Utvikling av Moen som destinasjon og opplevelsessenter er viktig for Risør kommune. Moen får også nasjonal oppmerksomhet og støtte fra en rekke andre aktører. Vegvesenet ser ikke behov for fortau og det vil derfor ikke bli anbefalt fra Rådmannens side å etablere fortau. Belysning vil bli anbefalt.

6.6.6 Omlegging av turistinformasjonen (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 37/12 med følgende vedtak;

Risør bystyre vedtar avtale om samarbeid og økonomisk medvirkning mellom Risør Reiselivslag og Risør kommune datert 15. mars 2012.

Risør Reiselivslag får 2 representanter i turistinformasjonens styre, som utvides til 5 medlemmer.

Administrasjonen skal sammen med styret i Risør Turistkontor og Komité for næring og kultur utarbeide en strategi i løpet av 2012 for Risør Turistkontor i samarbeid med reiselivsnæringen, og i tråd med regionplan for Agder og nasjonal strategi for reiseliv som legges frem i april 2012. Administrasjonen bes også om å samarbeide nært med Visit Sørlandet i dette arbeidet. I arbeidet skal man vurdere om Risør Turistkontor skal utvikle seg i retning av å bli en aktør for reisemålsutvikling i nært samarbeid med reiselivsnæringen. Strategisk plan legges fram for bystyret.

Økonomi

Våren 2013 søkte Risør kommune det regionale næringsfondet for Østregionen om støtte til et forprosjekt for etablering av samarbeidsorganisasjonen "Risør By". Risør kommune ble innvilget et tilskudd på 200 000,-.

Status per juni 2014

Tiltaket har vært sett i sammenheng med Risør By-prosjektet som legges frem for behandling i Bystyret 19. juni. Uansett om Risør By blir etablert som planlagt eller ikke, blir det nødvendig å vurdere om Risør skal ha en helårsåpen turistinformasjon. Det utarbeides et notat om bruk av ressursene andre steder deler av året, for eksempel i Risør Kunstpark.

Vurdering av tiltaket

For å øke antall besøkende til Risør er det viktig med en aktiv og synlig markedsføring. I dette arbeidet er Risør Turistinformasjon og de oppgavene som ivaretas der, svært viktige. Dette arbeidet kan styrkes gjennom en "Risør By" organisasjon.

6.6.7 Bobiler (U)

Vedtak i bystyret i sak 83/14 – Handlingsprogram og økonomiplan 2015-2018:

Med bakgrunn i behov for bedre tilbud til bobilturister, må kommunen initiere kontakt med private grunneiere, firma eller personer som kan se mulighet for tilrettelegging for disse.

Økonomi

Økonomien i prosjektet er foreløpig ukjent. Det vil antagelig være behov for midler til utredning i første omgang, Rådmannen vil komme tilbake til dette når det er aktuelt å sette i gang.

Status per juni 2014

Utredningen er ikke påbegynt.

Vurdering av tiltaket

Hittil har Tjenna blitt brukt som midlertidig bobil-parkering fra kommunens side. I tillegg har private aktører på Holmen hatt noe bobil-parkering.

Rådmannen anerkjenner et økende behov for å få avklaring på hvordan bobil-parkering skal løses i Risør. Det er trolig behov for samarbeid med private aktører/grunneiere.

6.6.8 Steinmolo i Strandgata (U/T) – nytt

Vedtak i bystyret i sak 83/14 Handlingsprogram og økonomiplan 2015-18:

Reguleringsplan for området utarbeides snarest mulig.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler				
Investeringsmidler		3 000 000	3 000 000	

Prosjektering og kartlegging av bunnforhold estimeres til kr. 200 000.

Gjennomføres i 2014 forutsatt bystyrets godkjenning.

Kostnader for utlegging og planering av steinmasser samt etablering av toppdekke er foreløpig ukjent. Likeledes konsekvenser og mulig framdrift. Rådmannen kommer tilbake med egen sak når det foreligger tilstrekkelige utredninger.

Status per juni 2014

Ikke påbegynt. Tiltaket er foreslått i Kommuneplan 2014-2025. Reguleringsplan må utarbeides før igangsetting.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket er viktig for å få en bedre skjerming av gjestehavna, samt øke kapasiteten til fortøyning av båter. Grunnet andre pågående prosjekter som skal startes opp, har vi mulighet for tilgang på steinmasse.

6.6.9 Molo i Mindalen (T) – nytt

Vedtak i bystyret i sak 83/14 Handlingsprogram og økonomiplan 2015-18:

Eksisterende molo er for lav med tanke på sikkerhet og bølgebrytende effekt. Moloen bygges høyere.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler				
Investeringsmidler	2 500 000			

Status per juni 2014

Ikke påbegynt.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket ses i sammenheng med mulighet for tilgang på steinmasse fra nærliggende prosjekter med overskudd. Rådmannen kommer nærmere tilbake med kostnader for tiltaket.

6.7 ORGANISASJONS- OG TJENESTEUTVIKLING: RÅDMANNEN

6.7.1 Kompetanseplan (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 74/12 med følgende vedtak:

1. *Kompetanseutvikling må være et prioritert område for Risør kommune.*
2. *Risør bystyre vedtar planen slik den foreligger som en utredning. Tiltak vurderes i sammenheng med handlingsprogram, budsjett, enhetenes virksomhetsplaner og den daglige personalledelse.*
3. *Rådmannen kommer tilbake til komité og bystyre med en strategisk kompetanseplan.*

Økonomi

Det er ikke satt av midler til utarbeidelse av planen.

Status per juni 2014

Planen er påbegynt, men har vært nedprioritert av ressursmessige årsaker.

Vurdering av tiltaket

Kompetanseplanen skal legge føringer på tiltak i enhetenes årlige virksomhetsplaner.

Blant strategiene i ny kommuneplan er at vi vil samordne og bidra til interkommunal kompetanseplanlegging og opplæringstiltak for kommunalt ansatte.

6.7.2 Rullering av planstrategi (U)

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017

Planstrategien revideres i etterkant av vedtak av ny kommuneplan. Planstrategien tilpasses nye prioriteringer som følger av kommuneplanen.

Økonomi

Tiltaket krever bruk av interne ressurser.

Status per juni 2014

Kommuneplanen ventes sluttbehandlet i Bystyret i september.

Vurdering av tiltaket

Beregnet ferdigstilling av kommuneplanen er forskjøvet i tid og ressursene til å starte arbeidet med nye planer er begrenset. I tillegg til dette er både Plan for oppvekst og Plan for næring under arbeid. Planene vil ferdigstilles tidligst etter at kommuneplanen er vedtatt, altså høsten 2014. Rådmannen vil komme tilbake til prioritering av øvrig planarbeid i ny planstrategi.

6.7.3 Innarbeide premieavvik i rammebetingelsene – nytt

Vedtak i bystyret i sak 83/14 Handlingsprogram og økonomiplan 2015-18:

Rådmannen tilstreber å gjøre driftsrammene økonomisk uavhengig av premieavviksinntekten i planperioden.

Økonomi

Rådmannen har i økonomiplanen eliminert netto premieavviksinntekt som første ledd i prosessen, og vil videre fremover bearbeide premieavviksutgiften (amortiseringsbeløpet) inn i driftsbudsjettet.

Status per juni 2014

Risør kommune har pr 1/1-14 et akkumulert premieavvik på ca 56 mill som skal utgiftsføres over de neste 15-10 årene. Risør kommune bruker premieavviksinntekten til å finansiere driften, og har bidratt til at vi har hatt positive resultater over lengre tid.

Denne inntekten burde vært avsatt til eget fond hvert år for å dekke opp for fremtidige premieavviksutgifter for dermed ikke å påvirke kommunens ordinære drift.

Vurdering av tiltaket

Risør kommune har gjort seg avhengig av premieavviksinntekten over lengre tid. Denne inntekten er med på å skape et feil bilde av kommunens økonomiske stilling, og må gradvis avvikles som en del av inntektsgrunnlaget vårt.

Det er varslet at premieavviksinntektene vil reduseres fremover, mens premieavviksutgiftene (amortiseringen av inntekten) vil øke. Det er besluttet å redusere amortiseringstiden fra 10 til 7 år fra 1/1-15, som vil gi vesentlig utslag på utgiftsføringen.

Ved å eliminere premieavviksinntektene fra driftsbudsjettet og innarbeide amortiseringsutgiftene, vil kommunen gradvis kunne bruke premieavviksinntekten til å dekke fremtidige premieavviksutgifter.

6.7.4 Informasjon til innbyggere via sms (T) – nytt

Vedtak i bystyret i sak 83/14 Handlingsprogram og økonomiplan 2015-18:
Tiltaket utgår/avventer behov.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler	110.000	60.000	60.000	60.000
Investeringsmidler				

Status

Forventningene til informasjon er økende. Det er meldt ønske om sms-varslingsystemer innenfor flere tjenestoområder (vanntilførsel, oversvømmelser og annen krisevarsling).

Deler av organisasjonen har tatt i bruk sms til intern informasjon, vaktfordeling og øvrig informasjonsflyt. En ser nytten av å raskt kunne nå ut til befolkningen med informasjon, f.eks. ved brudd på vanntilførsel. Kostnaden gjelder en løsning med både servicevarsling og kritisk befolkningsvarsling. Kun kriseinformasjon vil koste ca. halvparten så mye.

Vurdering av tiltaket

Effektiv informasjon til befolkningen og er i tråd med kommunens forpliktelser innen samfunnssikkerhet og beredskap.

6.7.5 iPad til politisk arbeid (T) - nytt

Vedtak i bystyret i sak 83/14 Handlingsprogram og økonomiplan 2015-18:
Oppgradering av nettbrett og tilbehør vurderes før neste bystyreperiode.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler				
Investeringsmidler	200 000			

Status per juni 2014

iPad til politisk arbeid er evaluert våren 2014 og det er konkludert at det kan være behov for en full utskifting av eksisterende utstyr og nyinnkjøp i forbindelse med konstituering av nytt bystyre høsten 2015.

Vurdering av tiltaket

Politikerne vurderer bruk av iPad som en effektivisering av politisk arbeid og rådmannen anbefaler videreutvikling av den elektroniske løsningen.

6.7.6 Analyse av kommunens tjenester (U) – nytt

Vedtak i bystyret i sak 83/14 Handlingsprogram og økonomiplan 2015-18:

Ekstern kompetanse benyttes for å gjennomføre analyse av kommunale tjenesteområder.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler	500 000			
Investeringsmidler				

Status

Det vil være nødvendig med eksterne ressurser til utredningsarbeidet.

Vurdering av tiltaket

Det er behov for å vurdere muligheter for effektivisering av driften innen flere tjenesteområder som gir muligheter for omprioriteringer i tråd med kommuneplanens mål.

6.8 ORGANISASJONS- OG TJENESTEUTVIKLING: OMRÅDE HELSE OG OMSORG

6.8.1 Tilpasning Linken (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og Økonomiplan 2012-2015, med følgende vedtak:

Det gjennomføres opprusting og tilpasning av Linkenbygget i perioden med en kostnadsramme på kr. 9,5 mill. (investeringsmidler)

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler				
Investeringsmidler	4 000 000			

Prosjektet er nedskalert til de mest prekære tiltak i underetasjen og første etasje (arbeids- og aktivitetssenteret).

Status per juni 2014

Linkenbygget benyttes av Kulturskolen, IKT drift, Delta og VIRK i tillegg til aktivitetene ved Habiliteringstjenesten. Det er også stort kursrom som benyttes av alle enheter. Vedlikehold og opprustning av bygget har vært et behov over lengre tid.

Ulike alternativer er prosjektert. En total renovering av bygget er estimert til 15-20 mill.

Vurdering av tiltaket

Et fungerende arbeids- og aktivitetsenter prioriteres. En total renovering av bygget er estimert til 15-20 mill. og anbefales ikke.

6.8.2 Bemanning psykisk helse (T)

Behandlet i formannskapet i sak PS 66/13 Behov innen NAV og psykisk helse med følgende vedtak:

Saken tas til etterretning. Formannskapet ber rådmannen innarbeide en styrking av rus-psykiatri i budsjettforslaget for 2014.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000
Investeringsmidler				

Styrket bemanning på to nye årsverk er på 1,4 mill. Kommunens rammetilskudd økes med ca. kr. 200 000 til psykisk helse og reduserer beløpet i økonomiplanen tilsvarende.

Status per juni 2014

Behovet for styrket miljøtjeneste er lagt frem for helse- og omsorgskomiteen og formannskapet, og er sett på i forbindelse med behov for å etablere forsterkede boliger.

En stadig større del av forebygging, behandling og ettervern foregår i brukers nærmiljø og samhandling og koordinering av tjenestene internt i kommunen og med 2. linjetjenesten får dermed større betydning enn tidligere. Aktive

rusmisbrukere har ofte massive helseproblemer og tilleggslidelser i form av angst, depresjon eller tyngre psykiske lidelser og har ofte vanskelig for å benytte det ordinære tjenesteapparatet. En ser derfor behov for en styrket miljøtjeneste som kan drive oppsøkende virksomhet, bedre tilgangen til hjelpeapparatet, gi bistand i hjemmet og bidra til en tilfredsstillende boligsituasjon.

Kommunens satsning på velferdsteknologi vil bli et positivt supplement også for denne gruppen.

Det er i tillegg behov for å styrke bemanningen innen psykisk helse av årsaker som:

- Rådgivning til pårørende og differensiert dagtilbud til brukerne er mangelfullt
- Kommunene har foreløpig ikke forpliktende samarbeidsavtaler med sykehuset for psykiatrien som for somatikken
- Tidspunktet for når samhandlingsreformen slår inn for psykisk helse og kommunen får overført ytterligere ansvar for brukerne er uavklart. Når den tid kommer synes det klart at Risør står overfor svært krevende utfordringer på området.

Vurdering av tiltaket

En styrking av tilbudet innen psykisk helse for 2015 anses som svært viktig for å kunne gi et minimum av tjenester til en gruppe som i dag har et stort behov.

6.8.3 Frisklivssentral (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 3/12, med følgende vedtak:

Det planlegges innføring av Frisklivssentral, alene eller i samarbeid med nabokommuner. Form og innhold må utredes, herunder finansiering og eventuelle muligheter for tilskuddsmidler.

Forslagene oversendes helse- og omsorgskomiteen som bes om å komme med forslag til hvordan dette arbeidet skal legges opp slik at vi får en bred politisk prosess.

Vedtak i bystyresak 170/12 – budsjett 2013:

Ordningen med en frisklivssentral må legges inn for oppstart og etablering i 2013. Det arbeides aktivt med sikte på å styrke folkehelse og forebyggingsperspektivet for eksempel ved å delta i prosjekter hvor det også er mulig å løse ut eksterne midler. Det settes av kr 100 000 til dette arbeidet. Dersom Risør kommune i 2013 får et overskudd i midlene knyttet til samhandlingsreformen skal disse primært brukes til styrking av det forebyggende arbeidet.

Inndekning: Betalingen for tjenester fra SSHF reduseres med kr 100 000.

Økonomi

	2014	2015	2016	2017
Driftsmidler	300 000	300 000	300 000	300 000
Investeringsmidler				

Fra 2015 faller finansieringsordningen bort, og det er ukjent hvordan dette vil slå ut for kommunen.

Status per juni 2014

Ytterligere satsing på frisklivssentral og koordinering av folkehelsearbeid vil kreve tilføring av ressurser. Det er i samarbeid med Fylkeskommunen utarbeidet

materiell til bruk ved Frisklivssentralen i Risør og telefon og kontaktinformasjon er opprettet.

Omsorgsenheten har ferdig utviklet konsept for Frisklivssentral som koordineres gjennom personell ved Frydenborgsenteret. Målet er blant annet at fokus rettet mot pasientgrupper som er ”storforbrukere” av sykehustjenester vil bidra til en reduksjon i behov for de samme sykehustjenestene. Samhandlingsreformen oppfordrer kommunene til å drive aktivt forebyggende arbeid, både generelt og for å hindre innleggelser som belaster kommunen økonomisk. Frisklivssentralen samarbeider bl.a. aktivt med psykisk helse.

Vurdering av tiltaket

Frisklivssentral er et viktig tiltak for å nå målene om å forebygge mer og bedre. Det er også et viktig tilbud til personer som har økt risiko for, eller allerede har, sykdommer eller utfordringer knyttet til fysisk og psykisk helse. Frisklivssentralen kan bidra til å nå målet om å redusere for tidlig død på grunn av livsstilsrelaterte sykdommer.

6.8.4 Garasjer til beboere i Orreveien ressurscenter (T)

Behandlet / vedtatt i bystyret i sak 132/12, med følgende vedtak:

Det etableres garasjer for utleie til beboere i Orreveien ressurscenter.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler				
Investeringsmidler	300 000			

Det forutsettes at kapitalkostnadene dekkes av økte husleieinntekter.

Status pr. juli 2014

Tiltaket er planlagt startet i 2015.

Vurdering av tiltaket

Rådmannen vurderer at dette er et tiltak som over tid vil finansiere seg selv, og være til stor hjelp, både for personale og beboere i Orreveien.

6.8.5 Etablering av kommunalt øyeblikkelig hjelp døgnopphold tilbud (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 34/13, med følgende vedtak:

1. *Revidert tilleggsavtale tas til etterretning.*
2. *Det er viktig av KØH-tilbudet i Risør kommune etableres i 2014. Bystyret ber rådmannen utrede en desentralisert lokalisering av KØH-tilbudet ved Frydenborgsenteret i samsvar med den inngåtte reviderte tilleggsavtalen og komme tilbake til spørsmål om oppstart og iverksettelse i forbindelse med budsjettforslaget for 2014.*

Økonomi

Kommunene i Østre Agder har inngått avtale (delavtale 4) med Sørlandet sykehus HF og en revidert tilleggsavtale til delavtale 4 om kommunalt øyeblikkelig hjelp døgnopphold tilbud. På dette grunnlag har kommunene de siste par årene mottatt tilskudd fra Helsedirektoratet på til sammen i underkant av kr. 10 mill. Risør kommune har mottatt kr. 850 000 til formålet. Etter avtale er denne sum overført

Østre Agders interkommunale samarbeid. Tilsvarende beløp er stilt i utsikt fra Sørlandet sykehus HF og ventes utløst når helseforetakets forutsetninger er oppfylt.

Status per juni 2014

Utredningen ferdigstilles i juni, og det vil da avklares om Risør får tildelt telemedisinprosjekt. Tiltaket ses i sammenheng med Sykehjemslegetjeneste og Fremtidige helsetjenester.

Vurdering

Tildeling av telemedisinprosjektet vil være viktig for videre utforming av hvordan kommunens kommunal øyeblikkelig hjelp-tilbud rigges før 2016.

6.8.6 Sykehjemslegetjeneste (T) – nytt

Vedtak i bystyret i sak 83/14 Handlingsprogram og økonomiplan 2015-18:

På bakgrunn av krav om kommunalt øyeblikkelig hjelp tilbud fra 1. januar 2016, bør Risør som ett av tiltakene styrke legetjenesten ved sykehjemmet.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler	500 000	500 000	500 000	500 000
Investeringsmidler				

Kommunalt øyeblikkelig hjelp tilbud kjøpes i dag i sin helhet av Arendal kommune, som et Østre Agderprosjekt ved Myratunet. Den enkelte kommune må vurdere hva som er mest hensiktsmessig fra 2016.

Status per juni 2014

Sykehjemslegetjenesten ved Frydenborgsenteret er hittil blitt ivaretatt av fastleger. Sykehjemslegetjenesten i fremtiden vil være tjent med leger i større stillingsbrøker som mer enn dagens fastleger kan vie seg til sine oppgaver i sykehjem og delta aktivt i kvalitetsutviklingen i sykehjemmet og i samhandlingen mellom sykehjemmet og spesialisthelsetjenesten. Det kan også bli aktuelt at to eller flere nabokommuner samarbeider om interkommunal sykehjemslegetjeneste.

Vurdering av tiltaket

På bakgrunn av krav om kommunalt øyeblikkelig hjelp tilbud fra 1. januar 2016, bør Risør som ett av tiltakene styrke legetjenesten ved sykehjemmet.

6.8.7 Fremtidige helsetjenester (T) – nytt

PS 122/13 Fremtidige legetjenester i Risør kommune:

Den fremtidige allmennlegetjenesten i Risør kommune planlegges i henhold til det mulige fremtidsbildet som er tegnet i saksfremlegget.

For å møte utfordringene som kommunens allmennlegetjenester og andre helsetjenester står overfor, herunder fysioterapeut-, psykolog-, andre tjenester og samhandling med spesialisthelsetjenesten, gis Helse- og omsorgskomiteen fullmakt til å nedsette en arbeidsgruppe som skal vurdere behov for utvikling av tjenestetilbudet i kommunen og for fremtidig interkommunalt samarbeid om helsetjenester blant annet som følge av samhandlingsreformen.

Organisering av arbeidet ble behandlet i Helse- og omsorgskomiteen 16.01.2014 med følgende vedtak:

Arbeidsgruppen sammensettes av fagfolk og observatører fra berørte organisasjoner og brukere.

Arbeidsgruppen ferdigstiller sine forslag innen 1. juni 2014 slik at helse- og omsorgskomiteen kan behandle de i løpet av samme måned.

Økonomi

Investerings- og/eller driftskostnader ved gjennomføring av tiltak er ukjente men kan bli betydelige. Aktuelle tiltak vil fremmes som egne politiske saker.

Status per juni 2014

Utredningsarbeidet er igangsatt, og vil pågå utover høsten 2014. I utredningsarbeidet vil det primært ses nærmere på

1. Tilsynslegefunksjonen
 2. Felles lokasjon for legehjemlene og åpningstider
 3. Utnyttelse av turnus-/utdanningsstilling
 4. Behov for flere legehjemler, fastlønnet eller privatpraktiserende
 5. Fysioterapeuter, kommunale og privatpraktiserende
- De to utredningene om legevaktsordningen og kommunalt øyeblikkelig hjelp-tilbud tas med i det videre arbeidet. Det forventes å kunne konkludere før årsskiftet.

Vurdering av tiltaket

Det er behov for å se helsetjenestene i sammenheng for å møte de økte forventningene til det kommunale helsetilbudet.

6.8.8 Transporttilbud til hjemmeboende eldre (T) – nytt

Vedtak i bystyret i sak 83/14 Handlingsprogram og økonomiplan 2015-18:

Rådmannen anbefaler innkjøp av buss til omsorgsenheten

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler				
Investeringsmidler	500 000			

Status per juni 2014

Omsorgsenheten trenger en buss til transport av brukere

Vurdering av tiltaket

Hjemmeboende har behov for transport til og fra dagtilbudet og beboere ved Frydenborgsenteret har generelt et behov for å komme seg ut.

6.8.9 Styrke kapasiteten på helsestasjonen (T) - nytt

Vedtak i bystyret i sak 83/14 Handlingsprogram og økonomiplan 2015-18:

Kapasiteten på helsestasjonen styrkes med 30 % stilling for å bedre dekke dagens behov.

Økonomi

Staten øker satsingen med 200 mill. nasjonalt og Helsestasjonens rammer særfordeles tilsvarende kommunens andel av dette.

Status per juni 2014

Kommunen har et lovfestet ansvar for å tilby helsestasjons- og skolehelsetjeneste til alle innbyggere i aldersgruppen 0 til 20 år. Kommunens skolehelsetjeneste har ansvaret for elevene også ved fylkeskommunale skoler. De ansatte i helsestasjons- og skolehelsetjenesten innehar god og allsidig kompetanse. I følge Meld. St. 34 2012-2013 Folkehelsemeldingen står ressursene kommunene i dag bruker på helsestasjons- og skolehelsetjenesten ikke i forhold til behovene (se meldingen, kapittel 5.2 Videreutvikling av helsestasjons- og skolehelsetjenesten). Det er behov for å prioritere følgende i planperioden:

1. Fortsatt kompetanseutvikling med særlig fokus på innvandrehelse i tråd med statlig satsing
2. Videreutvikling av tverrfaglig samhandling, ikke minst innenfor området psykisk helse barn/unge
3. Styrke bemanning for å kunne ivareta kjerneoppgaver og det forebyggende arbeidet på en forsvarlig måte.

Vurdering av tiltaket

Helsestasjons- og skolehelsetjenestens arbeid er sentralt i tidlig innsats og bedring av levekår og det er behov for å styrke bemanningen med 30 %. Klare utviklingstrekk i perioden har vært vesentlig mer ressursinnsats knyttet til utfordringer innenfor 1) psykisk helse og 2) innvandrerhelse. Staten øker satsingen med 200 mill. nasjonalt og det er viktig at dette gjenspeiles i kommunens rammer til Helsestasjonen.

6.8.10 Alternativt dagtilbud og avlastning (U/T) - nytt

Vedtak i bystyret i sak 83/14 Handlingsprogram og økonomiplan 2015-18:

Alternativt dag- og avlastningstilbud utredes med sikte på snarlig etablering av tilbud.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler				
Investeringsmidler	2 000 000			

Utredningen gjennomføres med interne ressurser i samarbeid med NAV og Lisand. Rådmannen forutsetter at utprøving finansieres gjennom eksterne prosjektmidler.

Status per juni 2014

Fra tid til annen har familier behov for avlastning og/eller aktivitet til barn/unge som ikke uten videre kan dekkes av det eksisterende tilbud. På samme måte opplever NAV og skole mangler når de på en alternativ og meningsfull måte skal gi et dagtilbud for enkeltpersoner. Det ønskes utredet om det er mulig å etablere et egnet sted, og få til en samdrift som kan dekke disse behovene. Aktuelle samarbeidspartnere kan være skole, NAV, habilitering, bedrifter som driver med arbeidsrettede tiltak m.v.

Tiltaket er ikke igangsatt, og det er ønskelig å igangsette en utredning fra høsten 2014. Da grunntanken dreier seg om en egnet base for aktivitet, gis det allerede nå et signal om et mulig investeringsbehov.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket faller inn under levekår i kommuneplanens samfunnsdel, med særlig vekt på å videreutvikle kvalitet i tjenesten, og effektivisere tjenestene gjennom nye samarbeidsmønstre. Utfordringene omtales i Virksomhetsplan for habilitering.

6.8.11 Tiltakskoordinator (U) - nytt

Behandlet siste gang i bystyret i sak 21/2013 med følgende vedtak:

Aktuelle tiltak søkes innarbeidet i kommunens budsjetter og planverk.

Tiltakskoordinator videreføres og det etableres "Ung-team" på NAV. For 2013 gjennomføres dette innenfor dagens rammer gjennom intern omdisponering i NAV.

Økonomi

Utredningen vil gjennomføres med interne ressurser.

Status per juni 2014

Helse- og omsorgskomiteen ble orientert om status for tiltakskoordinator, Ung-Team og øvrige tiltak i Tiltaksplan for bedre levekår blant barn og unge i mars. Det har vært satt av følgende ressurser til tiltakskoordinator:

2012: kr. 500 000,- 100 % stilling med midler fra NAV Aust-Agder 1. halvår 2013. 50 % stilling

2013: se vedtak ovenfor

2014: 50% fortsatt intern omdisponering i NAV

2015: 50% fortsatt intern omdisponering i NAV, mulig øke stillingen?

Stillingen som tiltakskoordinator må sees i sammenheng med etableringen av Ung-Team på NAV kontoret. Det gjelder også gjennomføringen av SMART-kursene. NAV ser at det er gunstig å ha særskilt fokus på brukerne i aldersgruppa opp til 25 år, dette for å bidra til utvikling mot arbeid/aktivitet eller fullføre videregående skole / utdanning. Det er etablert 19 praksisplasser i kommunen og fylkeskommunens Karrieresenter har faste kontordager på NAV kontoret for individuelle veiledningssamtaler. Tiltakskoordinatorens resultater er dokumentert i halvårlige rapporter. Dette er et langsiktig arbeid og vil ikke være synlig i form av lavere utbetalinger over sosialbudsjettet på kort sikt, vi har vel heller sett en økning av antall brukere. Det at ungdommene (og foreldrene) oppsøker NAV kontoret med et berettiget håp om bistand er en ønsket og gunstig utvikling på lengre sikt.

Det er forventet at Regjeringen vil komme med krav til kommunene når det gjelder å stille vilkår for utbetaling av økonomisk sosialhjelp. Hvorvidt det følger midler med til dette er uavklart. Begrepet arbeidsplikt er uttalt, NAV Risør vil lansere begrepet arbeidsrettighet og dette krevet ressurser i form av oppfølging. Vi ser at den beste måten å løse dette på trolig er å øke stillingen som Tiltakskoordinator til 100% og gi stillingen et noe annet innhold enn i dag. I tillegg til de 19 disponible arbeidspraksisplassene som er avtalt vil det også vurderes å reetablere en Arbeidspatrulje «light» etter modell fra Miljøgruppa i Tvedestrand.

Vurdering av tiltaket

Det er behov for å utrede nærmere disponering av ressursene og tiltakene i NAV i dialog med kommunens øvrige enheter.

6.9 ORGANISASJONS- OG TJENESTEUTVIKLING: OMRÅDE PLAN, TEKNISK, KULTUR OG STØTTE

6.9.1 Etterslep fornying biler/maskiner (T)

Behandlet / vedtatt i bystyret i sak 132/12, med følgende vedtak:

Utskifting av biler og utstyr til bruk i teknisk drift gjennomføres ihht. plan.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler				
Investeringsmidler	2 050 000	800 000	800 000	810 000

Status pr. juni 2014

I 2014 er følgende satt i bestilling;

- Traktor
- Liten varebil

Planen er rullert fra forrige handlingsprogram og ligger vedlagt.

Vurdering av tiltaket

Det er viktig at de ansatte innenfor eiendom og tekniske tjenester har godt og riktig utstyr til arbeidet som skal utføres. Investeringsplanen som foreslås her vil sørge for at utstyret blir jevnlig oppgradert og skiftet ut.

6.9.2 Økt bemanning av vaktmester- og tekniske driftstjenester (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 132/12 – Handlingsprogram og økonomiplan 2013-2016, med følgende vedtak:

Det legges opp til en gradvis styrking av bemanning av vaktmester og utegjeng. Det legges opp til innføring av 1 årsverk i 2014 med en kostnad på kr. 500 000,- og ytterligere et årsverk innføres i 2015 med totalkostnad kr. 1 mill.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler			500 000	500 000
Investeringsmidler				

Styrket bemanning innen VA er selvfinansierende. Fra 2017 må det tilføres nye midler til vaktmester- og utetjeneste.

Status pr. juni 2014

Tiltaket har blitt utsatt flere ganger ved behandling av handlingsprogram. Det mest prekære behovet er knyttet til VA-området/vannforsyning og beredskap. Finansiering av et nytt årsverk innen VA i 2015 fremgår ikke i økonomiplanen, men vil vises i budsjettet for 2015 for de selvfinansierende områdene.

Vurdering av tiltaket

Det er et stort behov for å styrke tjenestene fra vaktmester og utegjeng. Oppbemanning har vært planlagt fra forrige handlingsprogram, og rådmannen mener fortsatt at dette er et viktig tiltak. Det foreslås opprettet et nytt årsverk innen

VA i 2015. Styrket bemanning innen VA i første del av perioden påvirker ikke ordinært driftsbudsjett.

6.9.3 Nytt verksted / brannstasjon (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og Økonomiplan, med følgende vedtak:

Behov for og gevinster ved å etablere en ny brannstasjon med verksted for kommunens tekniske tjenester utredes. Utredningen foretas i slutten av perioden (2014-2015)

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler				
Investeringsmidler				20 000 000

Status per juni 2014

Utredningen forutsettes ferdigstilt i løpet av sommeren 2014 og vil omtale hvilke behov tjenestene har for lokaler/ fasiliteter og i hvilken grad eksisterende bygg kan brukes til dette.

Vurdering av tiltaket

Framdriften i prosjektet er avhengig av i hvilken grad oppretting av mangler funnet ved vernerundene kan utsettes i påvente av nybygg eller om strakstiltak er nødvendig.

Rapporten vil gi nærmere anvisning på aktuelle tiltak.

6.9.4 Utvidelse av kirkegård / minnelund (T)

Saken er behandlet i bystyret flere ganger og har derfor flere vedtak.

Saken har følgende omtale i sak 85/11 – Budsjett 2011:

Ny kirkegård og minnelund

Planlegging av ny kirkegård og opparbeiding av minnelund for de som ikke ønsker eget gravsted ble vedtatt ifm. økonomiplansaken for perioden 2010-2013. vedtaket satt av kr. 300 000,- og skal være ferdig innen 2012. Beløpet er derfor lagt inn i 2011.

Videre ble prosjektering av oppfylling på Frydendal kirkegård behandlet i bystyret i sak 36/13 med følgende vedtak:

Risør kommune godkjenner igangsetting av prosjektering av tiltak som nevnt i saksforarbeidet av Frydendal kirkegård innenfor en investeringsramme på kr. 100 000,-.

Økonomi

Rådmannen tolker vedtakene slik at prosjektet som gjelder minnelund er finansiert med bevilgede, men ubrukte lånemidler på kr. 300 000 til prosjektering, mens prosjektering av oppfylling på Frydendal kirkegård er finansiert med kr. 100 000,-. Tidligere kostnadsoverslag og framdrift er justert med følgende investeringer:

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler				
Investeringsmidler	2 000 000	4 500 000	2 500 000	2 000 000

Status pr. juni 2014

Det er laget skisseprosjekter for Risør og Frydendal kirkegårder. Skisseprosjektene inkluderer kostnadsoverslag og framdriftsplan. Pågående arbeid med prosjektering viser behov for oppjustering av kostnader med følgende framdrift:

1. Oppgradere deler av Risør kirkegård og etablering av ny minnelund gjennomføres i 2015 med overføring av 2 mill. kr. fra 2014 og ny bevilgning i 2015.
2. Oppgradere hele Frydendal kirkegård i 2016.
3. Oppgradering av resterende gravområder på Risør kirkegård, i to etapper, en i 2017 og en i 2018.

Vurdering av tiltaket

Det er et sterkt behov for etablering av minnelund og utvidelse av gravplasskapasiteten. Hvordan kapasiteten skal legges til rette i framtiden vil vurderes over tid ettersom utviklingen trolig går i retning av høyere andel kremering.

6.9.5 Vedlikehold av kommunale bygg (T) – endret

Erstatter tidligere tiltak Vedlikeholdsplan for kommunale bygg (U)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 170/12, med følgende vedtak:

Bystyret er bekymret for vedlikeholdet av kommunale bygg. For å bedre vedlikeholdet ønsker vi en vedlikeholdsplan hvor kost nytte vektlegges, og en evaluering/styrking av vaktmestertjenesten og ansvarsfordelingen av vedlikeholdet.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Investeringsmidler				

Midler til gjennomføring av tiltak ble ikke prioritert i 2014 men en del blir gjennomført forutsatt vedtak i 1. tertialrapport 2014. Gjennomføring av tiltak utløser behov for ekstern kapasitet og kompetanse (driftskostnad). Utbedringer regnes som vedlikehold og medfører derfor også belastning på driftsbudsjettet. Det vises for øvrig til vedlegg 5: *Vedlikehold av kommunale bygg*.

NB! Behovet anskueliggjort i vedlikeholdsplanen er ikke finansiert.

Eksempelvis er behovet estimert til 5 mill. kr. i 2015, 2,2 mill i 2016 og 1 mill. i 2017.

Status per juni 2014

Forenklet vedlikeholdsplan med prioritering av bygg og oppgaver er utarbeidet, med en beregnet kostnad på 5 + 2 + 2 millioner over en tre-årsperiode. Se vedlegg 5. Rådmannen har ikke funnet midler over driftsbudsjettet til dette arbeidet utover de 1,1 mill. kr. som ligger i driftsbudsjettet for 2014 og brukes til prioriterte tiltak i løpende drift.

Vurdering av tiltaket

Tiltak i henhold til vedlagte tiltaksplan anses nødvendig men har hittil ikke vært mulig å prioritere i driftsbudsjettet. Rådmannen vil nå øke den faste rammen med en million, for å kunne prioritere flere tiltak

6.9.6 Trafikksikringstiltak i Tjenngata (T) - nytt

Vedtak i bystyret i sak 83/14 Handlingsprogram og økonomiplan 2015-18:

Det etableres fortau og gatebelysning i øvre del av Tjenngata (strekningen Frydendal barnehage og opp bakken).

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler				
Investeringsmidler	100 000			

Status per juni 2014

Ikke påbegynt.

Vurdering av tiltaket

Øvre del av Tjenngata er særdeles bratt og smal uten fortau. Spesielt på vinterstid bør denne strekningen sikres da det også er en meget benyttet adkomst til Risør videregående skole. Fortau og gatelys har vært etterlyst av beboere og skoleelever i lang tid.

6.9.7 SD-anlegg i kommunale bygg (T) - nytt

Vedtak i bystyret i sak 83/14 Handlingsprogram og økonomiplan 2015-18:

Energibesparende tiltak prioriteres for å oppnå redusert strømforbruk i kommunale bygg.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler				
Investeringsmidler	1 000 000			

Status per juni 2014

Som energibesparende tiltak er det påbegynt installering av styringssystemer som kan optimalisere strømforbruket ved å tidsstyre temperatur, ventilasjon og lys i hvert enkelt bygg. Det arbeides videre med tiltaket.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket bør videreføres for å få oppnå ytterligere redusert strømforbruk. Endelig kostnad er ikke utredet, men det satses foreløpig på en investering på 1 mill. kr. Investeringen erstatter tidligere post til ENØK-tiltak som ble trukket tilbake da rådmannen forutsatte at tiltak heretter skulle implementeres i rehabilitering av byggene.

ENØK-tiltak i kommunale bygg er viktig i kommuneplanens satsing på klima og miljø.

6.9.8 Flytebrygge Mindalen båthavn (T) - nytt

Vedtak i bystyret i sak 83/14 Handlingsprogram og økonomiplan 2015-18:

Oppgradering av flytebrygge i Mindalen må prioriteres.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler				
Investeringsmidler	1 000 000			

Status per juni 2014

En av bryggene ble som en nødløsning reparert for å kunne holde i sesongen 2014.

Vurdering av tiltaket

En av de eksisterende bryggene i Mindalen er i svært dårlig stand og må fornyes.

6.9.9 Gamle kommunale eiendomssaker (T)

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017

Det settes av midler til å leie inn ekstra hjelp eller på annen måte sette av ressurser til å rydde i gamle, uavklarte eiendomssaker. Det settes av midler til 1 årsverk i 2 år. Beholdes i neste periode.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler	500 000	500 000		
Investeringsmidler				

Status per juni 2014

Utfordringene som det er behov for å løse er:

1. Prosjektet med innløsning av kommunale festetomter (helårsbolig og fritidsboliger) er avsluttet. Eiere til kommunale festetomter som ikke har fått tilbud grunner seg i mange forhold, oftest er det feilføringer i grunnboka hos tinglysingen. Dette gjelder anslagsvis 50 tomter.
2. Det er behov for å slette tomter som er feilført på personer som er døde.
3. Ordne med hjemmel til tomter som skulle vært skjøtet over til kommunen.
4. Rettigheter og heftelser til kommunale eiendommer.
5. Matrikulering av kommunal veigrunn.
6. Få kartfestet eiendommer innenfor gnr.16 (Risør by) som ikke er kartfestet pr. i dag – ca. 50 tomter.
7. Private aktører som har tatt i bruk kommunal grunn uten tillatelse.
8. Sammenføring av tomter.

Vurdering av tiltaket

Kommunen har ikke tilstrekkelig oversikt over egne eiendommer. Dette er uheldig for forvaltning, rettigheter til og evt. salg av eiendomsressursene. Arbeidet bør utføres av ansatte med lang erfaring og kjennskap til kommunen. Tiltaket foreslås finansiert ved bruk av fondsmidler.

6.9.10 Landbruk i fokus (T)

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 132/12, med følgende vedtak:

Risør kommune vil, sammen med Gjerstad kommune, ha fokus på landbruket. Kommunen vil søke Fylkesmann og Fylkeskommune om midler til kartlegging av ressurser, beitemark og maskinjord. Målet er å øke husdyrproduksjonen og å redusere gjengroing i kulturlandskapet.

Midler fra Fylkesmann/Fylkeskommune benyttes også til å leie inn Landbruksrådgivning Agder.

Økonomi

Det skal søkes støtte hos Fylkesmann og Fylkeskommune slik at en kan finansiere største delen av prosjektet via disse midlene, men noe arbeidstid og eventuelle kontorutgifter må påregnes. Gjerstad og Risør samarbeider i felles landbrukskontor og utgiftene forutsettes dekket av enhetens driftsbudsjett.

Status per juni 2014

Risør har vært i kontakt med Landbruksrådgivning Agder angående søknad til fylkesmann og fylkeskommune. Søknad vil sendes høsten 2013. Utkast til søknad er sendt til Fylkesmannen. Mulig samkjøring med prosjekt hos Skog og Landskap, være en del av kartleggingsprosjekt. Holder infomøter med Landbruksrådgivningen Agder, Nortura, Tine og Bondelaget.

Vurdering av tiltaket

I forbindelse med rullering av kommuneplanen er hensynssoner landbruk tatt inn med tanke på kommunens plikt til å ivareta jordvernet.

6.9.11 Ny Risørbok (T)

Vedtak i sak 83/14– Handlingsprogram og økonomiplan 2015-2018:

Budsjettposten om finansiering av historiebok på kr 600 000 årlig opprettholdes. Rådmannen finner inndekning fortrinnsvis ved å hente midler fra alle sektorer, såkalt ostehøvelprinsippet.

Vedtak i sak 112/13 – Handlingsprogram og økonomiplan 2014-2017:

Det er viktig å utgi et bokverk av høy kvalitet i forbindelse med Byjubileet 2023, og at det arbeides med alternative løsninger. Det engasjeres en faghistoriker til å utarbeide et mer detaljert forprosjekt enn det arbeidsgruppa har hatt mulighet til. Det settes av 2-3 måneder og 100 000 kr til dette arbeidet. Forprosjektet skal også vurdere rimeligere og mindre omfattende bokutgivelser enn det arbeidsgruppa foreslår, men fortsatt med vekt på faglig kvalitet og formidling. Det ses som viktig å sikre en økonomisk kontinuitet i arbeidet. De muligheter som inngår i et samarbeid med Søndeled og Risør Historielag trekkes inn når det arbeides med alternative løsninger.

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Driftsmidler	600 000	600 000	600 000	600 000
Investeringsmidler				

Forslag til budsjett: 600 000 hvert år i 10 år.

Status per juni 2014

Det ble i løpet av våren 2014 utarbeidet et forprosjekt for et bokverk til Byjubileet i 2023. Forprosjektet anbefaler et to binds verk til en samlet sum av 6 mill.

Vurdering av tiltaket

Tiltaket er svært kostnadskrevende. Prosjektet vil kreve mye midler fra kommunen som har en svært stram økonomi. Det vil være helt nødvendig å motta eksterne midler for å få gjennomført prosjektet. Selv med et 2 binds verk, innebærer forslaget en betydelig driftsutgift for kommunen. Rådmannen kan ikke se noen mulighet til å prioritere kommunale midler til dette tiltaket.

6.9.12 Plan for avvikling av uønsket deltid (T) - endret

Behandlet / vedtatt siste gang i bystyret i sak 51/11 – Handlingsprogram og økonomiplan, med følgende vedtak:

Det utarbeides en plan for å avvikle uønsket deltid, i samarbeid med ansattes representanter.

Økonomi

Finansieres av AMU.

Status per juni 2014

Undersøkelsen blant kommunens deltidsansatte er gjennomført. Analyse av resultatene og drøftinger av løsninger vil fortsette utover høsten 2014. Utredningens konklusjoner skal behandles politisk. Planen forventes ferdigstilt innen årsskiftet. Tiltak i henhold til planen innarbeides i virksomhetsplaner og budsjett.

Vurdering av tiltaket

Å få bukt med uønsket deltid er et høyt prioritert tiltak.

6.9.13 Evaluering av seniortiltak (U)

Behandlet / vedtatt i bystyret i sak 170/12 – budsjett 2013 med følgende vedtak:

Bystyret ber rådmannen utrede effekten av dagens seniortiltak og vurdere mer målrettede seniortiltak i Risør kommune.

Økonomi

Det er ikke satt av midler til gjennomføring av evalueringen.

Status per juni 2014

Risør kommune brukte ca. kr. 850.000,- i 2013 på diverse seniortiltak. Fafo forskningsrapport fra 2013 viser at seniortiltakene ikke har noen effekt på en yrkesaktiv kommunalt ansatt 61- årings sannsynlighet for å motta AFP- pensjon som 62- åring. Risør kommunes tiltak må vurderes opp imot alternative tiltak. Det har vært møter med tillitsvalgte, hvor de ønsker å beholde dagens tiltak og utvide mulige alternativer. Det er behov for å finne løsninger som oppleves rettferdig og gjennomførbare.

Vurdering av tiltaket

Det er viktig å komme til en avgjørelse vedrørende seniortiltak, da det skaper usikkerhet så lenge det ikke er satt klare rammer.

DEL IV:

ØKONOMIPLAN

7) Investeringsplan for perioden

Avsnittet oppsummerer investeringstiltakene som er foreslått i tiltaksoversikten tidligere, samt behov for andre bevilgninger som følger av tidligere vedtak.

7.1 FORSLAG TIL INVESTERINGSPLAN FOR PERIODEN

På de neste sidene følger en oppstilling av alle forslag til investeringer i perioden. Stort sett alle prosjektene er omtalt tidligere, og det følger derfor ikke noen omtale av det enkelte prosjekt i dette kapitlet.

Kolonnene i tabellen viser;

- Tekst/beskrivelse av tiltaket
Tiltakene er forsøkt inndelt etter satsingsområdene.
- Det vises til avsnitt i handlingsprogrammet der tiltaket omtales.
- Sum brutto lånebehov 2015-2018 viser summen av lånebehov i handlingsprogram perioden
- Videre angis investeringskostnadene pr. år i perioden i to kolonner;
- Lån; som angir brutto investeringskostnad som lånefinansieres
- Annen finansiering; som kan være tilskudd, salgsinntekt, anleggsbidrag eller bruk av fond. Nærmere om dette finnes under omtale av det enkelte tiltak.

Forslag til økonomiplan for perioden 2015-2018									
Oversikt over investeringsprosjekter med finansiering - budsjett skjema 2B									
Alle tall i 1000									
Investeringsprosjekt	Ref. Pkt.	Sum lånebehov 2015-2018	2015		2016		2017		2018
			Lån	Annen finansiering	Lån	Annen finansiering	Lån	Annen finansiering	
SKOLERESULTATER									
IKT barnehage og skoler	6.1.6	1 100	800	-	-	-	300	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	-
SUM SKOLERESULTATER		1 100	800	-	-	-	300	-	-
TALENTER									
Oppgradering Skansen - barne og ungdomsteater	6.2.2	200	200	-	-	-	-	-	-
Oppgradering idrettsanlegg Kjempesteinsmyra	6.2.3	3 500	1 750	-	1 750	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	-
SUM TALENTER		3 700	1 950	-	1 750	-	-	-	-
FLERE INNBYGGERE									
Utvikelse Trollstua barnehage	6.5.2	9 000	4 000	-	5 000	-	-	-	-
Kommunale utleiebøliger	6.5.4	19 500	7 000	-	5 500	-	3 500	-	3 500
Oppgradering kommunale veier	6.5.7	4 000	1 000	-	1 000	-	1 000	-	1 000
Hovedplan vann & avløp	6.5.10	25 150	8 900	-	6 100	-	5 750	-	4 400
Næringsrealer	6.5.14	250	250	-	-	-	-	-	-
Omregulerings næringsområdet Moland Øst	6.5.15	250	250	-	-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	-
SUM FLERE INNBYGGERE		58 150	21 400	-	17 600	-	10 250	-	8 900
MER BESØK									
Stangholmen	6.6.3	8 700	4 200	-	4 500	-	-	-	-
Kommunale kaier	6.6.4	8 800	2 100	-	2 100	-	3 200	-	1 400
Steinmolo Strandgata	6.6.8	6 000	-	-	3 000	-	3 000	-	-
		-	-	-	-	-	-	-	-
SUM MER BESØK		23 500	6 300	-	9 600	-	6 200	-	1 400

Forslag til økonomiplan for perioden 2015-2018									
Oversikt over investeringsprosjekter med finansiering - budsjettkjema 2B									
Alle tall i 1000	Investeringsprosjekt	Ref. Pkt.	Sum lånebehov 2015-2018	2015		2016		2017	
				Lån	Annen finansiering	Lån	Annen finansiering	Lån	Annen finansiering
HELSE & OMSORG									
	Tilpasning Linken Arbeidssenter	6.8.1	4 000	4 000	-	-	-	-	-
	Garasjer Orreveien	6.8.4	300	300	-	-	-	-	-
	Transporttilbud hjemmeboende eldre	6.8.8	500	500	-	-	-	-	-
	Alternativ dagtilbud og avlastning	6.8.10	2 000	2 000	-	-	-	-	-
	Hjelpemiddelager	6.5.4	1 200	1 200	-	-	-	-	-
	SUM HELSE & OMSORG		8 000	8 000	-	-	-	-	-
TEKNISK, PLAN, KULTUR, STØTTE									
	Maskiner/utstyr - Eiendom & tekniske tjenester	6.9.1	3 250	2 050	-	800	-	400	-
	Utvikelse kirkegård og minnelund	6.9.4	6 500	2 000	-	4 500	-	-	-
	Trafikksikkerhetstiltak Tjengata	6.9.6	100	100	-	-	-	-	-
	SD-anlegg kommunale bygg	6.9.7	1 000	1 000	-	-	-	-	-
	Flytebrygge Mindalen	6.9.8	1 000	1 000	-	-	-	-	-
	Moen	6.6.5	600	300	-	300	-	-	-
	Grunnerverv		-	-	500	-	500	-	500
	Nytt verksted og brannstasjon	6.9.3	20 000	-	-	-	-	-	-
	SUM TEKNISK, PLAN, KULTUR, STØTTE		32 450	6 450	500	5 600	500	400	500
RÅDMANNEN									
	Egenkapitalinnskudd KLP		-	-	1 000	-	1 000	-	1 000
	Ipåd til politikere	6.7.5	200	200	-	-	-	-	-
	SUM RÅDMANN		200	200	1 000	-	1 000	-	1 000
SUM			127 100	45 100	1 500	34 550	1 500	17 150	1 500
SUM VANN									
SUM AVLØP				4 450	-	3 050	-	2 875	-
SUM EKSKL. VAR				36 200	1 500	28 450	1 500	11 400	1 500

7.2 TILTAK SOM IKKE TIDLIGERE ER OMTALT

7.2.1 Grunnerverv

Kommunen har av og til behov for å anskaffe grunn til forskjellige prosjekter. Det settes av en sum i planen til dette, og beløpene finansieres fra frie investeringsfond. Ved større anskaffelser, vil det fremmes egne saker til politisk behandling.

7.2.2 Egenkapitalinnskudd KLP

Gjeninntreden i KLP innebærer at Risør kommune må inn med årlig egenkapital i selskapet. Kostnaden er estimert til ca. kr.1 mill. hvert år fremover. Kostnaden kan ikke lånefinansieres og må finansieres fra fond.

7.3 VURDERING AV KOMMUNENS INVESTERINGSAKTIVITET I PERIODEN

Avsnittet er viet noen vurderinger om kommunens aktivitetsnivå på investeringssiden i perioden

7.3.1 Aktivitetsnivå – oppsummert

Tabellen under viser investeringsaktiviteten oppsummert. Dersom vi tar med alle tiltak og utredninger vil total investeringsaktivitet i perioden være totalt kr. 133,1 millioner.

	2015	2016	2017	2018	Totalt
Annen finansiering	1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
Mva komp inntekt	4 180	2 610	340	200	7 330
Lånebehov	40 920	31 940	16 810	30 100	119 770
SUM INVESTERINGER	46 600	36 050	18 650	31 800	133 100
Lånebehov eks. VAR	32 020	25 840	11 060	25 700	94 620

Tabell 2: Investeringsnivå oppsummert.

Gjennomsnittlig investeringsaktivitet pr. år blir kr.33,3 millioner dersom vi tar med alle prosjektene i planen.

Lånebelastning i perioden utenom VAR³ er totalt kr. 94,6 millioner, noe som gir en snitt i perioden på kr. 23,6 millioner pr. år. Dersom vi også trekker ut usikkerheten ved utredningen av etablering nytt verksted/brannstasjon på 20 mill i 2018 vil vi få et lånebehov på 74,6 mill som gir et snitt pr år på 18,6 mill. Summen av avdrag i planperioden er på 82,4 mill, som gir et snitt pr år på 20,6 mill. Dersom man tar snitt avdrag og reduserer med 10 % (2 mill) ser vi at aktiviteten i planperioden ligger innenfor handlingsregelen som vi styrer etter.

Handlingsregelen ble vedtatt i bystyret i sak 88/2011 ifm budsjettbehandlingen for 2012 og lyder som følger: «Innenfor en planperiode (4 år) skal ikke netto låneopptak i snitt pr. år overstige den sum som er betalt i avdrag siste regnskapsår minus 10 %. Det forutsettes at inneværende planperiode gradvis styres mot å innfri regelens intensjon. Investeringer innenfor selvkostområdene omfattes ikke av regelen.»

Rådmannen jobber med å tilpasse investeringsnivået etter vedtatt handlingsregel, men ser at reglen har sine svakheter som gjør det vanskelig å være konsekvent.

³ Vann, avløp og renovasjon, også kalt selvkostområdene

Eksempelvis ved investeringer i boligområder eller næringsområder hvor investeringskostnadene tas ved opparbeidelse/anskaffelse av arealene, mens salgsinntektene kan strekke seg langt ut over planperioden.

Handlingsregelen tar kun hensyn til netto låneopptak, og ikke netto effekt på driftsregnskapet. Følgelig vil investeringer som f.eks. gir rente og avdragskompensasjon og som ikke gir vesentlig innvirkning på netto kapitalkostnad, ikke hensyntas i handlingsregelen.

Rådmannen må derfor ha litt handlingsrom ved vurdering av investeringsplanen ifht handlingsregelen, men anser prinsippet som meget viktig for å få ned lånegjelden og investeringsnivået over tid.

Dersom vi ser på hvordan investeringene er fordelt på satsingsområdene, blir bildet som vist i tabellen under.

	2015	2016	2017	2018	Totalt
Skoleresultater	800	0	300	0	1 100
Talenter	1 950	1 750	0	0	3 700
Flere innbyggere	21 400	17 600	10 250	8 900	58 150
Mer besøk	6 300	9 600	6 200	1 400	23 500
Helse og omsorg	8 000	0	0	0	8 000
Teknisk, Plan, Kultur, Støtte	6 950	6 100	900	20 500	34 450
Rådmann	1 200	1 000	1 000	1 000	4 200
SUM	46 600	36 050	18 650	31 800	133 100

Tabell 3: Investeringsnivå fordelt på satsingsområder

Utredning på nytt verksted/brannstasjon er lagt inn i slutten av planperioden med 20 mill. og fremstår som et meget usikkert anslag.

Risør kommune har de siste årene investert mye innenfor sektorene skole og kunst og kultur, noe som resulterer i at det ikke er lagt inn særlige investeringer i planperioden.

7.3.2 Effekt på drift

Investeringene over påvirker driftsnivået på flere måter. En investering kan medføre økte inntekter i form av husleie eller leie av båt plass, eller den kan medføre effektivisering ved at oppgradering av bygg eller annen infrastruktur gjør vedlikehold enklere. På den annen side kan en investering også medføre økte driftsutgifter dersom investeringen medfører at et kommunalt tilbud økes, som f.eks. ved bygging av ny barnehage for å øke antall barnehageplasser.

Effektene som er nevnt over, er ofte vanskelige å tallfeste. I de tilfellene effekten ansees for vesentlig, er den omtalt under det enkelte tiltak tidligere i handlingsprogrammet.

I tillegg til effektene over, vil alle investeringene (utenom investeringer i selvkostområdene) påvirke driftsnivået i form av kapitalkostnader.

	2014	2015	2016	2017	2018
1 Lånemasse 1/1	566 978 000	619 808 000	640 797 000	652 106 000	647 908 000
2 Av dette tilhører VAR	90 245 000	97 305 000	103 545 000	109 295 000	114 675 000
3 Lånebehov totalt ila året	71 000 000	40 920 000	31 940 000	16 810 000	30 100 000
4 Lånebehov eks. selvkostområdene	42 000 000	36 200 000	28 450 000	11 400 000	25 900 000
5 Avdrag forutsatt 30 år	18 170 000	19 931 000	20 631 000	21 008 000	20 868 000
6 Samlet avdrag selvkost	4 373 000	4 997 000	5 070 000	5 038 000	5 104 000
7 Rente	2,65 %	2,25 %	2,60 %	3,00 %	3,50 %
8 Rentebelastning inkl. VAR	19 315 000	19 406 000	21 097 000	22 830 000	24 481 000
9 Samlet rente selvkost	3 114 000	3 722 000	4 126 000	4 394 000	4 586 000
10 Rentekompensasjon nye tiltak	0	0	0	0	0
11 SUM virkning på driftsbudsjettet	29 998 000	30 618 000	32 532 000	34 406 000	35 659 000
12 Endring fra året før		620 000	1 914 000	1 874 000	1 253 000
13 Endring fra 2014		620 000	2 534 000	4 408 000	5 661 000

Tabell 4: Konsekvenser av investeringsnivået.

Tabellen over forsøker å synliggjøre utvikling i kapitalkostnadene i perioden 2015 til 2018.

Tabellen gir ellers oversikt over følgende:

1. Forventet lånemasse pr 1/1 hvert år, forutsatt at investeringer skjer etter planen.
2. Hvor mye av lånemassen som er knyttet til VAR områdene, og dermed teoretisk ikke belaster kommunens øvrige regnskap med kapitalkostnader.
3. Forventet lånebehov i perioden – ref. Tabell 2.
4. Brutto lånebehov (mva-komp ikke fratrasket) eks. lån til VAR områdene.
5. Forventet avdrag på lån, gitt 30 år avdragstid.
6. Avdrag som kan belastes VAR / selvkostområdene.
7. Forventet flytende lånerenter
8. Anslag på totale rentekostnader pr år
9. Andel av rente som dekkes fra selvkostområdene
10. Forventet endring i rentekompensasjon som følge av nye tiltak i planperioden.
11. Samlet virkning på driftsbudsjettet av kommunens investeringer.
12. Endring i pkt. 11 fra år til år.
13. Endring i pkt. 11 fra 2014 til hvert enkelt år i perioden.

8) Driftsrammer for perioden

Kapittelet omhandler de felles inntekter og utgifter som legges til grunn for økonomiplanen, samt driftsrammer for hver enkelt enhet i perioden. Det er lagt mest vekt på konsekvensene for det første året i perioden – 2015, men også videre drift i perioden er omtalt.

Rammene i 2015 er gitt med bakgrunn i rammene for 2014. Det kan se ut til at enkelte enheter ikke klarer å holde seg innenfor rammene for 2014. For disse enhetene vil kuttene i 2015 derfor bli høyere enn det som fremkommer ellers i Handlingsprogrammet. Dette betyr at driftsnivået inn i 2015 er for høyt i forhold til de rammene vi har.

Driftsrammene baserer seg på de investeringer som er omtalt i kapittel 7) og de tiltak som ligger i handlingsprogrammet.

8.1 ØKONOMISKE KONSEKVENSER AV TILTAK I HANDLINGSPROGRAMMET

Når det gjelder investeringstiltak, henvises det til kapittelet om investeringer for oppsummering av disse.

Driftskonsekvensene av tiltak som er omtalt og foreslått i handlingsprogrammet er vist i tabellen under:

Ref HP	Ansvar	Tiltak	2015	2016	2017	2018
6.5.4	RÅD	Kommunale utleieboliger (T)	200	-	-	-
6.5.5	RÅD	Arealanalyse Leideren / Flisvika inkludert kyststi (U)	250	-	-	-
	RÅD	Analyse av kommunens tjenester	500	-	-	-
6.5.2	OMS	Bemanning psykisk helse (T)	1 200	1 200	1 200	1 200
6.5.3	OMS	Frisklivssentral (T)	300	300	300	300
6.5.6	OMS	Sykehjemslegetjeneste (T)	250	500	500	500
6.5.2	ETT	Økt bemanning av vaktmester- og tekniske driftstjenester (T)	-	-	500	500
6.5.5	ETT	Vedlikehold av kommunale bygg (T)	1 000	1 000	1 000	1 000
6.5.8	BYG	Gamle kommunale eiendomssaker (T)	500	500	-	-
Sum tiltak i drift for planperioden 2015-2018			4 200	3 500	3 500	3 500

Tabell 5: Økonomiske konsekvenser av forslag til tiltak i handlingsprogrammet og justering av drift i perioden.

Totalt sett utgjør altså driftstiltakene kr. 4,2 mill i 2015.

Enkelte av tiltakene representerer permanent økning av driftsbudsjettet i enkelte tjenester, og fører på denne måten til en endring av fordeling av driftsrammer. Andre tiltak er mer avgrensede prosjekter, som kan foreslås dekkes fra fond, eller mellomfinansieres fra fond.

Rådmannen har i 2015-2018 foreslått at Frisklivssentral og opprydding av gamle eiendomssaker skal dekkes fra fond i planperioden.

Arbeidet med Frisklivssentral dekkes i utgangspunkt av avsatte disposisjonsfond midler fra mindreforbruk på Samhandlingsreformen, men må vurderes finansiert på annet vis ved rullering av HP/ØP neste år da midlene er usikre og begrensede.

Arbeidet med opprydding i gamle eiendomssaker er et «prosjekt» som rådmannen ønsker å gjennomføre før eksisterende kompetanse forsvinner ut, og fremstår derfor som «engangskostnader» som ikke blåser opp driftsnivået.

8.2 FELLESOMRÅDENE

Fellesområdene samler alle kommunens felles inntekter og utgifter. Dette er i hovedsak inntekter fra skatter og rammetilskudd, samt forskjellige tilskuddsordninger. I tillegg har kommunen en del finansinntekter som omtales. På utgiftssiden er kapitalkostnadene knyttet til kommunens lån størst. I tillegg kommer avsetninger til lønnsoppgjør, lærlinger og lignende som senere fordeles ut på de enhetene som belastet med kostnaden.

8.2.1 Forutsetninger

Renter

Kommunen forholder seg til forskjellige renter i budsjettet. De forskjellige rentene avviker fra hverandre i størrelse og utvikling, men er selvfølgelig påvirket av de samme trendene.

Når det gjelder kommunens innskuddsrente i bank, har kommunen en bankavtale med 0,9 % påslag på NIBOR 3 mnd som rentebetingelser. Anbefalinger fra Finansinnkjøp AS er lagt til grunn som grunnlagsrente og kan fremstå som noe optimistisk. Grundigere analyser vil legges til grunn ved budsjettarbeidelsen på høsten.

Det er også lagt til grunn en svak nedgang i gjennomsnittlig likviditet i perioden med basis i utviklingen senere tid.

	2014	2015	2016	2017	2018
Rente (antatt utvikling NIBOR)	2,40 %	2,75 %	3,10 %	3,50 %	4,00 %
Margin på innskudd	0,90 %	0,90 %	0,90 %	0,90 %	0,90 %
Innskuddsrente	3,30 %	3,65 %	4,00 %	4,40 %	4,90 %
Gjennomsnittlig likviditet	kr 50 000 000	kr 45 000 000	kr 40 000 000	kr 40 000 000	kr 40 000 000
Renteinntekter	kr 1 650 000	kr 1 642 500	kr 1 600 000	kr 1 760 000	kr 1 960 000

Tabell 6: Innskuddsrente og renteinntekter

Når det gjelder lånerenter, har kommunen flere lån med forskjellige betingelser. I underkant av 50 % av lånene løper til flytende rente fordi kommunen har inngått rentebindingsavtaler for å begrense effekten av rentesvingninger på kommuneøkonomien.

Rentebytteavtale	Avtale	Beløp	Betingelse	Løpetid
Rentebinding - Nordea	Fast til flytende	100 000 000	4,81 %	Nov 2018
Rentebinding - Nordea	Fast til flytende	38 500 000	3,26 %	Des 2018
Rentebinding - DnB	Fast til flytende	100 000 000	4,10 %	Mars 2021
Rentebinding - Nordea	Fast til flytende	54 000 000	3,47 %	Mars 2017
Sum rentebytteavtaler		292 500 000		

Tabell 7: Oversikt over kommunens rentebindinger på lån.

Disse rentebytteavtalene medfører at store deler av kommunens gjeld er upåvirket av renteendringer på kort sikt.

Tabellen under viser underlaget for beregning av rentekostnader i økonomiplanen.

	2014	2015	2016	2017	2018
Lånemasse 1/1	566 978 000	619 808 000	640 797 000	652 106 000	647 908 000
Rentebinding - Nordea	4 810 000	4 810 000	4 810 000	4 810 000	4 810 000
Rentebinding - Nordea	1 255 100	1 255 100	1 255 100	1 255 100	1 255 100
Rentebinding - DnB	4 102 500	4 102 500	4 102 500	4 102 500	4 102 500
Rentebinding - Nordea	1 873 800	1 873 800	1 873 800	1 873 800	1 873 800
Sum lån bundne	292 500 000	292 500 000	292 500 000	292 500 000	292 500 000
Sum rente bundne lån	12 041 400	12 041 400	12 041 400	12 041 400	12 041 400
Lån Flytende (lånemasse-bundne lån)	274 478 000	327 308 000	348 297 000	359 606 000	355 408 000
Rente flytende	7 273 667	7 364 430	9 055 722	10 788 180	12 439 280
Renteforutsetning flytende lån	2,65 %	2,25 %	2,60 %	3,00 %	3,50 %
Rentebelastning inkl. VAR	19 315 000	19 406 000	21 097 000	22 830 000	24 481 000

Tabell 8: Lånerenter

Som tabellen viser er rentekostnad summen av renter på de faste avtalene, og andel flytende lån multiplisert med et anslag på renteutvikling i perioden.

Pensjon

Pensjonskostnadene i kommunene er varslet å øke betydelig i årene som kommer. Premieavviket er betydelig i Risør kommune, og en større andel av våre frie midler vil fremover gå med til å dekke inn den amortiserte kostnaden vi skyver foran oss. Rådmannen har i Handlingsprogram og økonomiplan 2015-2018 gjort tiltak for å

gjøre kommunen uavhengig av denne «liksuminntekten» og forberede driften på den kommende kostnadsøkningen som det akkumulerte premieavviket vil gi.

Utbytte Agder Energi

Kommunen har over tid hatt forskjellige strategier for budsjettering av utbytte fra Agder Energi AS. Kommunen har en relativt stor eierpost i selskapet, og utbytte er og har vært en betydelig inntekt for kommunen.

Rådmannen har i planperioden videreført ordningen som ble vedtatt i 2013 hvor vi legger til grunn et «fast» utbytte fra selskapet, og balanserer avviket mot disposisjonsfondet hvert år.

Rådmannen foreslår at Risør kommune budsjetterer med et overskudd i selskapet på kr. 700 millioner pr år i perioden. Men en eierandel på 1,17 %, vil dette gi en inntekt for kommunen på kr. 7 254 000,- pr. år. Beløpet er ikke justert for deflator eller inflasjon.

	2014	2015	2016	2017	2018
Andel	1,17 %	1,17 %	1,17 %	1,17 %	1,17 %
Restultat	700 000 000	700 000 000	700 000 000	700 000 000	700 000 001
Utbyttegrunnlag*	620 000 000	620 000 000	620 000 000	620 000 000	620 000 001
Utbytte Risør	-7 254 000	-7 254 000	-7 254 000	-7 254 000	-7 254 000

Tabell 9: Utbytte fra Agder Energi – forslag til budsjett.

* Utbyttegrunnlaget utgjør 500 mill pluss 60 % av overskytende av resultatet.

Dette vil bety at dersom resultatet i Agder Energi AS varierer som vist under, vil avvik mellom budsjett og faktisk utbetalt kunne føres mot fond.

	Alt 1	Alt 2	Alt 3	Alt 4	Alt 5
Andel	1,17 %	1,17 %	1,17 %	1,17 %	1,17 %
Restultat	600 000 000	650 000 000	700 000 000	850 000 000	900 000 000
Utbyttegrunnlag	560 000 000	590 000 000	620 000 000	710 000 000	740 000 000
Budsjettert utbytte	-7 254 000	-7 254 000	-7 254 000	-7 254 000	-7 254 000
Utbetalt utbytte	-6 552 000	-6 903 000	-7 254 000	-8 307 000	-8 658 000
Avsetning til fond	0	0	0	-1 053 000	-1 404 000
Bruk av fond	702 000	351 000	0	0	0

Tabell 10: Utbytte fra Agder Energi AS – eksempel.

Som eksempelet over viser, vil et resultat på under kr. 700 mill. i selskapet føre til bruk av fond, mens et resultat på over 700 mill. vil føre til avsetning til fond.

Lønnsoppgjør

Handlingsprogrammet legges i 2015 kroner og justeres ikke for lønns og prisvekst i perioden. Skatt og rammetilskudd fra staten baseres på de samme forutsetninger. Det er derfor ikke lagt inn forutsetninger for lønnsutvikling i perioden, og lønnsavsetningen som er beregnet for å dekke oppgjøret i 2014 videreføres derfor i hele perioden.

Lønnsoppgjøret i 2015, er her budsjettert med en lønnsvekst på 3,3 %. Planen setter av kr. 7 000 000,- til neste års lønnsoppgjør. Avsetningen kan fremstå som optimistisk med utgangspunkt i pågående hovedforhandlinger i 2014.

Tallene for skatt og rammetilskudd er justert med samme lønnsvekst i deflator.

Deflator

Hele økonomiplanen er lagt i 2015 kroner. For å oppjustere tallene fra 2014 til 2015 – kroner, er det lagt til grunn en deflator på 3,0 %. Denne består av en lønnsvekst på 3,3 % og en prisvekst på 2,4 %. Skatt og rammetilskudd er oppjustert med denne deflator.

Endelig deflator blir ikke kjent før i statsbudsjettet for 2015.

Eiendomsskatt

Risør kommune innførte eiendomsskatt i 2003, og var forpliktet til å justere takstene etter 10 år. I budsjettet for 2013 ble det gjort en kontorforretning som innebar at en kostbar re-taksering av alle eiendommene kunne unngås, og eiendomsskattegrunnlaget ble økt med 10 % og ytterligere 10 % i 2014 budsjettet. Takstene er ikke endret i planperioden. Summene er basert på 2014 budsjett og en estimert økning på kr.100.000 pr år fordi det bygges flere eiendommer som ilegges eiendomsskatt.

8.2.2 Felles inntekter og utgifter

Tabellen under viser det kommunen har av felles inntekter og utgifter. Inntekter er i hovedsak inntekter fra skatt og rammetilskudd, forskjellige finansieringsordninger, eiendomsskatt og finansinntekter. På utgiftssiden finner vi stort sett finanskostnader, med renter og avdrag som de største postene.

	Opprinnelig budsjett 2014	Prognose 2014 rev. Bud	2015	2016	2017	2018	
Felles inntekter og utgifter							
Kompensasjon fra Husbanken	-3 525 000	-3 525 000	-3 525 000	-3 500 000	-3 468 000	-3 428 000	1
Reform 97	-395 000	-395 000	-388 000	-380 000	-219 000	0	2
Mva. komp investeringer	0	0	0	0	0	0	3
Motpost kalk.renter VAR området	-3 075 000	-3 075 000	-3 723 000	-4 126 000	-4 394 000	-4 587 000	4
Rammetilskudd fra staten	-177 241 000	-177 418 000	-177 523 000	-177 523 000	-177 523 000	-177 525 000	5
Inntektsutjevning	-32 265 000	-30 961 000	-31 711 000	-31 711 000	-31 711 000	-31 711 000	5
Skjønnsmidler	-1 700 000	-1 700 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	6
Distriktstilskudd	-4 371 000	-4 371 000	-8 049 000	-8 049 000	-8 049 000	-8 049 000	5
Trekk		0	726 000	726 000	726 000	726 000	7
Skatt på formue og inntek	-134 792 000	-134 171 000	-137 423 000	-137 423 000	-137 423 000	-137 423 000	5
Eiendomsskatt	-16 353 000	-16 353 000	-16 453 000	-16 553 000	-16 653 000	-16 753 000	8
Eiendomsskatt (verk og bruk)	-1 010 000	-1 010 000	-1 010 000	-1 010 000	-1 010 000	-1 010 000	8
Motpost avskrivninger	-4 226 000	-4 226 000	-4 997 000	-5 070 000	-5 038 000	-5 104 000	4
Sum frie inntekter	-378 953 000	-377 205 000	-385 576 000	-386 119 000	-386 262 000	-386 364 000	
Finansinntekter							
Renteinntekter	-1 650 000	-1 650 000	-1 643 000	-1 600 000	-1 760 000	-1 960 000	9
Renteinntekter fordringer	-72 000	-72 000	-72 000	-72 000	-72 000	-72 000	10
Utbytte Agder Energi AS	-7 254 000	-7 254 000	-7 254 000	-7 254 000	-7 254 000	-7 254 000	11
Mottatte avdrag Tjenna bh	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-5 000	0	12
Sum finansinntekter	-8 986 000	-8 986 000	-8 979 000	-8 936 000	-9 091 000	-9 286 000	
Samlede inntekter ramme 9	-387 939 000	-386 191 000	-394 555 000	-395 055 000	-395 353 000	-395 650 000	
Finanskostnader							
Bankgebyrer	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	13
Internkjøp- kun mot 7900	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	15
Renteutgifter	19 308 000	19 308 000	19 406 000	21 097 000	22 830 000	24 481 000	9
Overkurs 2004	908 000	908 000	908 000	908 000	908 000	908 000	14
Betalte avdrag	18 170 000	18 170 000	19 931 000	20 631 000	21 008 000	20 868 000	9
Bruk av disposisjonsfond	0	0	-800 000	-800 000	-300 000	-300 000	16
Avsetninger til disp fond.		0	0	0	0	0	16
Overføring til investering (mva.)	0	0	0	0	0	0	3
Sum finanskostnader	38 686 000	38 686 000	39 745 000	42 136 000	44 746 000	46 257 000	
Til fordeling drift	-349 253 000	-347 505 000	-354 810 000	-352 919 000	-350 607 000	-349 393 000	

Tabell 11: Felles utgifter og inntekter i perioden

Videre kommenteres den enkelte linje i tabellen over med referanse til punktet til høyre i tabellen.

1. Kompensasjon fra Husbanken

Kommunen mottar rente og avdragskompensasjon fra Husbanken på investeringer som inngår i forskjellige statlige ordninger.

	2014	2015	2016	2017	2018
Renteforutsetning	2,20 %	2,30 %	2,40 %	2,50 %	2,50 %
<i>Kompensasjonsordning</i>					
Omsorgsboliger/sykehjem	828 953	816 937	800 600	779 941	725 924
Skolebygg	284 957	269 346	251 250	230 670	199 622
Kirkebygg	53 839	51 935	49 653	46 993	42 264
Pågående prosj	196 949	201 550	205 773	209 618	204 889
<i>Sum rentekompensasjon</i>	1 364 698	1 339 768	1 307 276	1 267 222	1 172 698
Avdragskompensasjon	2 160 689	2 160 689	2 160 689	2 160 689	2 160 690
SUM	3 525 387	3 500 457	3 467 965	3 427 911	3 333 388

Tabell 12: Rente- og avdragskompensasjon fra husbanken.

Som tabellen viser mottar kommunen rentekompensasjon innenfor 3 ordninger; omsorgsboliger, skolebygg og kirkebygg.

2. Kompensasjon for Reform -97

Ifm. reform 97 ble kommunen pålagt å gjøre enkelte investeringer. Staten dekker rentene på lån til investeringene gjennom rentekompensasjon i 20 år. Risør kommune vil motta kompensasjon tom. 2017. Beløpene reduseres hvert år i takt med en forventet nedbetaling av lånene.

3. Mva kompensasjon på investeringer

Fra 2014 føres all mva. kompensasjon på investeringer føres i investeringsregnskapet og fører til reduksjon av finansieringsbehovet for investeringene.

4. Føringer mot VAR / selvkostområdene

Alle investeringer i VAR områdene skal dekkes av selvkost. Det betyr at kapitalkostnader knyttet til lån som finansierer investeringer i vann og avløp skal dekkes av avgifter. I og med at kommunens totale rente- og avdragskostnader føres samlet, kompenseres fellesområder med en intern overføring fra selvkostområdene. Tabellen viser to summer pr år.; en for samlet avdragskompensasjon og en for samlet rentekompensasjon⁴.

5. Overføringer fra staten – Skatt og rammetilskudd

Summene er hentet fra Tabell 1 i avsnitt 5.5.

⁴ Rentekompensasjonen er basert på gjennomsnittlig rente på 5-årige swaprente +0,5 %.

6. Skjønnsmidler

Fylkesmannen har hvert år en del midler som deles ut som skjønnsmidler til kommuner med spesielle utfordringer som ikke hensyntas i inntektssystemet. Risør kommune har mottatt mellom 1 og 1,7 mill. i slike skjønnsmidler de siste årene.

7. Trekk

For å korrigere de generelle driftsrammene som deles ut til enhetene for spesielle ordninger eller satsinger som skal kanaliseres til bestemte enheter, trekkes disse midlene ut av rammen til fordeling. For perioden 2015-2018 dreier dette seg om satsning innen helsestasjons- og skolehelsetjenesten, samt innen rustiltak og psykiatritjenesten.

8. Eiendomsskatt

Budsjettet for eiendomsskatt er kommentert tidligere i avsnitt 8.2.1 om forutsetninger.

9. Renteinntekter, renteutgifter og avdrag

Budsjettet for renteinntekter og renteutgifter er kommentert i avsnitt 8.2.1 om forutsetninger. Når det gjelder avdrag er disse omtalt i avsnitt 7.3.2 om investeringenes effekt på drifta.

10. Renteinntekter fordringer

Risør kommune krever inn renter for fordringer som ikke blir betalt i tide. Dette budsjetteres med et beløp som tilsvarer omtrent det som kom inn siste år.

11. Utbytte Agder Energi

Budsjettet for utbytte er omtalt tidligere i avsnitt 8.2.1 om forutsetninger.

12. Avdrag Tjenna barnehage

Risør kommune har gitt et lån til Tjenna barnehage som betales ned med kr. 10 000,- hvert år og er ferdig nedbetalt i 2017.

13. Bankgebyrer

Budsjettet dekker gebyrer som følger av vår bankavtale. Også utgifter til efaktura og faktura print bokføres her.

14. Overkurs 2004

Risør kommune kjøpte seg ut av en rentebytteavtale i 2004. Summen nedskrives over 27 år, og vil derfor være en utgiftspost tom. 2031.

15. Internkjøp

Det budsjetteres med en overføring til enhet for eiendom og tekniske tjenester på kr. 100 000,- for administrasjon av eiendomsskatten.

16. Disposisjoner mot fond

Det er budsjettert noe bruk av disposisjonsfond i planperioden til tiltak i Handlingsprogrammet som også tidligere har vært prioritert men ikke vedtatt. Det gjelder tiltak til opprydding av gamle eiendomssaker i 2015 og 2016, og Frisklivsentral i hele planperioden. Finansieringen av Frisklivsentralen er tiltenkt dekket av mindreforbruk på kommunal medfinansiering ifm Samhandlingsreformen som tidligere er avsatt på eget disposisjonsfond til nettopp dette tiltaket.

Rådmannen anser det som svært viktig å verne om disse «sparepengene» mht de økonomiske utfordringene vi ser i årene som kommer, spesielt med tanke på det voksende premieavviket.

8.2.3 Felles avsetninger

For å håndtere en del utfordringer felles, settes det av midler sentralt til en del ordninger, disse vises i tabellen under.

	Opprinnelig budsjett 2014	Prognose 2014	2015	2016	2017	2018
Felles inntekter og utgifter	-349 253 000	-347 505 000	-354 810 000	-352 919 000	-350 607 000	-349 393 000
Lønnsoppgjør	7 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000 1
Premieavvik pensjon	-6 963 000	-6 963 000	0	0	0	0 2
Læringer	1 591 000	1 591 000	1 632 000	1 632 000	1 632 000	1 632 000 3
Handlingsprogram	0	0	4 200 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000 4
Seniortiltak	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000 5
Valg	0	0	300 000	0	300 000	0 7
Avsetninger	2 328 000	2 328 000	13 832 000	12 832 000	13 132 000	12 832 000
Til fordeling	-346 925 000	-345 177 000	-340 978 000	-340 087 000	-337 475 000	-336 561 000

Tabell 13: Avsetninger

Videre kommenteres den enkelte linje i tabellen over med referanse til punktet til høyre i tabellen.

1. Lønnsoppgjør

Avsetningen og beregningen av den er omtalt tidligere under avsnitt 8.2.1 om forutsetninger.

2. Premieavvik pensjon

Netto premieavvik er fjernet som et ledd i en prosess med å gjøre driften i kommunen uavhengig av premieavviksinntekten. Ved å gjøre dette innebærer det at premieavviks-inntekten dekker amortiseringskostnadene i planperioden, og gir oss mulighet til å avsette det overskytende til et eget disposisjonsfond for premieavvik.

3. Læringer

Det er budsjettet med å ha 10 læringer i organisasjonen i hele perioden. Det er ikke funnet handlingsrom for å øke denne andelen i planperioden.

4. Handlingsprogram

Avsetningen til tiltak i handlingsprogrammet er tidligere vist i Tabell 5 i avsnitt 8.1.

5. Seniortiltak

Avsetningen til seniortiltak er videreført da det ikke er foretatt noen konkret endring i ordningen. Det er ikke tatt høyde for evaluering eller endring av ordningen i perioden selv om rådmannen ønsker å se på ordningen.

6. Valg

Det settes av penger sentralt til administrasjon av valg de årene dette skal gjennomføres. Det er satt av noe mer i 2015, da kommunevalg krever mer ressurser å gjennomføre enn stortingsvalg.

8.2.4 Oppsummert – til fordeling

Tabellen under viser total ramme til fordeling mellom driftsenhetene etter at både felles inntekter, felles utgifter og avsetninger er tatt hensyn til.

	Opprinnelig budsjett 2014	Prognose 2014	2015	2016	2017	2018
Felles inntekter og utgifter	-349 253 000	-347 505 000	-354 810 000	-352 919 000	-350 607 000	-349 393 000
Avsetninger	2 328 000	2 328 000	13 832 000	12 832 000	13 132 000	12 832 000
Til fordeling	-346 925 000	-345 177 000	-340 978 000	-340 087 000	-337 475 000	-336 561 000
Endring fra året før		1 748 000	5 947 000	891 000	2 612 000	914 000

Tabell 14: Rammer til fordeling på enhetene

Nedgangen fra 2014 til 2015 i disponible midler til drift er stor når man vet at 2014 budsjettet er stramt fra før, og kommunen må ta ned driften ytterligere i årene fremover.

8.3 FORDELING AV RAMMER

8.3.1 Prinsipper for fordeling

For å ”konvertere” dagens budsjett til et budsjett i 2015 kroner, er alle poster i vedtatt budsjett oppjustert med lønnsvekst, prisvekst eller deflatorjustert. Hvilken faktor som er brukt avhenger av type kostnad og konto.

Når dette er gjort for alle enheter, kommer behovet for rammer for å opprettholde dagens drift frem som vist under;

Fordeling		
	2014	2015
Rådmannen	30 318 000	22 978 870
Støttefunksjoner	9 981 000	10 329 141
Habilitering	28 444 000	29 378 011
Omsorg	92 525 000	95 582 411
Kultur	10 934 000	11 236 892
Plan og byggesak	1 544 000	1 633 094
VAR	0	0
Eiendom og tekniske tjenester	24 363 000	25 199 523
Barnehage og barneskole	89 544 000	92 533 284
Ungdomskole og VIRK	28 338 000	29 247 537
Kvalifisering	30 934 000	31 961 635
SUM	346 927 000	350 082 000

Tabell 15: Behov 2014

Tabellen viser at det totale behov fra alle enhetene for å opprettholde dagens drift er kr. 350 mill i 2015. Det samme behovet vil også ligge i resten av perioden i og med at hele økonomiplanen legges i 2015 kroner.

8.3.2 Økonomiske utfordringer i perioden

Dersom vi legger inn rammene til disposisjon som tidligere omtalt i avsnitt 8.2.4, får vi en oversikt som viser de økonomiske utfordringene for kommunen i perioden;

Fordeling 2015 - 2018					
	2014	2015	2016	2017	2018
Rådmannen	30 318 000	22 979 000	22 979 000	22 979 000	22 979 000
Støttefunksjoner	9 981 000	10 329 000	10 329 000	10 329 000	10 329 000
Habilitering	28 444 000	29 378 000	29 378 000	29 378 000	29 378 000
Omsorg	92 525 000	95 582 000	95 582 000	95 582 000	95 582 000
Kultur	10 934 000	11 237 000	11 237 000	11 237 000	11 237 000
Plan og byggesak	1 544 000	1 633 000	1 633 000	1 633 000	1 633 000
VAR	0	0	0	0	0
Eiendom og tekniske tjenester	24 363 000	25 200 000	25 200 000	25 200 000	25 200 000
Barnehage og barneskole	89 544 000	92 533 000	92 533 000	92 533 000	92 533 000
Ungdomskole og VIRK	28 338 000	29 248 000	29 248 000	29 248 000	29 248 000
Kvalifisering	30 934 000	31 962 000	31 962 000	31 962 000	31 962 000
Felles	-349 253 000	-354 810 000	-352 919 000	-350 607 000	-349 393 000
Avsetninger	2 328 000	13 832 000	12 832 000	13 132 000	12 832 000
SUM	0	9 103 000	9 994 000	12 606 000	13 520 000

2014 - kroner

2015 - kroner

Tabell 16: Fordeling av rammer

Vi ser at en videreføring av dagens drift justert for pris- og lønnsvekst, samt tiltak fra Handlingsprogrammet, skaper en underdekning ifht rammeforutsetningene som ligger til grunn på fellesområdene på ca 9,1 mill fra 2014 til 2015. Driftstiltakene fra Handlingsprogrammet utgjør 3,4 mill av denne underdekningen etter justering for bruk av fondsmidler.

8.3.3 Forslag til tiltak for å komme i balanse

Rådmannen vil i denne økonomiplanen foreslå at belastningen for å få kommunens økonomi i balanse fordeles jevnt mellom driftsenhetene (ostehøvelprinsippet). Dette vil føre til rammer for 2015 som vist under.

Fordeling 2015 - 2018				
	2015	2016	2017	2018
Rådmannen	22 381 000	22 381 000	22 381 000	22 381 000
Støttefunksjoner	10 060 000	10 060 000	10 060 000	10 060 000
Habilitering	28 614 000	28 614 000	28 614 000	28 614 000
Omsorg	93 097 000	93 097 000	93 097 000	93 097 000
Kultur	10 945 000	10 945 000	10 945 000	10 945 000
Plan og byggesak	1 591 000	1 591 000	1 591 000	1 591 000
VAR	0	0	0	0
Eiendom og tekniske tjenester	24 545 000	24 545 000	24 545 000	24 545 000
Barnehage og barneskole	90 127 000	90 127 000	90 127 000	90 127 000
Ungdomskole og VIRK	28 487 000	28 487 000	28 487 000	28 487 000
Kvalifisering	31 131 000	31 131 000	31 131 000	31 131 000
Felles	-354 810 000	-352 919 000	-350 607 000	-349 393 000
Avsetninger	13 832 000	12 832 000	13 132 000	12 832 000
SUM	0	891 000	3 503 000	4 417 000

Tabell 17: Utfordringer i perioden 2015-2018 etter at 2015 er balansert.

I tabellen er 2015 justert til balanse ved å redusere rammen for alle enhetene relativt sett like mye.

Som tabellen viser vil det være nødvendig for Risør kommune å legge langsiktige strategier for å begrense driftsutgiftene. Kommunen kommer til å få et vanskelig

budsjett også i resten av planperioden, og arbeidet med hvordan denne utfordringen skal løses bør starte så tidlig som mulig.

Etter at rammene for 2015 er justert, bearbeides utfordringer for resterende perioder etter samme prinsipp, og rammene for økonomiplanen blir dermed som vist i neste avsnitt.

8.3.4 Forslag til rammer for perioden

Rammene som vises i tabellen under er rådmannens forslag til økonomiplan for drifta i perioden 2015-2018.

Fordeling 2015 - 2018					
	2015-behov	2015	2016	2017	2018
Rådmannen	22 979 000	22 381 000	22 323 000	22 151 000	22 091 000
Støttefunksjoner	10 329 000	10 060 000	10 034 000	9 957 000	9 930 000
Habilitering	29 378 000	28 614 000	28 539 000	28 320 000	28 243 000
Omsorg	95 582 000	93 365 000	93 122 000	92 409 000	92 159 000
Kultur	11 237 000	10 945 000	10 916 000	10 832 000	10 803 000
Plan og byggesak	1 633 000	1 591 000	1 587 000	1 575 000	1 571 000
VAR	0	0	0	0	0
Eiendom og tekniske tjenester	25 200 000	24 545 000	24 481 000	24 293 000	24 227 000
Barnehage og barneskole	92 533 000	90 127 000	89 891 000	89 200 000	88 958 000
Ungdomskole og VIRK	29 248 000	28 487 000	28 413 000	28 195 000	28 119 000
Kvalifisering	31 962 000	31 589 000	31 508 000	31 269 000	31 186 000
Felles		-354 810 000	-352 919 000	-350 607 000	-349 393 000
Særskilte satsninger		-726 000	-726 000	-726 000	-726 000
Avsetninger		13 832 000	12 832 000	13 132 000	12 832 000
SUM		0	0	0	0

Tabell 18: Forslag til driftsrammer i perioden 2015 - 2018

Behovskolonnen gir uttrykk for hva enheten har behov for (i 2015 kroner) for å opprettholde dagens drift.

Videre følger en oversikt over alle enhetenes rammer og rammeutvikling i perioden, samt kommentarer til vesentlige endringer i rammene.

8.4 OVERORDNET RAMMEUTVIKLING I PERIODEN

8.4.1 Rådmannen og rådmannens stab

Som tabellen viser, vil rådmannen stå overfor et kutt på i underkant av kr. 600 000,- i budsjett for 2015 i forhold til fremskrevet behov.

Rådmannen	2014	2015-behov	2015	2016	2017	2018
Ramme	30 318 000	22 979 000	22 381 000	22 323 000	22 151 000	22 091 000
Endring fra året før/behov			-598 000	-58 000	-172 000	-60 000

Tabell 19: Rammer rådmannen – beløpet for 2014 er i 2014 kroner og beløpene 2015-2018 er i 2015 kroner.

Rådmannen har en stor reduksjon i sin ramme som følge av at utgifter til kommunal medfinansiering ifm Samhandlingsreformen faller bort i 2015 med ca 8 mill.

8.4.2 Enhet for støttefunksjoner

Som tabellen viser vil enheten stå overfor et kutt på rundt kr. 269 000,- i budsjett for 2015 i forhold til fremskrevet behov.

Støttefunksjoner	2014	2015-behov	2015	2016	2017	2018
Ramme	9 981 000	10 329 000	10 060 000	10 034 000	9 957 000	9 930 000
Endring fra året før/behov			-269 000	-26 000	-77 000	-27 000

Tabell 20: Rammer støttefunksjoner – beløpet for 2014 er i 2014 kroner og beløpene 2015-2018 er i 2015 kroner.

8.4.3 Enhet for habiliteringstjenester

Som tabellen viser vil enheten stå overfor et kutt på rundt kr. 764 000,- i budsjett for 2015, i forhold til fremskrevet behov.

Habilitering	2014	2015-behov	2015	2016	2017	2018
Ramme	28 444 000	29 378 000	28 614 000	28 539 000	28 320 000	28 243 000
Endring fra året før/behov			-764 000	-75 000	-219 000	-77 000

Tabell 21: Rammer habiliteringstjenesten – beløpet for 2014 er i 2014 kroner og beløpene 2015-2018 er i 2015 kroner.

8.4.4 Enhet for omsorg

Som tabellen viser, vil enheten stå overfor et kutt på rundt kr. 2,48 mill. i budsjett for 2015 i forhold til fremskrevet behov.

Omsorg	2014	2015-behov	2015	2016	2017	2018
Ramme	92 525 000	95 582 000	93 097 000	92 854 000	92 141 000	91 891 000
Endring fra året før/behov			-2 485 000	-243 000	-713 000	-250 000
Særskilt fordelt satsningsområde			268 000	268 000	268 000	268 000
Ramme korrigert for satsninger			93 365 000	93 122 000	92 409 000	92 159 000

Tabell 22: Rammer omsorg – beløpet for 2014 er i 2014 kroner og beløpene 2015-2018 er i 2015 kroner.

Behovsavviket reduseres med kr.268 000 som enheten får særskilt tildelt i rammen som følge av satsningene i rammetilskuddet. Beløpet skal gå til dekning av satsning innen Rus og Psykiatri.

8.4.5 Enhet for kultur

Som tabellen viser vil enheten stå overfor et kutt på rundt kr. 292 000,- i budsjett for 2015 i forhold til fremskrevet behov.

Kultur	2014	2015-behov	2015	2016	2017	2018
Ramme	10 934 000	11 237 000	10 945 000	10 916 000	10 832 000	10 803 000
Endring fra året før/behov			-292 000	-29 000	-84 000	-29 000

Tabell 23: Rammer kultur – beløpet for 2014 er i 2014 kroner og beløpene 2015-2018 er i 2015 kroner.

8.4.6 Enhet for plan og byggesak

Som tabellen viser vil enheten stå overfor et kutt på rundt kr. 42 000,- i budsjett for 2015 i forhold til fremskrevet behov.

Plan og byggesak	2014	2015-behov	2015	2016	2017	2018
Ramme	1 544 000	1 633 000	1 591 000	1 587 000	1 575 000	1 571 000
Endring fra året før/behov			-42 000	-4 000	-12 000	-4 000

Tabell 24: Rammer plan og byggesak – beløpet for 2014 er i 2014 kroner og beløpene 2015-2018 er i 2015 kroner.

8.4.7 Enhet for eiendom og tekniske tjenester

Som tabellen viser vil enheten stå overfor et kutt på rundt kr. 655 000,- i budsjett for 2015 i forhold til fremskrevet behov.

Eiendom og tekniske tjenester	2014	2015-behov	2015	2016	2017	2018
Ramme	24 363 000	25 200 000	24 545 000	24 481 000	24 293 000	24 227 000
Endring fra året før/behov			-655 000	-64 000	-188 000	-66 000

Tabell 25: Rammer eiendom og tekniske tjenester – beløpet for 2014 er i 2014 kroner og beløpene 2015-2018 er i 2015 kroner.

8.4.8 Enhet for barnehage og barneskole

Som tabellen viser vil enheten stå overfor et kutt på rundt kr.2 406 000,- i budsjett for 2015 i forhold til fremskrevet behov.

Barnehage og barneskole	2014	2015-behov	2015	2016	2017	2018
Ramme	89 544 000	92 533 000	90 127 000	89 891 000	89 200 000	88 958 000
Endring fra året før/behov			-2 406 000	-236 000	-691 000	-242 000

Tabell 26: Rammer barnehage og barneskole – beløpet for 2014 er i 2014 kroner og beløpene 2015-2018 er i 2015 kroner.

8.4.9 Enhet for ungdomskole og voksenopplæring

Som tabellen viser vil enheten stå overfor et kutt på rundt kr.761 000,- i budsjett for 2015 i forhold til fremskrevet behov.

Ungdomskole og VIRK	2014	2015-behov	2015	2016	2017	2018
Ramme	28 338 000	29 248 000	28 487 000	28 413 000	28 195 000	28 119 000
Endring fra året før/behov			-761 000	-74 000	-218 000	-76 000

Tabell 27: Rammer ungdomsskole og voksenopplæring – beløpet for 2014 er i 2014 kroner og beløpene 2015-2018 er i 2015 kroner.

8.4.10 Enhet for kvalifisering

Som tabellen viser vil enheten stå overfor et kutt på rundt kr.831 000,- i budsjett for 2015 i forhold til fremskrevet behov.

Kvalifisering	2014	2015-behov	2015	2016	2017	2018
Ramme	30 934 000	31 962 000	31 131 000	31 050 000	30 811 000	30 728 000
Endring fra året før/behov			-831 000	-81 000	-239 000	-83 000
Særskilt fordelt satsningsområde			458 000	458 000	458 000	458 000
Ramme korrigert for satsninger			31 589 000	31 508 000	31 269 000	31 186 000

Tabell 28: Rammer kvalifisering – beløpet for 2014 er i 2014 kroner og beløpene 2015-2018 er i 2015 kroner.

Behovsavviket reduseres med kr.458.000 som enheten får særskilt tildelt i rammen som følge av satsningene i rammetilskuddet. Beløpet skal gå til dekning av satsning innen Helsestasjonstjenesten og skolehelsetjenesten og vil trolig gå til dekning av økt stilling helsesøster (30 %) og delfinansiering av psykologstilling.

9) Oppsummering og konklusjon

Handlingsprogrammet som legges frem for perioden 2015 til 2018 har mange gode tiltak som administrasjonen gjerne ønsker å få gjennomført, men realiteten innhenter oss når vi tar et blick på økonomidelen. Det er lite rom for å gjennomføre tiltak med økonomisk konsekvens når enhetenes rammer er så reduserte som det her legges frem. Rådmannen ønsker derfor å legge frem en nøktern plan for årene som kommer.

Risør kommune har over flere år hatt store investeringsbudsjetter, og i 2013/2014 har mange av de største kommet til realisering. Vi har nå gjennomført mange av de store, viktige investeringer i skole, kultur og helse, og må nå holde igjen på videre investeringer slik at vi ikke blir sittende igjen uten midler til å drifte disse investeringene.

Når det gjelder driftsdelen av økonomiplanen, er rammene trange som vanlig. Finanskostnadene spiser opp større og større andel av «kaken», og gir mindre handlingsrom for den ordinære driften i kommunen.

Enhetslederne vil komme tilbake i budsjettprosessen for 2015 med mer utfyllende kommentarer til konsekvensene ved driftsrammene som er fordelt i denne økonomiplanen.

Med dette legger rådmannen frem et handlingsprogram for perioden 2015-2018 og en økonomiplan for samme periode som er i balanse.

DEL V: VEDLEGG

Vedlegg 1: Tiltak i handlingsprogram for 2014-2017

Tiltak som er gjennomført/ventes sluttført i 2014 eller tas videre i drift og derfor ikke tatt med videre i handlingsprogram for 2015-2018 er merket med grønt.

Tiltak som videreføres/foreslås endret i handlingsprogram for 2015-2018 er merket med gult.

Tiltak som utgår fordi de er innarbeidet i nye tiltak eller ikke prioriteres i handlingsprogram for 2015-2018 er merket med rødt.

Tiltak/Utredning/Pådriver	Status per juni 2014	Ansvar
Kunnskap: Vi skal ha skoleresultater over landsgjennomsnittet		
Oppvekstplan (U)	Videreføres	RÅD
Risør barneskole (T)	Gjennomføres 2014	ETT
ENØK svømmehallen (T)	Gjennomføres 2014	ETT
IT utstyr (T)	Gjennomføres 2014	BS
Ungt entreprenørskap (T)	Videreføres i drift	RÅD
Kunnskap: Vi skal utvikle talenter innen kunst, kultur og idrett		
Ingen konkrete tiltak i forrige handlingsprogram		
Regional utvikling: Vi skal styrke det interkommunale samarbeidet		
Ny kommunestruktur (U)	Videreføres	RÅD
Felles barnevern (U/T)	Videreføres	BVT
Håndholdte enheter til Habilitering og Omsorg (T)	Videreføres	OMS/HAB
Interkommunalt samarbeid om kart- og oppmålingstjenester (U)	Videreføres	BYG
Regional utvikling: Vi skal delta aktivt i utvikling av regionen		
Næringsplan (U)	Videreføres	RÅD
BeyondRisør (U)	Videreføres, endres	RÅD
Miljøsertifisering – Miljøfyrtårn (T)	Videreføres i drift	ETT
Attraktivitet: Vi skal være en kommune der flere flytter inn enn ut		
Utvidelse av Fargeskrinet Barnehage (U)	Utredet. Bygges ved behov	BHG
Utvidelse av Trollstua (Randvik) Barnehage (T)	Utredet. Bygges ved behov	BHG
Ny Barnehage på Akland / Moen (U)	Utsatt. Avventer behov	BHG
Åpningstider i barnehagene (T)	Videreføres i drift	BHG
Flyktninger – mottak og boliger (T)	Inkludert i annet tiltak	NAV
Rehabilitering ungdomshuset (U/T)	Erstattet av annet tiltak	ETT
Bruk av ledige sentrumsbygg (U)	Gjennomføres 2014	KUL

Tiltak/Utredning/Pådriver	Status per juni 2014	Ansvar
Oppgradering av lekeplasser og løkker (T)	Gjennomføres 2014	ETT
Arealanalyse Leideren / Flisvika inkludert kyststi (U)	Videreføres	RÅD
Utbedring av Kvernvikveien (U)	Videreføres i drift	ETT
Båthavn Søndeled / Jeppestrand (U)	Videreføres	ETT
Oppgradering av kommunale veier - fast dekke (T)	Videreføres	ETT
FV 416 (P)	Videreføres	BYG
Stamveinettt – E18 parsell Vinterkjær (P)	Videreføres	RÅD
Hovedplan vann og avløp (T)	Videreføres	ETT
Oppgradering av renseanlegget på Røed (T)	Inkludert i Hovedplan VA	ETT
Bossvik – Hjembu - Røed avløp (T)	Ikke behov	ETT
Tangengata - vann og avløp (T)	Avventer - Flisvika	ETT
Vann og avløp Røysland krets (U)	Inkludert i Hovedplan VA	ETT
Vann og avløp Gjernes (T)	Videreføres	ETT
Buvikveien & Fiskerihavn (T)	Avventer - Holmen	ETT
Reguleringsplan Hasalen (U)	Videreføres	BYG
Næringsarealer (T)	Videreføres/endres	RÅD
Bio-varme Moland øst (U)	Ikke behov	RÅD
Markedsføring (T)	Videreføres i drift	BYG
“Risør Vekst” (U)	Videreføres	RÅD
Attraktivitet: Vi skal ha mer besøk		
Utstyr til parkeringsordningen (T)	Gjennomføres 2014	ETT
Parkering i sentrum (U)	Videreføres	RÅD
Det historiske Risør (U/T)	Videreføres	KUL
Stangholmen (T)	Videreføres	ETT
Kommunale kaier (T)	Videreføres	ETT
Moen (T)	Videreføres	ETT
Omlegging av Risør Frivilligsentral (T)	Gjennomføres 2014	KUL
Omlegging av turistinformasjonen (T)	Videreføres	KUL
Utvikling av Torvet (T)	Prioriteres ikke	RÅD
Bobiler (U)	Videreføres/endres	RÅD
Organisasjons-/tjenesteutvikling: Administrasjonen		
Kommuneplan (U)	Gjennomføres 2014	RÅD
Plan for avvikling av uønsket deltid (U)	Videreføres/endres	STØ
Evalueringsplan av seniortiltak (U)	Videreføres	STØ
Kompetanseplan (U)	Videreføres	RÅD
Revisjon av internkontrollsystem (T)	Videreføres	RÅD
Vitinn (U/T)	Avviklet 2014	STØ
Rullering av planstrategi (U)	Videreføres	RÅD

Tiltak/Utredning/Pådriver	Status per juni 2014	Ansvar
Organisasjons-/tjenesteutvikling: Helse og omsorg		
Rehabilitering Sandnes ressurscenter (T)	Gjennomføres 2014	ETT
Tilpasning Linken (T)	Videreføres	ETT
Dagsenter psykiatri (T)	Gjennomføres 2014	ETT
Styrke bemanning av boliger for personer med psykiske lidelser (T)	Erstattet av annet tiltak	OMS
Bemanning psykisk helse (T)	Videreføres	OMS
“Psykisk helse barn og unge i skolen” (T)	Vurderes i drift	RÅD
Frisklivssentral (T)	Videreføres	OMS
Tilpasse Tjennasenteret (U)	Inkludert i annet tiltak	OMS
Kommunale utleieboliger (U)	Videreføres/endres	RÅD
Etablering av kommunalt hjelpemiddellager (U)	Inkludert i annet tiltak	OMS
Forebygge innleggelser på sykehus (T)	Erstattet av annet tiltak	OMS
Legevakttjenesten (U)	Gjennomføres 2014	RÅD
Etablering av kommunalt øyeblikkelig hjelp døgnopphold tilbud (T)	Videreføres	RÅD
Garasjer til beboere i Orreveien ressurscenter (T)	Videreføres	ETT
Kommunelegefunksjonen (U)	Gjennomføres 2014	RÅD
Samlokalisering av helsetjenester i Helsehus (U)	Erstattet av annet tiltak	RÅD
Organisasjons-/tjenesteutvikling: Sosiale tjenester		
Forsterkede boliger til bostedsløse (T)	Gjennomføres 2014	ETT
SLT modellen (T)	Videreføres i drift	OMS
Organisasjons-/tjenesteutvikling: Tekniske tjenester og forvaltning		
Etterslep fornying biler/maskiner (T)	Videreføres	ETT
Økt bemanning av vaktmester- og tekniske driftstjenester (T)	Videreføres	ETT
Landbruk i fokus (T)	Videreføres	BYG
Nytt verksted / brannstasjon (T)	Videreføres/endres	ETT
Utvidelse av kirkegård / minnelund (T)	Videreføres	ETT
Vedlikeholdsplan for kommunale bygg (U)	Videreføres	ETT
Oppgradering av kommunale areal på øyene i skjærgård/fjorder (T)	Videreføres i drift	ETT
Kommunale bruer (T)	Videreføres	ETT
Skilting av nye veinavn (T)	Videreføres	ETT
Gamle kommunale eiendomssaker (T)	Videreføres	BYG
Organisasjons-/tjenesteutvikling: Kultur		
Ny Risør bok (T)	Videreføres	KUL

Vedlegg 2: Utskiftingsplan biler og utstyr

Bil/maskintype	Årsmodell	Naturlig utskiftingsår	Planlagt utskifting			
			2015	2016	2017	2018
Nissan	2001	2011	400 000			
Gresskl. Kj.st.myra	2007	2012	100 000		100 000	
Snøfres	2003	2013	100 000			
Feievals	2003	2013	100 000			
Renault Kangoo Vare	2003	2013		300 000		
Citroen Berlingo	2003	2013	300 000			
Gressklipper	2004	2014	50 000			
Toyota 100	2005	2015		300 000		
Kantklipper	2010	2015			400 000	
Klippeaggr	2010	2015				110 000
Fliskutter	2010	2015		200 000		
Renault Kangoo Vare	2005	2015			300 000	
Ht spyler	2013	2018				400 000
VW transporter Vare	2008	2018				300 000
Liten lastebærer - ny			1 000 000			
SUM			2 050 000	800 000	800 000	810 000

Vedlegg 3: Plan for utskifting ihht. hovedplan for vann og avløp

Tiltak	Totalt i perioden	2015	2016	2017	2018
Rørbruddsventil Østebømyrheia	300 000		300 000		
Overbygg p-stasjon Krantoppen	200 000	200 000			
Trykkøkningstasjon Furumveien/Sirisvei	600 000	600 000			
Bossvik VBA - oppgradering	750 000			750 000	
Vannmengdemålere for registrering av vannforbruk	160 000				160 000
Totalt - Vann	1 850 000	800 000	300 000	750 000	160 000
Oppgradering av Sagjordet kloakk pumpestasjon	700 000	700 000			
Overbygg Vasshjulodden kloakk pumpestasjon	250 000		250 000		
Overbygg Plassen kloakk pumpestasjon	250 000		250 000		
Oppgradering av vanninnlegg i kloakk pumpestasjoner	200 000	100 000	100 000		
Oppgradering kommunikasjon på følgende stasjoner: Hjembu, Ørsmålen, Plassen, Vasshjulodden	280 000	140 000	140 000		
Kloakkpumpestasjon - Korstvedveien	850 000	850 000			
Røed Renseanlegg - rehabilitering	1 300 000	1 300 000			
Søndeled Renseanlegg - rehabilitering	500 000			500 000	
Bossvik RA - rehabilitering	500 000				500 000
Totalt - Avløp	4 830 000	3 090 000	740 000	500 000	500 000
Sanering av felleskummer	1 560 000	520 000	520 000		520 000
Sanering i Hasdalgata fra Livbeltefabrikken til Storgt	3 400 000		1 700 000	1 700 000	
Sanering Tjenngata mot Carstensengt	500 000	500 000			
Sanering Buvikbakken fra Almeveien + fra Dalen	2 300 000	1 150 000	1 150 000		
Sanering Tangengata (Tangentorvet) inkl. pumpestasjon	1 700 000	1 700 000			
Sanering Konvallveien (nedre + øvre)	3 000 000			1 500 000	1 500 000
Sanering Sirisvei (mot Skiveien)	1 100 000	1 100 000			
Sanering Lyngveien	1 300 000			1 300 000	
Sanering Kastellveien	1 700 000		1 700 000		
Sanering Viddefjell-/Vardeveien	1 700 000				1 700 000
Totalt - Saneringsprosjekter	18 260 000	4 970 000	5 070 000	4 500 000	3 720 000
Investeringsbehov i perioden	24 940 000	8 860 000	6 110 000	5 750 000	4 380 000

Utdrag fra vedtatt Hovedplan, med justeringer per juni 2014.

Tiltak som ikke er planlagt gjennomført i perioden er ikke med i oversikten.

Vedlegg 4: Oppgradering av kommunale veier

Tiltaksplan – oppgradering av kommunale veier (grusveier)

Kriterier og valg for oppgradering av kommunale veier.

1. Belastning/trafikk tetthet
2. Veiens nåværende standard
3. Vedlikeholdskostnader

Veinavn	Nåværende standard	Belastning/trafikk tetthet	Utbedringer bærelag	Prioritering
Øyaveien		12 husstander 60 hytter	Stabilt	1
Åmlandsveien	Grus/asfalt	5 husstander (fra Åsvikveien)	Må skiftes	2
Sørbøveien	Grus/asfalt	8 husstand	Skiftes	3
Auslandsveien	Grus	4 husstander	Delvis skiftes	5
Torbjørnsdalen	Grus	Gjennomgangsvei	Skiftes	6
Daleveien	God standard	3 husstander	Stabilt	7
Sjåvågveien	God standard	3 husstander	Stabilt	8
Hansemyrveien	Grus	5 husstander	Skiftes	9
Ørmdalstranda	Grusvei/delvis ny på 90-tallet	4 husstander	Delvis skiftes	10
Kjødvika	Grus	5 husstander	Skiftes	11
Hasdalen	Grus	6 husstander	Skiftes	12

Tiltaksplanen videreføres fra 2014 med nye investeringsmidler.

Vedlegg 5: Vedlikehold av kommunale bygg

Pri	Område/Bygg/tiltak	Sum	2015	2016	2017
	Administrasjonsbygg	400 000			
	Kommunehuset				
	Skrapes/males	250 000			250 000
	Lys p-plass	50 000			50 000
	Brannstasjonen				
	Nytt verksted/brannstasjon/lager/garasje under vurdering				
	Kirkegt. 1				
	Sjekke gjennomføringer og takstein på tak	50 000	50 000		
	Snøfangere på hele taket mot Kirkegata	50 000	50 000		
	Barnehager	115 000			
	Fargeskrinet				
	Varmekabler i takrenner	65 000	65 000		
	Flytting- endringer av gjerder, endring av uteområdet	50 000		50 000	
	Maurtua (leies- tidsbegrenset)				
	Rep inngangsparti / Oppgradere uteområdet				
	Skolebygg	1 750 000			
	Risør barneskole (inkl SFO-bygget)				
	Tilføring av jord og rydding av trær	50 000			50 000
	Maling og utbedring av råtskader	100 000		100 000	
	Lekebod, utbedring av råtskader	50 000	50 000		
	Søndeled barneskole				
	<i>Ny skole oppført i 2013</i>				
	Hope barneskole				
	Solskjerming personalrom/forming, nye vinduer	190 000	190 000		
	Ny takpapp på gymsal, takrenner, nedløpsrør, vindskeibesl	400 000			
	Beise barnehage	60 000		60 000	
	Innvendig belysning av gymsal	40 000		40 000	
	Utvendige arb: gjerder, belysning idrettsplass, rampe for rullestol, skoleklokke, sanering av pumpebrønn, leskur gjort containere	100 000			100 000
	Risør ungdomsskole				
	Nytt låssystem og magnetkortlåser	210 000	210 000		
	Jord og beplantning av uteområdet	50 000		50 000	
	Male hele bygget	300 000		300 000	
	Motorbygget				
	Skifte ut råtten kledning	100 000	100 000		
	Male hele bygget	80 000	80 000		
	Skifte glass i porter inn til verksted	20 000		20 000	
	Institusjoner	2 380 000			
	Frydenborgsentret				
1	Takrenner	120 000	120 000		
2	Utvide autom. styring varmeanlegg	100 000			100 000
3	Utlekking, isolasjon og kledning fløy F, dør kjøkken/stue	240 000	240 000		
4	Skifte skyvedør i rom 144, (pianobaren)	50 000		50 000	
5	Skifte 3 stk vinduer mot vest rom 5-144	30 000		30 000	

Pri	Område/Bygg/tiltak	Sum	2015	2016	2017
6	Skifte takvinduer på avd 5 2 stk	30 000	30 000		
7	Skifte takpapp på avd 5	400 000	400 000		
8	Fasade på avd 5 og kontorfløy. Stort varmetap	300 000	300 000		
9	Taklekkasje på kontorfløy. Kommer fra veranda avd 9	100 000	100 000		
10	Termostat til varmekabel i nedløpsrør, takrenne avd 5	50 000			50 000
11	Innsig av vann i heis avd 5, samt skifte alle elektrodeler (30år)	50 000			50 000
12	Montere trapp i atrium for rømningsvei brann	50 000			50 000
13	Montering av vannmåler på anneks til SD anlegg	10 000			10 000
14	Utvendig maling av hele bygningsmassen	500 000	500 000		
15	Sanering av slamskiller	10 000			10 000
16	Godkjent plass for vasking av søppelkontainere	50 000		50 000	
17	Automatisere oppstart av varmeanlegg etter strømstans.AA??	10 000			10 000
18	Nødlysanlegg (elektro skagerag kommer med vurderinger)	50 000	50 000		
19	Utskifting av kjøkkeninnredninger i flere avdelinger				
20	Montering av gjerde avd 9 til over tak over avd 5	30 000			30 000
21	Skifte utelysstolper antall??				
22	Støy fra vent.anlegg avd 8				
23	Ny takpapp på avd 5	200 000	200 000		
	Utleieboliger	2 249 000			
	Dueveien 12 A				
1	Oppgradering bad, kjøkken m.v.	200 000			200 000
	Tyriveien 15				
1	Oppgradering leiligheter 15 A - D	200 000	200 000		
2	Tak/vinduer/dører/kledning/maling	100 000	100 000		
	Sandnes Ressurssenter				
1	Hovedhus males og legges nytt tak	360 000			
2	To rekkehus males	100 000		100 000	
3	"Heimen" nytt tak og males (rehablitteres??)	1 000 000		1 000 000	
4	Båthuset- utbedre råteskader	50 000			50 000
5	Gjerde rundt kontorbygg ferdigstilles	20 000		20 000	
6	Sette opp skur til søppeldunker	15 000			15 000
7	Merke opp parkeringsplass	1 000		1 000	
8	Ny rampe opp til kontorbygg (universelt utformet)	3 000			3 000
9	Gatebelysning inn til hus 4 og 5	50 000		50 000	
	Brattstø 6				
1	Maling Brattstø 8	150 000		150 000	
	Næringsbygg	480 000			
	Rådhuset				
	Vaske hele bygget og male slitte flater. Belistning rundt vinduer sjekkes	250 000	250 000		
	Kragsgt. 48				
	Kragsgt 48,Vaske og male hele bygget. Sprekker i mur, Skifte vindskeibord v/heisesjakt	200 000	200 000		
	Strandgt. 10				
	Strandgt 10 politistasjon. Maling utv. Skifte nødlys. Styring av utv varmekabler.	30 000	30 000		
	Idrettsbygg	105 000			
	Idrettsbygget Hele bygget er under vurdering)				
1	Fjerne utv beplantning og asfaltere				
2	Montere brannalarm				

Pri	Område/Bygg/tiltak	Sum	2015	2016	2017
3	Bygge om ventilasjonskanaler v/fyrrom/gang og montere vifter				
4	Renovering av basseng, vegger og gulv. Tette lekkasje i bassenget				
5	Fliser løsner rundt gangareal i bassenget				
6	Renoveredusjer i 2.etg.				
7	Nordre luftinntak kaldtloft lekker ved nedbør og vind				
8	Styring av ventilasjon og basseng og badstuovner				
9	Utskifting av dørlåser på dør og dusjer ut fra basseng				
10	Klamring og opplegg av nye rør i kjeller i tilknytning til bassenget				
11	Risørhallen				
12	Nye rømningsdører	100 000		100 000	
13	Rette opp dører i kjeller	5 000		5 000	
	Kulturbygg	200 000			
	Risørhuset				
	Nyrenovert 2013				
	Prestegt 9 museum.)Bygningen under vurdering)				
	Skansen				
	Vaske og male hele bygningen utvendig	200 000	200 000		
	Innvendig oppgradering vurderes når bruken av bygget blir klarlagt				
	Alderssentret , Sykhusgata 7 og 9	880 000			
	Heissjakt nordside Sykhusgt 7, vaskes skrapes og males	10 000	10 000		
	Carstensgt 23, Sør og nordvegg. Skifte kledning	50 000	50 000		
	Carstensgt 23, Murvegg, vaskes skrapes og males	50 000	50 000		
	Kvist på Søsterbolig Sykhusgt 9, skifte kledning, vindu, skrape og male	100 000	100 000		
	Vaske og male Sykhusgt 9	150 000	150 000		
	Skifte vinduer i Sykhusgt 9 (17 stk)	200 000	200 000		
	Skifte vinduer i Sykhusgt 7, mot vest (15 stk)	150 000	150 000		
	Sjekke alle taker hele Aldershjem komplekset				
	Terassegulv vaskes, skrapes og males	10 000	10 000		
	Skifte pungere vindu i trappeoppgang i Sykhusgt 7	10 000	10 000		
	Carstensgt 23 og 25. Utv vegger vaskes og males.	150 000	150 000		
	Total sum for prioriterte tiltak	8 559 000	4 595 000	2 176 000	1 028 000

Vedlegg 6: Forvaltningsplan for friluftslivsområdene i skjærgården i Aust-Agder

Prioritering av tiltak i statlig sikra friluftsområder i Risør kommune 2015-2018

Pri	Område	Tiltak	Kostnad	Merknad
1	Urheia	Videreutvikle badeplassen	10 000	
2	Linpon	Grill	50 000	
3	Saltbuholmen	Grill	50 000	
4	Karolina	Etablere badeflåte i betong	50 000	
5	Skjærgården	Plassere fortøyningsringer	10 000	
6	Randvik	Merking av rundløype på Randviktangen og sti langs sjøen mot Flisvika/Risør sentrum	20 000	2015
7	Urheia	Rydding og sammenlenking av tidligere stier	30 000	2015
8	Finnøya	Informasjon på seilforeningens bryggeanlegg	5 000	2016
9	Urheia	Flere parkeringsplasser	10 000	2017
	Store Vardøya	Rydde sti fra Perleporten til Gjøhavn	30 000	Må gjøres hvert år
	Store Vardøya	Rydde sti fra Perleporten til Østre Breibukt	30 000	Må gjøres hvert år
	Store Vardøya	Rydde sti fra Perleporten til Vestre Breibukt	45 000	Må gjøres hvert år
	Store Vardøya	Rydde vegetasjon, bakland badebukt- Perleporten	35 000	Må gjøres hvert år
	Saltbuholmen	Rydding av vegetasjon ved badebrett- oppholdsareal/ bakland	72 000	Må gjøres hvert år
	Risøya	Rydding av vegetasjon og grusing av veien fra brygga hvor Øisang legger til ved Lille Danmark	18 000	Må gjøres hvert annet år
	Risøya	Rydding av vegetasjon - vestvendt strand ved Lille Danmark	18 000	Pågår i 2014
	Olavsholmen, Skibholmen og Lyngholmen	Rydding av vegetasjon	50 000	Geiter ryddet på Olavsholmen 2013
	Finnøya	Benker på Finnøypytten	5 000	Utført 2014
	Urheia	Utbedre stier, lette tilkomst for funksjonshemmede	50 000	Noen tiltak utført 2014
	Urheia	Rydde vegetasjon rundt Lindeknoten og sette ut benk	60 000	Noe rydding utført 2014
	Mindalen	Fornye badebrygga langs fjellet	450 000	Tilskudd er gitt og vil bli utført høsten 2014
	Linpon	Ny gjeste-/liggebrygge på nordspissen	30 000	Tilskudd er gitt og vil bli utført våren 2014
	Saltbuholmen	Lage ilandstignings- og renovasjonsbrygge	20 000	Tilskudd er gitt og vil bli utført vår/sommer 2014
	Stangholmen	Steinmolo og båthavn	5 500 000	Avventer politisk behandling
	Stangholmen	Div. tilretteleggingstiltak i henhold til forvaltningsplan	6 400 000	Avventer politisk behandling

Planen finnes i sin helhet på Aust-Agder fylkeskommunes hjemmeside:

<http://www.austagderfk.no/Tjenester-og-fagfelt/Regional-utvikling1/naturforvaltning/Nyhetsliste-friluftsliv-og-naturforvaltning/Forvaltningsplan-for-friluftslivsomradene-i-skjargarden/>

Vedlegg 7: handlingsplan for utbedring av kommunale kaier

Kai	Tiltak	Pri	Div. rep.	Alt 1	Alt 2	Detalj-prosjektering	Geoteknisk/peling	2014	2015	2016	2017
	Spesialinspeksjon			203 000				203 000			
K001	Dampskipsbrygga	2		1 240 000	3 900 000	200 000		200 000	1 488 000	3 192 000	
K002	Strandgata brygge	2		530 000			2.500 kr/m	300 000			
K003	Strandg. brygge 2	4	25 000								30 000
K004	Strandg. brygge 3	3		230 000	1 700 000		Alt 2		276 000		
K005	Tollbodparken brygge 1	4	15 000								18 000
K006	Tollbodparken brygge 2	1		1 500 000			2.500 kr/m	300 000			
K007	Strandgata brygge	4	5 000								6 000
K008	Torvet brygge	4	25 000								30 000
K009	Solsiden brygge 1	4	5 000								6 000
K010	Solsiden brygge 2	4	105 000						126 000		
K011	Solsiden brygge 3 -Tærnebrygga	1		360 000	400 000			250 000			
K012	Holmen pir	4	40 000								48 000
K013	Kanonbrygga	3		830 000		100 000	2.500 kr/m				1 216 000
K014	Solsiden brygge 4	3		470 000				564 000			
K015	Buvikvn. brygge 1	4	5 000								6 000
K016	Buvikvn. brygge 2	3		122 500					147 000		
	Forprosjekt ny steinmolo			200 000				200 000			
SUM			225 000	5 482 500	9 677 500			2 017 000	2 037 000	3 192 000	1 360 000

2014:

Spesialinspeksjon, detalj-prosjektering av Dampskipskaia begge etapper, Strandgata brygge, Tollbodparken brygge 2, Solsiden brygge 3-Tærnebrygga, Solsiden brygge 4.

2015:

- Renovering av Dampskipskaia etter SafeControls anbefalinger alternativ 1 som innebærer: Utbedring av pilarer og kai utstyr.
- Strandgata brygge 3, tette hulrom i betong for å hindre videre utvasking.
- Solsiden brygge 2 utglidning og utrasing av stein.
- Buvikveien brygge 2, plastring med stein for å hindre videre utvasking samt overflatebehandling av stålbjelker.

2016:

Renovering av Dampskipskaia etappe 2 etter SafeControls anbefalinger alternativ 2 som innebærer: Nytt selvbærende dekke, frontbjelke og kai utstyr.

2017:

- Mindre utbedringer av: Strandgata brygge 2, Tollbodparken brygge 1, Strandgata brygge, Torvet brygge, Solsiden brygge 1, Holmen pir og Buvikveien brygge 1.
- Kanonbrygga holdes under oppsikt, derom utbedringer viser seg å være nødvendig gjøres disse i 2017.